

XVIII

č. 75 / 1

# KRISTOVYM BOJOVNÍKOM

NAPÍŠAL

Dr. KAROL KMEIKO,  
biskup nitriansky



Em

Skutky apoštolské (14, 1—6) opisujú, ako sv. Pavol na tretej svojej apoštolskej ceste prišiel do Efezu, kde našiel niekoľko veriacich. Týchto sa spýtal, či už prijali Ducha Svätého. Odpovedali mu: „Ba ani sme nepočuli, že je Duch Svätý.“ Sv. Pavol ich poučil a napokon udelil im sviatosť birmovania.

I keď veriaci dnešnej doby by nemohli povedať, že „ani nepočuli, či je Duch Svätý“, predsa pre mnohých stal sa „neznámym“. Preto ak dakedy javila sa potreba hovoriť — často a dôrazne — o Duchu Svätom a o sviatosti birmovania, tým viac vyžaduje to terajší čas.

Táto knižička poučuje nás o tomto pre mnohých „neznámom Bohu“, poukazuje na intímny život troch Božských osôb a najmä odhaľuje bohatstvo duchovných darov, ktorých sa nám dostáva prijatím Ducha Sv.

Ako nedokonalý je človek, ktorý zakrnie vo svojom telesnom vzraste, práve tak nedokonalý, nedospelý je kresťan, dokiaľ neprijal sviatosť birmovania a dokiaľ jeho duša nebola obohatená siedmimi darmi Ducha Sv.

Sú však, bohužiaľ, aj takí, čo prijali sviatosť kresťanskej dospelosti, a predsa nevidiať na nich, že by boli plnoletými katolíkmi. Príčinou tohto žalostného zjavu je aj to, že nemajú vedomosť o veľ-

# KRISTOVYM BOJOVNÍKOM

**NAPÍŠAL:**

DR. KAROL KMEIKO,  
biskup nitriansky

VYDAL SPOLOK SV. VOJTECHA V TRNAVE

1944

S povolením cirk. vrchnosti v Nitre, č. 2253/1943.

Tlačou kníhtlačiarne Spolku sv. Vojtecha v Trnave.

Slovenskej katolíckej mládeži  
na pamiatku sv. birmovania  
s láskou venuje

autor.

### *tJVODOM.*

*Vysluhovanie sviatosti birmovania býva radostným sviatkom každej farnosti, najmä našej mládeže. Tešia sa z tejto slávnosti predovšetkým dievky, mládenci a panny (devy), čo pristupujú k tejto sviatosti, aby boli Duchom Sv. posilnení vo svojej viere, bez ktorej nik nemôže byť spasený. Radosť majú z toho ich rodičia, keď privedú svoje dievky do chrámu božieho v presvedčení, že len Cirkev im môže udeliť tie duševné dary, ktoré budú vždy potrebovať v životnom boji a ktoré im ani oni ani celý svet nemôže dať. Radujú sa aj ich birmovní rodičia, že vstupujú v ten deň do duševného príbuzenstva so svojimi birmovními dievkami a že sa stanú ich ochrancami a poradcami na ceste kresť. dokonalosti. — Aj ich duchovní otcovia sa tešia, že po viacerých rokoch znovu mohli dôstojne pripraviť svojich mladých veriacich na hodné prijatie tejto sviatosti a zaradiť ich do počtu dospelých, plnoletých bojovníkov Kristových.*

*Od radosti zajasá aj srdce arcipastiera, keď vidí u svojich mladých veriacich horlivosť a oddanosť*

*Cirkvi sv., veď na jej výzvu bez meškania ochotne a dobrovoľne sa shromažďujú do chrámu božieho, aby doplnili a zveladili nerozboriteľný, dobre zriadený šík armády Kristovej a zúčastnili sa v tých prácach a bojoch, ktoré jej zabezpečujú víťazstvo. Význam tejto chvíle dokazuje aj to, že riadne len biskup môže pri týchto cirkevných odvodoch prijať, sv. krížom označiť a sv. olejom pomazať nových bojovníkov Kristových.*

*Plesá aj celá farnosť, celá diecéza a Cirkev pri tejto jedinečnej slávnosti, vidiac tú jednotu, spolupatričnosť, odhodlanosť a radosť akoby jednej rodiny, bojujúcej za spoločné ciele, za naše duševné spasenie a víťazstvo kríža Kristovho a tým aj za mravné povznesenie národa.*

*Pri udeľovaní sviatosti birmovania v rozličných farnostiach podrobne som vyložil veriacim náuku Cirkvi o význame a potrebe tejto sviatosti. Aj vaši duchovní vas poučili o tom, keď vás pripravovali na hodné prijatie tohto prameňa milostí Ducha Sv. Keďže sa však často zabúda na odznelé slová, rozhodol som sa podať vám aj týmto spôsobom zovrubne túto náuku, aby ste si ju mohli s časom na čas prečítať, lepšie zapamätať a upotrebiť vo svojom živote. Vydávam toto dielo i preto, lebo súhrnná náuka o sviatosti birmovania ešte nevyšla v slovenskej reči.*

*Keď budete rozjímať o pravdách, ktoré obsahuje táto knižočka, a o milostiach a daroch, ktoré ste do-*

*stali od Ducha Sv. pri birmovke, vtedy si správne oceníte hodnotu a význam tejto sviatosti pre celý svoj život časný i večný. Toto dielko bude vám súčasne aj pamiatkou na túto milú slávnosť a spolu stálym upozornením na povinnosti Kristových bojovníkov.*

*Autor.*



## BOH DUCH SVÄTÝ.

Tretia božská osoba.

Pri sv. birmovaní často počujete spomínať meno Ducha Sv. ako pôvodcu a darcu všetkých milostí. Preto bude pre vás veľmi užitočné, keď bližšie poznáte náuku Cirkvi sv. o tretej božskej osobe.

Čo má každý kresťan-katolík pevne veriť o Duchu Sv. a o jeho pôsobení?

1. Duch Svätý je tretia božská osoba, pravý Boh s Otcom i Synom. Teda ako Otec a Syn, aj On je všemohúci, večný, vševedúci, všadeprítomný, nekonečne krásny a dobrý, lebo tri božské osoby majú tú istú spoločnú božskú podstatu, tie isté božské vlastnosti a diela navonok. Každý z nich je iný, ale nie je dačo iného, lebo nemá inej podstaty. Preto stvorenie sveta a naše vykúpenie a posvätenie vykonaly spoločne všetky tri osoby. Predsa stvorenie privlastňujeme Bohu Otcovi, vykúpenie Bohu Synovi a posvätenie Bohu Duchu Svätému, lebo podlá osobnej povahy troch rozdielnych bož-

ských osôb diela všemohúcnosti pripisujú sa Ot-  
covi, diela múdrosti Synovi a diela dobroty a lás-  
ky Duchu Sv. Táto rozdielnosť božských osôb sa  
zakladá na dvoch večných pôvodoch v Bohu. Totiž:  
— Otec nemá pôvodu, nepochádza od inej božskej  
osoby, Syn pochádza od večnosti od Otca a Duch  
Sv. od večnosti zároveň od Otca i Syna. Podoben-  
stvo z prírody: Kmeň vychádza z koreňa a z oboch  
pochádza ovocie. Boh Otec poznaním seba od več-  
nosti splodil podstatnú podobizeň svoju, svoj  
obraz: Syna. Zo vzájomnej lásky Otca i Syna od  
večnosti pochádza Duch Sv. ako ovocie ich vzá-  
jomnej nekonečnej a večnej lásky.

Duch Sv. je teda vzájomná láska Otca i Syna,  
preto sa mu pripisujú všetky dobrodenia božie,  
najmä udelenie života pri stvorení, pri vtelení Sy-  
na Božieho a ako aj udelenie nadprirodzeného ži-  
vota pri posvätení.

Keď pri stvorení sveta „zem bola pustá a  
prázdna, Duch boží vznášal sa nad vodami,“<sup>1</sup> aby  
život utvoril na zemi. Čosi podobného sa deje  
v prírode, keď vták sediaci na vajciach svojou tep-  
lotou privádza k životu nové tvory. Boh však svo-  
jou vôľou stvoril život. Anjel takto oznámil Panne  
Márii vtelenie Syna Božieho: „Duch Svätý sostúpi  
na teba a sila Najvyššieho zatieni ťa, a preto i to

<sup>1</sup> 1 Mojž. i, 2.

sväté, čo sa z teba narodí, volať sa bude Synom Božím."<sup>2</sup> — O pôvode nášho nadprirodzeného života Pán Ježiš takto sa vyslovil: „Jestli kto znovu sa nenarodí z vody a z Ducha Svätého, nemôže vojsť do kráľovstva božieho."<sup>3</sup> — Teda nový život, dobrodenie a láska je dielom Ducha Sv.

2. Duch Sv. rozdáva nám milosti, ktoré Kristus Pán zaslúžil pre nás svojou smrťou na kríži, a tak uskutočňuje a vykonáva to, čo Syn Boží pre nás vydobyl: naše spasenie. Túto milosť Ducha Sv. bezpodmienečne potrebujeme pre spasenie, ako zem potrebuje semeno, slnko a dážď, aby priniesla úrodu. Ľudia svojimi prirodzenými silami nemohli by dosiahnuť svoj nadprirodzený cieľ, večné blahoslavenstvo, ako cez more nemožno sa plaviť bez lode a dostať sa do prístavu. Pre dedičný hriech podobní sme chorému, ktorý bez pomoci iných na posteli ani pohnúť sa nevie, alebo malému dieťaťu, ktoré bez matky ani chodiť, ani obliecť sa nemôže. — „Bezo mňa nič nemôžete činiť“<sup>4</sup> — povedal Kristus Pán. Bez milosti božej nijaký zásluhný skutok pre nebo nemôžeme vykonať. Ako bez svetla nemôžeme vo tme pracovať, tak bez svetla milosti Ducha Sv. nič dobrého nevieme urobiť. Ťažký kameň bez pomoci druhého

<sup>s</sup> Luk. i, 35.

<sup>'</sup> Ján 3, 5.

<sup>1</sup> Ján 15, 5.

nemôžeme zdvihnúť. — S milosťou božou však človek musí spoluúčinkovať rozhodnutím svojej slobodnej vôle a tak každý dobrý skutok vykonávame spoločne s pomocou Ducha Sv. Tak aj sv. Pavol hovorí: „Z milosti božej som to, čo som, a milosť božia nebola vo mne márna, lež hojnejšie som pracoval ako oni všetci; no nie ja, ale milosť božia so mnou.“<sup>5</sup>

3. Duch Sv. udeľuje nám svoje milosti takto:

Dáva nám všetkým pôsobiacu milosť (milosť pomoci), keď s času na čas osvecuje náš rozum a posilňuje našu vôľu, aby sme mohli bohumilé skutky konať. Uvážme si, aký obrat sa stal v smýšľaní a konaní apoštolov, keď na Turíce ich Duch Svätý posilnil a osvietil! Bojazliví predtým a ťarbaví apoštoli hneď začali neohrozene hlásať evanjelium. š

Pôsobenie Ducha Sv. podobá sa účinkom slnka, ktoré zem svojimi lúčami osvetľuje a zohrieva, takže ľady sa roztopia a rastliny i zvieratá začínajú žiť novým, sviežim životom. I naše srdce vplyvom milosti Ducha Sv. zmäkne, obráti sa k Bohu a rozžiarené láskou k Bohu a k bližnému celkom sa zmení.

Toto „vnuknutie božie“, — ako sa milosť pomoci v pospolitom živote nazýva, — dostaneme pri

<sup>5</sup> 1 Kor. 15, 10.


rozličných príležitostiach, ako pri kázni, keď čítame dobré knihy, pri duševných cvičeniach, v chorobách a trápeniach, keď nás napomínajú, keď nás stihne nešťastie, pri modlitbe, keď udeľujeme almužnu, pri sviatostiach, pri slyšaní omše sv. atď. (Např. márnوترatný syn sa obrátil v núdzi). — Kto nezavrhuje pôsobiacu milosť, ale s ňou ochotne spoluúčinkuje, ten dostáva vždy hojnejšie milosti, ale kto sa protiví vnuknutiam božím, ten pácha hriech proti Duchu Sv. a biedne zahynie. Tak boli trestaní Zidia pre svoju zatvrdlosť oproti napomenutiam Spasiteľa: ich mesto Jeruzalem rozbúrili a celý národ rozprášili po celom svete. Preto nás napomína Pismo sv.: „Dnes, jestli jeho hlas slyšíte, nezatvrdzujte svoje srdcia.“<sup>6</sup> Taký čas napomenutia je: advent, pôst, misie, exercície, nejaká nehoda atď. Vtedy máme zvolať: „Hľa, teraz je čas milostivý, hľa, teraz je deň spasenia.“<sup>7</sup> — O lenivom sluhovi vyriekol Pán Ježiš: „Daromného sluhu vyhoďte do tmy zovnútornej; tam bude plač a škripanie zubov.“<sup>8</sup>

Duch Sv. každému udeľuje milosti: spravodlivému a hriešnikovi, veriacim, inovercom a nevercom, lebo „Boh chce, aby všetci ľudia boli spa-

<sup>6</sup> Žalm 94, 8.

<sup>1</sup> 2 Kor. 6, 2.

<sup>8</sup> Mat. 25, 30.



šeni a prišli k poznaniu pravdy."<sup>9</sup> Pán Ježiš ako Svetlo sveta „osvecuje každého človeka prichodiacoho na tento svet."<sup>10</sup> On chodí aj za stratenou ovcou, dokiaľ ju nenájde.<sup>11</sup> To robí aj Cirkev katolícka, keď hriešnikov povoláva k sviatosti pokánia a vysíela k pohanským národom misionárov.

Duch Sv. každému dá milosti potrebné pre spasenie, no niektorým vyvoleným dušiam alebo tým, ktorí si to viac zaslúžia, udeľuje aj osobitné mimoriadne milosti a dary. Takí boli svätí a v prvom rade Prebi. Panna Mária, ktorú preto voláme „plnou milosti“.

Cirkev sv. zadarmo udeľuje ľuďom milosti Ducha Sv., ako to Boh už v St. zákone povedal: „Všetci smädní, poďte k vodám..., poďte, kúpte si bez striebra a bez zaplatenia vína a mlieka.“<sup>12</sup> — Cirkev nevyberá nijaké poplatky, keď udeľuje sviatosti.

Duch Sv. rozdáva svoje milosti v takej miere, ako chce,- no ľahšie a viacej z nich dosiahneme, keď robíme mnoho dobrých skutkov, najmä častejšia modlitba k Duchu Sv., k Najsv. Srdcu Ježišovmu alebo k Prebi. Panne Márii vymôže nám mnoho milostí. Uzavretosť, samota, odlúčenie sa

• 1 Tim. 2, 4.

<sup>10</sup> Ján 1, 8.

<sup>11</sup> Luk. 15, 4—7.

<sup>12</sup> Iz. 55, 1.

od sveta, sebamŕtvenie na duševných cvičeniach dopomôžu nám k mimoriadnym milostiam. Tak sa chystali na rozkaz Pána aj apoštoli prijať Du-cha Sv. — Šťastlivý je veriaci, ktorý si odbaví uzavreté sv. exercície (duševné cvičenia), a to viac ráz v živote. Taký katolík, ak nezanechá horlivý náboženský život, môže očakávať dar vytrvalosti v milosti božej až do smrti.

## O posväcujúcej milosti.

1. Okrem milosti pôsoiacej (milosť pomoci) rozoznávame aj milosť posväcujúcu; to je už trvalý stav milosti v duši a záleží v tom, že Duch Sv. prebýva v takej duši ako vo svojom stánku a udelí jej tým nadprirodzenú krásu, takže taký človek stane sa dieťaťom božím a dedičom kráľovstva božieho. Je to krásne svadobné rúcho duše, ktorej lesk aj anjeli obdivujú, pretože nás povýši do nadprirodzeného stavu a života a robí nás „účastníkmi prirodzenosti božej.“<sup>1</sup>

Keď železo dlhší čas necháme v ohni, ožeravie, svieti, hreje ako oheň. Tak sa stane aj s dušou, keď ju Duch Sv. prenikne posväcujúcou milosťou, stáva sa mu podobnou, dostane trvácú povahu svetla, lesku a krásy. „Či neviete, že vaše údy sú chrámom Ducha Sv., ktorý je vo vás, ktorého máte od Boha?“<sup>2</sup> Tak nás upozorňuje sv. Pavol ap. na našu vysokú hodnotu.

<sup>1</sup> 2 Pet. 1, 4.

<sup>2</sup> 1 Kor. 6, 16.



Ako keď niekto po ťažkej chorobe celkom vy-zdravie, ba ako mŕtvy, ktorého vzkriesia k životu a oblečú do kráľovského rúcha, tak vyzerá duša človeka po prijatí milosti posväcujúcej pri sv. krste alebo sviatosti pokánia. Každá telesná krása mizne pred krásou takej duše, pre ktorú stávame sa aj priateľmi božími. „Vy ste mojimi priateľmi, jestli budete činiť, čo ja vám prikazujem,"<sup>3</sup> vyhlásil Kristus Pán.

Kto má dokonalú ľútosť nad svojimi hriechmi, čiže hriechy svoje ľutuje preto, lebo nimi obrazil Boha ako najdokonalejšieho a lásky najhodnejšieho Otca nebeského, ten je už pred sv. spoveďou ospravedlnený, t. j. dostane posväcujúcu milosť už pred spoveďou. No obyčajne dostávame posväcujúcu milosť pri sviatosti krstu a pokánia. Pri spovedi aj vtedy, keď máme len menej dokonalú (nadprirodzenú) ľútosť, t. j., keď hriechy svoje ľutujeme preto, lebo pre ne máme očakávať spravodlivý trest od Boha.

Posväcujúcou milosťou Duch Sv. udelí našej duši pravý nadprirodzený život. Je dvojaký život, prirodzený i nadprirodzený. Prvým žijeme, keď naša duša oživuje telo prirodzeným spôsobom, takže sa môže pohybovať, cítiť atď. Je však aj nadprirodzený život, ktorý nesmierne prevyšuje ten

<sup>5</sup> Ján 15, 14.

prvý, lebo duša posväcujúcou milosťou preporôdená je schopná poznať, milovať a požívať Boha samého v jeho sláve, ostáva v Bohu a Boh žije v nej, má účasť na prírode božej a tak stane sa dieťaťom božím i dedičom jeho kráľovstva. Táto milosť je spolu aj „prameňom vody vtekajúcej do života večného,"<sup>4</sup> t. j. je zárodkom, semenom života večného. Sme teda členovia nebeskej rodiny, ktorej hlavou je sám Boh. Naše telo môže so dňa na deň starnúť, duša naša môže byť pritom vždy sviežejšia. „Preto neklesáme, ale hoci ten náš človek, ktorý je zvonku, hynie, predsa ten, ktorý je znútra, obnovuje sa so dňa na deň."<sup>5</sup>

Účinky posväcujúcej milosti prejavujú sa v týchto výhodách:

a) posväcujúca milosť očisťuje nás od smrteľných hriechov a vleje do našej duše nový, nadprirodzený život;

b) spojuje nás so samým Bohom. Pán Ježiš to takto vysvetlil: „Ja som vinič, vy ste ratolesti; kto zostáva vo mne a ja v ňom, ten donesie mnoho ovocia."<sup>6</sup> Tým sa staneme Bohu podobnými (železo a oheň). Keď slnečné lúče padnú na kryštál, tento svieti a jagá sa ako slnko;

<sup>4</sup> Ján 4, 14.

<sup>8</sup> 2 Kor. 4, 16. — Porovnaj Rim. 8, 11.

• Ján 15, 5.

c) naša duša stáva sa chrámom božím,<sup>7</sup> ako sme to už vyzdvihli;

d) vleje do našej duše božskej a mravné čnosti, t. j. také nadprirodzené duševné vlohy, ktoré nás urobia schopnými konať nadprirodzené (pre nebo záslužné) skutky;

e) udeľuje nám 7 darov Ducha Sv., aby sme i najťažšie príkazy božie ľahko a ochotne mohli plniť. Tieto dary v hojnej miere dostávame práve pri sviatosti birmovania. O nich podrobne bude reč v osobitných kapitolách. Kto má tieto čnosti a dary, ten môže povedať so sv. Pavlom: „Žijem nie ja, ale žije vo mne Kristus,"<sup>8</sup> a tým sa líši od svetársky smýšľajúcich ľudí, ktorí vyhľadávajú len zemský blahobyť;

f) robí z nás dietky božie, údy tajomného tela Kristovho a dedičov kráľovstva božieho. Aká hodnosť, radosť a sláva pre každého Bohu verného kresťana! „Všetci, ktorí bývajú vedení Duchom božím, sú synmi božími."<sup>9</sup> „Sám Duch vydáva nášmu duchu svedectvo, že sme dietkami božími, a keď dietkami, aj dedičmi a to dedičmi božími a spoludedičmi Kristovými."<sup>10</sup> „Kráľovstvo božie je

<sup>7</sup> 1 Kor. 3, 16. — 2 Kor. 6, 16.

<sup>8</sup> Gal. 2, 20.

<sup>8</sup> Rim. 8, 14.

<sup>10</sup> Rim. 8, 16, 17.

vo vás,"<sup>11</sup> vyhlásil Kristus Pán. Začína sa ono už v tomto zemskej živote ako ranná zora svetla božského Slnka a končiť sa bude v nebeskej žiari, keď vyjde „Slnko spravodlivosti“, Kristus Pán a prenikne svojím leskom a svojou slávou všetkých blahoslavených. Čo je oproti tomu márný lesk a sláva pozemská?!

g) Duch Sv. s posväcujúcou milosťou udelí nám vnútorný pokoj a potešenie, aké svet nemôže dať, preto ho voláme aj Potešiteľom. „A pokoj boží, ktorý prevyšuje každý smysel, nech obhaja vaše srdcia i vaše myšlienky v Kristu Ježišovi“<sup>12</sup> — to želá sv. Pavol svojim veriacim. Kto má tento pokoj v srdci, ani v najväčšom nebezpečenstve sa nebojí, lebo vie, že ako dieťa božie je pod stálou ochranou Všemohúceho. „Keby sa proti mne vojsko postavilo, neľaká sa moje srdce,“<sup>13</sup> hovorí Dávid v najväčších nebezpečenstvách postavený. Ako pocestný za jasného počasia v slnečný deň veselo si vykračuje na ceste, tak i kresťan Duchom Sv. osvietený je pokojný a veselý na cestách svojho života. Koho však pre smrteľný hriech opustí milosť Ducha Sv., ten sa podobá človekovi vo tme a víchrici cestujúcemu.

<sup>11</sup> Luk. 17, 21.

<sup>12</sup> Fil. 4, 7.

<sup>13</sup> Zalm 26, 3.

h) Posväcujúca milosť nie je v nás v rovnakom lesku, ale rastie a rozmnožuje sa v duši, keď konáme dobré skutky a užívame pramene milostí. „Kto je spravodlivý, nech sa ospravedlivuje ešte a svätý nech sa posväcuje ešte.“<sup>14</sup> Ako železo môže byť ohňom viac alebo menej rozpálené, tak aj duša milosťou posväcujúcou.

Malými hriechmi ju neutratíme, len ju akoby oslabujeme a pripravujeme cestu smrteľnému hriechu, ktorým milosť posväcujúcu naraz celkom stratíme a vtedy naša duša ostane mŕtva, práve tak ako telo, keď z neho duša odíde, alebo keď rozpálené železo polejeme mocným prúdom vody a tak všetku teplotu v ňom vyhasíme. Preto nás apoštol napomína: „Nevyhášajte Ducha.“<sup>15</sup>

S hrôzou a pohoršením sme čítali, že nepriateľ pri leteckých náletoch nešetril ani krásne chrámy božie, ale aj tie znivočil. Kto spácha smrteľný hriech, ten zborí v sebe chrám Ducha Sv. To je ešte väčší zločin a väčšia škoda! — Zidia v Jeruzaleme ešte i teraz s kvílením oplakávajú zborené múry svojho svetochýrneho chrámu jeruzalemského.<sup>16</sup> Aj hriešnik by mal tak nariekať nad stratou posväcujúcej milosti, ktorou sa stal predtým chrámom božím.

<sup>14</sup> Zjav. 22, U.

<sup>15</sup> 1 Tes. 5, 19.

<sup>16</sup> Preto ten múr volajú „múrom nárekov.“

No, aké šťastie pre nás, že dokiaľ tu žijeme, môžeme znovu postaviť tento zborený chrám, keď svoje hriechy úprimne oľutujeme a vyspovedáme sa z nich. Vtedy Duch Sv. znovu vstúpi do nášho srdca a znovu ožijeme, i keď sme mali smrteľný hriech. Na druhom svete však už niet pokánia, niet spovede. Preto využime čas, ktorý nám Boh dal, aby sme robili pokánie, polepšili sa a okrášlili svoju dušu.

Sv. krst a sviatosť pokánia patria k sviatostiam mŕtvych, lebo pred krstom naša duša s nadprirodzeného hľadiska je a pred spoveďou býva niekedy mŕtva. Ostatné sú sviatosti živých, lebo naša duša má byť pri ich prijatí živá, t. j. posväcujúcou milosťou ozdobená. Táto milosť prijatím sviatostí živých sa rozmnožuje. Tak je to aj pri sviatosti birmovania, pri ktorej duša birmovanca siedmimi darmi sa okrašľuje a posilňuje.

## SVIATOSŤ BIRMOVANIA.

Jej ustanovenie.

„Poďte ku mne všetci, ktorí sa ustávate a ste obťažení, a ja vás občerstvím.“<sup>1</sup> — „Jestli kto žízni, nech príde ku mne a nech sa napije.“<sup>2</sup> — Takto volá Spasiteľ sveta každého človeka ku sebe, lebo on ako „cesta, pravda a život“<sup>3</sup> každú ľudskú dušu vie nasýtiť, každého občerstviť a posilniť v jeho prácach, bolestiach a bojoch.

Kto opakuje dnes tieto potešujúce slová v jeho mene? Je to Cirkev katolícka, ktorá v jeho zastúpení hlása ľuďom večné pravdy, oznamuje im jeho vôľu a podáva im vo sviatostiach pramene nadprirodzeného života.

Keď ste sa narodili v dedičnom hriechu, ona vás od neho očistila a prijala za dietky božie. Keď

<sup>1</sup> Mat. 11, 28.

<sup>2</sup> **Ján 7, 37.**

<sup>3</sup> Ján 14, 6.

ste Boha svojimi hriechmi obrazili, ona vás od nich pri spovedi očistila. Ona kŕmi vašu dušu naj-svätejším telom Krista Pána, aby ste v pozemskom putovaní nezahynuli duševným hladom. Keď vyrastáte z detského veku, aby ste ako mladíci a panny aj vo verejnom živote vyznávali svoju vieru, v tom mladom a nebezpečnom veku volá vás Cirkev v mene Spasiteľa: Poďte ku mne všetci, ktorí chcete byť občerstvení a posilnení na celý život pre svoje boje, lebo v mene Pána príde k vám váš arcipastier, aby vám udelil sviatosť birmovania a tým váš rozum osvietil, vašu slabú vôľu posilnil a udelil vám sedem darov Ducha Sv.

Hľa, vy ste nezatvrdili svoje srdcia, ale na toto volanie Cirkvi sv. hneď ste sa prihlásili u svojho duchovného otca, aby ste sa podľa príkladu svojich rodičov už pobirmovaných aj vy stali účastníkmi tých prehojných milostí, ktoré Duch Sv. pri tejto sviatosti každému udeľuje.

Chcem vám pri tejto príležitosti do pamäti uviesť učenie, ktoré ste od svojich duchovných už zaiste počuli, a upozorniť vás na veľký význam tejto sviatosti pre vaše duševné spasenie.

Slovo „birmovanie, birmovka" pochádza z latinského firmare, confirmatio, čo znamená toľko ako posilniť, posilnenie. Táto sviatosť sa menuje posilnením preto, lebo kresťania bývajú v nej utvrdení (posilnení) vo viere.



„Bez viery nie je možné ľubiť sa Bohu,"<sup>4</sup> „Kto neuverí, bude zatratený,"<sup>5</sup> — hovorí Písmo sv. Viera je teda základom kresťanského života a našej blaženosti. Kto stratil vieru, všetko stratil. Sviatosť birmovania má veľký význam pre našu vieru preto, lebo táto sviatosť nás upevňuje, aby sme ju nestratili, ale stále pred celým svetom vyznávali a podľa nej žili.

Kedy je naša viera, tento najväčší poklad našej duše, najviac ohrozená? V mladom veku, keď sa naše duševné a telesné sily začínajú vyvíjať, keď vstupujeme do veku dospelosti a začíname vystupovať aj vo verejnosti. Naši nepriatelia (telo, svet, zlý duch) práve v tomto veku nás chcú zbaviť tohto podkladu, a preto za mladi útočia na nás najviac, aby sme sa pridali k nepriateľom našej viery. To je príčina, že náš Spasiteľ, znajúc našu slabú prírodu, ustanovil túto osobitnú sviatosť, aby sme milosťami v nej prijatými mohli odolať všetkým pokušeniam tela, sveta a zlého ducha.

I pri sv. krste, keď sme sa stali dieťkami božími, dostali sme už Ducha Sv., ale nie v plnej miere. Dieťa pri krste stane sa členom Cirkvi sv. a dedičom kráľovstva božieho, ale predbežne zväčša len sebe žije, s nepriateľmi svojho spasenia sa len zriedka stýka. Neskôr však, keď dospieva, keď sa

<sup>4</sup> 2id. 11, 6.

<sup>5</sup> Mar. 16, 16.

pokúšenia zväčšujú a okrem rodinného života i vo verejnosti má svoje úlohy, vtedy potrebuje osobitné milosti, zbrane, ktorými ako bojovník Kristov ľahko premôže nepriateľov viery Kristovej. Táto sviatosť je teda doplnkom sv. krstu. Máme byť preto Bohu vďační, že sme nielen zaradení do vojska Kristovho, ale v tejto sviatosti dostaneme aj potrebné zbrane do toho boja.

Túto sviatosť ako aj ostatné ustanovil sám Pán Ježiš z lásky k našej nesmrteľnej duši a Cirkev ju svojim veriacim vždy vysluhovala začnúc od apoštolských časov. V Skutkoch apoštolských čítame: „Keď apoštoli, ktorí boli v Jeruzaleme, počuli, že Samária prijala slovo božie, poslali k nim Petra a Jána. Keď títo ta prišli, modlili sa za nich, aby mohli prijať Ducha Sv.; lebo ešte na žiadneho z nich nesostúpil, lebo len pokrstení boli v meno Pána Ježiša. Vtedy vkladali ruky na nich a oni prijali Ducha Sv.“<sup>6</sup> — To isté čítame o sv. Pavlovi: keď v Efeze „kládol na nich ruky, sostúpil na nich Duch Svätý.“<sup>7</sup> Z týchto úryvkov Písma sv. vidíme, že v Cirkvi už za časov apoštolských hneď po sv. krste sa vysluhovala iná sviatosť, pri ktorej pobirmovaním vkladáním rúk dostali Ducha Sv. a v tých časoch mnohí aj mimoriadne dary Ducha Sv., ako dar reči, prorocstva.

<sup>6</sup> Sk. ap. 8, 14—17.

<sup>7</sup> Sk. ap. 19, 6.

Ústne podanie (tradícia) nám tiež potvrdzuje, že Cirkev túto sviatosť posilnenia v každom čase prislúchovala veriacim po krste. Sv. Otcovia, pápeži nepretržite hovoria o potrebe tejto sviatosti. Tak pápež Urban (okolo r. 230): „Všetci veriaci po krste majú vkladáním rúk prijať Ducha Sv., aby sa stali dokonalými kresťanmi. Aj východná cirkev podržala túto sviatosť. Tridentický snem nám výslovne predkladá veriť, že birmovanie je pravá sviatosť, a nielen číry obrad alebo verejné vierovyznanie pred cirkevnou obcou.

Co svätá a neomylná Cirkev teraz učí o birmovaní, to robila od počiatku svojho založenia podľa prikazu Pána Ježiša. Co vy konáte pristupovaním k tejto sviatosti, to robili naši predkovia v každom veku od toho času, čo im tu sv. Cyril a Metod hlásali slovo božie. Naši predkovia takto posilnení, neporušene zachovali kresť. vieru a zanechali aj svojim potomkom ako najdrahšie dedičstvo. I keď sme nemohli od svojich otcov zdediť veľké majetky, tento drahý poklad nám zostal neporušený ako dedičstvo cez toľké storočia a bude nás zdobiť, kým Slováč Slovákom bude,

Ako sa pripraviť na hodné prijatie tejto sviatosti?

Hoci sviatosť birmovania pre spasenie nie je nevyhnutelne potrebná, predsa má veľký význam v našom duševnom živote, a preto spáchal by hriech, kto by ju z vlastnej viny nechcel prijať a tak zbavil by sa mnohých milostí, ktoré sú nám potrebné v duševnom boji. Zhrešil by aj ten, kto by k nej pristúpil bez dôstojnej prípravy, lebo túto sviatosť ako sv. krst v živote len raz môžeme prijať a máme ju prijať ako sviatosť živých, v stave posväcujúcej milosti.

Co žiada Cirkev od tých, ktorí majú pristúpiť k tejto sviatosti?

V Cirkvi latinského obradu na birmovku pripúšťajú sa dievky po doplnení 12. roku života. Duchovný správca však v tejto veci v odôvodnených prípadoch môže dať výnimku. Kto by ľahkomyseľne odďaľoval prijať túto sviatosť, bol by podobný vojakovi, ktorý nechce prijať potrebné zbrane proti nepriateľom a bez zbrane chce s nimi boj viesť, alebo pocestnému, ktorý sa vyberie na dlhú,

**nebezpečnú** cestu a zdráha sa vziať si so sebou potraviny a sprievodcu.

Birmovanie patrí k sviatostiam živých, t. j. k tým, ktoré máme prijať v stave posväcujúcej milosti, keď naša duša nemá na sebe smrteľného hriechu, ale je nadprirodzene živá. Práve preto pred birmovkou každý má pristúpiť k sviatosti pokánia a odporúča sa prijať aj prevel. Sviatosť Oltárnu. — V prvých storočiach kresťanstva pripustili na birmovku aj nemluvňatá hneď po sv. krste, ktorý zvyk sa u katolíkov východného obradu až doteraz udržal.

Keď apoštoli po nanebevstúpení Pána mali prijať Ducha Sv. (prvá birmovka!), podľa návodu Pána Ježiša shromaždili sa v Jeruzaleme 10 dní pred Turícami, a pôstom, modlitbami pripravovali svoju dušu na prisľúbené sostúpenie Ducha Sv. na nich. Aj birmovancov pred birmovkou majú duchovní poučovať o veľkom význame sv. birmovania a povzbudzovať ich, aby sa každodennými modlitbami pripravili na hodné prijatie darov Ducha Sv. Tieto dary sú zaiste nesmierne cennejšie od tých, ktoré obyčajne od svojich birmovných rodičov na pamiatku dostanú, lebo tieto sa skoro pomínú, kým dary Ducha Sv. sú trvalé a majú nadprirodzenú hodnotu.

Každý birmovanec si vyvolí meno niektorého svätého za birmovné meno. (Obyčajne krstné me-

no svojho birmovného rodiča). Na tohto svätého má celý život hľadiť ako na svoj vzor a na svojho nebeského patróna, ktorého prihovorenie má často žiadať.

Okrem nebeského ochrancu potrebujeme aj zemskeho vodcu, ktorý by nás ešte neskúsených bezpečne viedol po životnej dráhe svojím príkladným životom a napomínaním. Preto si birmovanci vyvolia aj birmovného otca (alebo birmovnú matku), pričom nemajú hľadiť na ich prípadné bohatstvo, ale na ich kresťanský život a pokračovať pri voľbe i podľa odporúčania svojich rodičov. Birmovný rodič má byť už pobirmovaný, života čnostného a rovnakého pohlavia so svojím birmovným dieťaťom. Kto vedie verejne pohoršlivý život (napr. žije v divokom manželstve), nemôže byť birmovným rodičom.

Birmovanci dostanú od svojho far. úradu birmovný listok, na ktorom majú naznačené svoje birmovné meno, meno svojich rodičov a birmovného rodiča a miesto narodenia. Túto ceduľku si prinesú na birmovku a držia ju pri birmovaní v ruke.

Krásna obyčaj je v niektorej farnosti, kde sú také chudobné dietky, ktorým nevedia nájsť birmovného rodiča a nemôžu sa ani slušne obliecť na ten slávnostný deň: tam majetnejší sa im ponúknu na túto úlohu a spoločne im zadovážia všetko, čo potrebujú. To je opravdivá činná kresť. láska!

Pri udeľovaní birmovania birmovný rodič stojí za svojim birmovným dieťaťom a položí mu pravú ruku na pravé plece na znak, že v živote chce mu byť ochrancom. Teraz sa už nežiada, aby birmovanci s lačným žalúdkom pristúpili k tejto sviatosti.

Pri birmovke každý má byť slušne a čisto oblečený, treba však vyhýbať prepiatej nádhere a prepychu, lebo s tým obyčajne spojená pýcha protiví sa Duchu Sv., ktorý pokorných miluje a povyšuje. Na znak tejto pokory birmovanci pri udeľovaní birmovky kľacia na obidvoch kolenách a čelo majú nepokryté, úplne voľné, lebo biskup na čelo pomaže birmovanca sv. krizmou. — Odsúdenia hodné sú veľké hostiny, ktoré niektorí birmovní rodičia vystrárajú pre svojich nových duchovných príbuzných.

V niektorých krajoch treba odstrániť zlovyk, že obchodníci (kramári) postavia počas birmovky svoje šiatre v blízkosti kostola a tak predavači a kupitelia svojim jarmočným jednaním a krikom prekážajú nerušené vysluhovanie tejto sviatosti, keď sa odbavuje okolo chrámu. Zakazuje to aj svetský zákon ako rušenie cirkevných obradov. Miestne usporiadateľstvo, zriadené na udržanie poriadku a tichosti, alebo i obecné predstavenstvo má všade dbať o dôstojný priebeh birmovnej slávnosti navonok. Obchodníkom už deň pred birmov-

kou majú prideliť miesto na vzdialenosť 300—400 metrov od kostola.

Duch Sv., „ktorý sa prihovára za nás nevysloviteľnými vzdychmi,"<sup>1</sup> najmä v tento deň zostúpenia svojho na birmovancov, má nesmiernu radosť z toho, že ich môže posilniť a ozdobiť svojimi milosťami. „Nezarmucujte teda Ducha Svätého",<sup>2</sup> — týmito vážnymi slovami apoštola môžeme napomenúť tých ľahkomyselných kresťanov, ktorí i v tento sviatok Ducha Sv. svojimi kratochvíľami urážajú Boha. — I Pán Ježiš vyhnal hlučných predavačov z chrámu so slovami: „Písané je: Môj dom volať sa bude domom modlitby, kým vy ste ho spravili pelešou lotrovskou."<sup>3</sup>

<sup>1</sup> Rim. 8, 26.

<sup>2</sup> Ef. 4, 30.

<sup>3</sup> Mat. 21, 13.



### Ako sa udeľuje sviatosť birmovania?

Sviatosť birmovania riadne vysluhujú len biskupi. Obyčajní kňazi môžu birmovať len v mimoriadnych prípadoch s pápežským povolením a právomocou im na to udelenou, ako napr. misionári. Sv. Tomáš Akv. to vysvetľuje takto: „Pri stavbe celú prácu konajú robotníci, no dovŕšenie práce patrí staviteľovi; taktiež patrí len biskupovi udeľovať sviatosť birmovania, ktorou sa duchovné stávanie akoby dovršuje.“ — Týmto sa verejne vyzdvihuje význam tejto sviatosti pred veriacimi.

Cirkev sv. podľa ustanovenia svojho božského zakladateľa viditeľnými, vonkajšími znakmi vysluhuje sviatosti, ktoré znaky nielen označujú, ale aj pôsobia, tvoria vnútornú milosť v našej duši. Tieto viditeľné a počuteľné znaky sú rozličné a primerané povahe a pôsobivosti tej — ktorej sviatosti. Napr. pri sv. krste sa leje na človeka voda a súčasne hovoria sa slová: „ Ja ťa krstím v mene

Otca i Syna i Ducha Sv." Tým sa človek očisťuje (umyje) od dedičného hriechu i všetkých iných hriechov, ostane pred Bohom duševne čistý a stále sa dieťaťom božím. Voda a vyrieknuté slová tú zmenu označujú a pôsobia tak, ako to Kristus Pán ustanovil. Tieto pod naše smysly padajúce znaky (materiú a formu sviatosti) pri každej sviatosti ustanovil sám Spasiteľ náš a Cirkev na tom nič nemôže meniť, lebo ony patria k podstate sviatosti. Ostatné obrady, ktoré netvoria podstatu sviatosti, predpisuje a môže i meniť Cirkev Kristova. Tieto sprevádzajúce obrady sú krásne a pre nás užitočné, v páde potreby sa však môžu vynechať bez toho, že by sa platnosť sviatosti narušila.

Ako sa udeľuje sviatosť birmovania? Ktoré sú jej podstatné častky (materiá a forma) a aké sú ostatné obrady s ňou súvisiace?

Hlavná podstatná častka sviatosti birmovania je, keď biskup vystrie na birmovancov ruky a potom, položiac pravú ruku na hlavu birmovanca, pomaže každého na čele sv. krizmou v podobe kríža, pričom hovorí: „N., značím ťa znakom kríža a posilňujem ťa krizmou spasenia v mene Otca i Syna i Ducha Sv. Amen." Tým kresťan prijme dary Ducha Sv., aby svoju vieru pred svetom vždy neohrozene vyznával.

Krizma je s balzomom miešaný olivový olej, biskupom na Zelený štvrtok posvätený. Účinky

tejto sviatosti sú podobné vlastnostiam oleja a balzamu. Olejom natreté predmety stávajú sa hladkými, olejom sa svieti a telo ním pomastené stáva sa sviežim, posilneným. (Grécki zápasníci si pred bojom telo olejom natreli.) — Balzam chráni telo od hniloby a rozširuje ľúbeznú vôňu. Tak na Východe mŕtvolu sa balzamovaly a tým chránily od porušenia. Práve tak pôsobí v nás olej s balzomom miešaný: darom Ducha Sv. náš rozum býva nadprirodzeným spôsobom osvietený, vôľa naša posilnená, duša od hniloby hriechu chránená a naplnená ľúbeznou vôňou čnosti kresť. dokonalosti, najmä láskou k Bohu a k bližnému. Krátko a jasne je to vyjadrené slovami Písma sv.: „Láska božia vyliala sa nám do srdca skrze Ducha Svätého, ktorý je nám daný."<sup>1</sup>

Užitočné je poznať aj ostatné obrady, predpísané a užívané Cirkvou sv. pri vysluhovaní tejto sviatosti.

Birmovka sa začína obyčajne sv. omšou a primeranou kázňou, no tieto nie sú predpísané a nekonajú sa vždy, len pri hromadných birmovkách.

Biskup prv ako by začal jednotlivcov birmovať, vzyva pred oltárom Ducha Sv. obrátený k birmovancom a modlí sa za nich sopätými rukami, pričom birmovanci kľacia:

<sup>1</sup> Rim. 5, 5.

Duch Svätý nech sostúpi na vás a sila Najvyšieho nech vás chráni od hriechov.

1\$. Amen.

Biskup sa značí znakom sv. kríža a modlí sa:

1l. Pomoc naša v mene Pánovom.

1p. Ktorý učinil nebo i zem.

Hl. Pane, vyslyš modlitbu moju.

1\$. A volanie moje k Tebe nech príde.

Pán s vami.

1J. I s duchom твоjím.

Potom biskup vystrie ruky nad birmovancov a hovorí:

Modlime sa: Všemohúci, večný Bože, ktorý si ráčil týchto služobníkov svojich znovuzrodiť z vody a z Ducha Svätého a ktorý si im odpustil všetky hriechy, vyšli na nich s neba svojho Svätého Ducha, Utešiteľa s jeho siedmimi darmi.

1J. Amen.

1J. Ducha múdrosti a rozumu:

1\$. Amen.

Ducha rady a sily:

1\$. Amen.

i/. Ducha vedomosti a pobožnosti:

1\$. Amen.

Hl. Naplň ich duchom bázne svojej a poznač ich znakom kríža Kristovho a buď im milostivý k životu večnému. Skrže tohože Pána nášho Ježiša Krista, Syna svojho, ktorý s Tebou žije a kráľu-

je v jednote tohože Ducha Svätého, Boh po všetky vekov.

Amen.

Potom nasleduje hlavná časť birmovania — o ktorej už vyššie bola reč — keď biskup kladie pravú ruku birmovancovi na hlavu, robí mu palcom na čele svätou krizmou znak kríža, pričom hovorí:

*Hl. N.,<sup>2</sup>* značím ťa znakom kríža a posilňujem ťa krizmou spasenia v mene Otca i Syna i Ducha t Svätého.

R. Amen.

Potom sa biskup mierne dotkne líca pobirmovaného so slovami:

Pokoj s tebou.

Pobirmovaný, ktorý pri tomto obrade kľáčí, nevstane hore prv, dokiaľ mu na to určený kňaz sv. krizmu na čele nesotrie.

Keď biskup všetkých pobirmoval, na znak zvona všetci pobirmovaní majú sa ísť do kostola, aby prijali požehnanie biskupovo. Najprv chór alebo asistencia kňazov spieva alebo recituje túto antifónu:

Utvrd', Bože, čo si v nás učinil, — zo svojho svätého chrámu, ktorý je v Jeruzaleme.

Sláva Otcu i Synu i Duchu Svätému, ako bolo

<sup>2</sup> Tu vyslovuje birmovné meno patričného.

na počiatku, tak nech je i teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Utvrď, Bože...

Biskup potom obrátený k oltáru sa modlí:

*il.* Ukáž nám, Pane, svoje milosrdenstvo.

*IJ.* A spasenie svoje nám daj.

*il.* Pane, vyslyš modlitbu moju.

*lš.* Volanie moje k Tebe nech príde.

*il.* Pán s vami.

*IJ.* I s duchom tvojím.

*il.* Bože, ktorý si svojim apoštolom udelil Ducha Svätého a chcel si, aby skrze nich a ich nástupcov aj ostatným veriacim sa udeľoval: shliadni milostivé na našu pokornú službu a udeľ, aby srdcia tých, ktorých čelá sme svätou krizmou pomazali a znakom svätého kríža poznačili, ten istý Duch Svätý na nich sostúpivši zdokonalil na chrám dôstojný svojej velebnosti, ktorý s Otcom a týmže Duchom Svätým žiješ a kráľuješ, Boh po všetky veky vekov.

*I?* Amen.

*il.* Hľa, tak bude požehnaný každý, kto sa bojí Pána.

Biskup obráti sa k birmovancom a udeľuje im sväté požehnanie týmito slovami:

*il.* Požehnaj vás Pán zo Siona, aby ste videli dobro Jeruzalema po všetky dni svojho života a mali život večný.

1\$. Amen.

Na tomto požehnaní majú byť všetci birmovanci prítomní, no keď by to niektorý zameškal, jeho birmovka je zato platná.

Po birmovke každý pobirmovaný nech vzdáva vrúcne vďaky Duchu Sv. za veľké milosti, ktoré z jeho dobroty v ten deň dostal, a nech mu sľúbi, že svojím životom ho nikdy nezarmúti, ale bude verným bojovníkom Kristovým.

## Účinky sviatosti birmovania.

Dôležitosť sviatosti birmovania pre náš duševný život si lepšie oceníme, keď skúmame jej účinky na našu dušu.

1. Ako každá sviatosť živých, tak aj táto rozmnožuje v nás milosť posväcujúcu a tým zväčšuje nadprirodzenú krásu a hodnotu našej duše. — Posväcujúcu milosť — tento neoceniteľný, nadprirodzený dar boží — dostali sme už pri sv. krste; tam nám bol sotretý dedičný hriech, tam sme sa znovuzrodili na dietky božie a dedičov kráľovstva božieho. Tento stav priateľstva božieho trvá, do kľia neupadneme do smrteľného hriechu, ale tento neopísateľný lesk a nadprirodzená krása duše môže sa aj zväčšovať, zdokonaľovať prijatím sviatosti živých. To sa stáva aj pri sv. birmovaní, keď Duch Sv. sostúpi na nás ako na Turíce na apoštolov a okrášli našu dušu ako svoj už pri krste vyvolený chrám svojimi novými milosťami a darmi. Preto hovorí aj sv. Pavol: „Ci neviete, že ste chrá-

mom božím a že Duch boží prebýva vo vás?"<sup>1</sup> Tešme sa preto úprimne, že naša duša pri sv. birmovaní dostala také milosti a dary, ktorým sa nevyrovnajú na svete nijaké poklady, hodnoty a sláva zemska. Z tohto povýšenia a z tejto svojej neporovnateľnej krásy majú čerpať radosť najmä opustení, chudobní, nemocní a svetom opovrhnutí ľudia v tom presvedčení, že hoci tu neoplývajú zemským bohatstvom, svetskou slávou, vysokým rodom, telesnou krásou a zdravím, predsa majú iné, božské výhody, ktoré vysoko prevyšujú všetky pominuteľné poklady sveta. Majú byť za to Bohu a jeho Cirkvi vďační, že pri rozdeľovaní opravdivých, nebeských hodnôt a darov Boh nerobí rozdiel medzi ľuďmi, ale každému ich v plnej miere, plným priehrštím udeľuje.

2. Birmovanie ako doplnok a zdokonalenie sv. krstu ešte vo väčšej miere nám dáva právo na pomocné milosti, potrebné najmä v dospelejšom veku pri vzrastajúcich pokušeniach a nebezpečenstvách duševného života. Pri birmovke staneme sa v duševnom živote dospelými, plnoletými, aby sme v kresťanskej dokonalosti upevnení samostatne mohli konať svoje povinnosti, brániť seba i Cirkev sv. proti nepriateľom viery. U detí nie sú náruživosť tela ešte vyvinuté, pokušenia od sveta a zlé-

<sup>1</sup> 1 Kor. 3, 16.



ho ducha nie tak časté a prudké ako u mládeže, ktorá zanechajúc vek detskej nevinnosti vstupuje do víru verejného života, kde jej hrozí nebezpečenstvo s každej strany vábivého sveta, ohrožujúc najmä podklad kresť. života a dokonalosti, svätú vieru. Tu je potrebný nový zásah Ducha Sv., aby sme v boji za svoje spasenie a za Cirkev verne obstáli. Kristus Pán práve na to založil túto sviatosť, aby božské a mravné čnosti už pri sv. krste vliate do našej duše sa zdokonalily, osviežily darmi Ducha Sv., žeby sme ľahko, bez váhania a s radosťou odolali nástrahám nepriateľov duše a Cirkvi.

O týchto daroch Ducha Sv., ktoré Cirkev sv. pri birmovaní vlieva do našej duše, obsérne bude reč v nasledujúcich odsekoch.

3. Tri sviatosti, a to krst, birmovanie a posvätenie kňazstva vtlačajú do našej duše nezmazateľný znak, preto v živote len raz sa môžu prijať. Tento znak vyplýva z osobitného posvätenia a spojenia s Pánom Ježišom. Pri krste stane sa človek dieťaťom božím, pri birmovaní Kristovým bojovníkom a pri posvätení kňazstva jeho najbližším služobníkom a rozdavačom milostí božích. Tieto znaky ostanú v duši vtlačené navždy a nedajú sa zmazať ani vtedy, keby človek upadol do smrteľného hriechu, a práve preto tieto sviatosti sa neopakujú ani vtedy, keby sa niekto po odpadnutí od sv. viery znovu prinavrátil do Cirkvi.

Učenie Cirkvi o týchto znakoch naznačené je aj v Písme sv. „Ten však, ktorý nás potvrdzuje s vami v Kristu a nás pomazal, je Boh, ktorý nás i poznačil a dal na závdavok ducha do našich sŕdc.“<sup>2</sup> „Nezarmucujte Ducha Sv., božieho, skrze ktorého ste poznačení ku dňu vykúpenia.“<sup>3</sup>

Ústne podanie tiež svedčí o tom, že tento charakter (znak) birmovania Cirkev sv. vždy uznávala a hlásala. Už pápež Kornel menuje túto sviatosť označením, biskupom prevedeným. Sv. Cyprián tvrdí, že pokrstení sú zdokonalení „znakom Pána“.

To isté uvádza celý rad svätých Otcov (sv. Efrem, sv. Cyril Jeruz., sv. Ambróz, sv. Auguštín atď.). Tento účinok sviatosti prirovnávajú k znaku, ktorý pečiatka vtlačá do vosku.

Tento znak ostane vtlačený v duši aj na druhom svete a bude pozorovateľný; pre blahoslavených bude znakom slávy, zatrateným však na večnú hanbu, lebo zlí duchovia sa im budú vysmievať, že napriek milostiam a zbraniam, spojeným s tým znakom zbabele bojovali a večne zahynuli. — Podľa sv. Cyrila Jeruz. anjeli po tomto znaku na duši poznávajú, že niekto patrí ku kráľovstvu božiemu, a preto ho ochraňujú.

<sup>2</sup> 2 Kor. 1, 21, 22.

<sup>3</sup> Ef. 4, 30, — Viď ďalej: Ef. 1, 13.

Máme si preto túto sviatosť aj pre toto nezničiteľné poznačenie vysoko vážiť a tešiť sa, že sme ním zaradení do vojska Kristovho, čo nám bude slúžiť na večnú slávu, keď svojho Vodcu vždy budeme nasledovať.

## DARY DUCHA SVÄTÉHO.

Ich hodnota.

Všetko dobré a osožné, čo máme, je darom božím, lebo všetko pochádza od Boha, od nášho všemohúceho a láskavého Otca nebeského, ktorý svoje dietky miluje a chce ich blaženými urobiť.

No tieto dary, ktoré pri sv. birmovaní dostaneme, menujeme v najužšom smysle slova darmi Ducha Sv. pre ich neoceniteľnú vzácnosť, hodnotu a nadprirodzenú krásu. Tieto dary nikde na svete by sme nemohli dostať ani za všetky poklady zeme a jedine nekonečnej dobrote a milosrdenstvu božiemu môžeme pripisovať, že sme nimi štedre obdarovaní.

Aké sú tieto dary? Aké účinky majú na našu dušu? Prečo sú nám potrebné?

Podobajú sa kresťanským čnostiam, ktorých semená už pri sv. krste boli do našej duše zasiate a pomocou ktorých vykonávame záslužné do-

bré skutky pre naše spasenie. Rozdiel medzi čnosťami a darmi Ducha Sv. je v spôsobe ich účinkovania na dušu (a nie v poli činnosti). Pri konaní čností viac sme my sami činní — isteže pri spolupôsobení s milosťou božou, — pri daroch však sme milosťou božou viacej ťahaní, pravda, bez narušenia našej slobodnej vôle. Pri daroch dostaneme od Boha väčší podnet (impulz), svetlo a silu, takže ľahko, ochotne, rýchlo, s istotou a sladko dávame súhlas rozumu a vôle i k hrdinským skutkom kresťanskej dokonalosti. V živote na ceste kresťanskej dokonalosti často sa stretávame s veľkými ťažkosťami, pri ktorých potrebujeme osobitné zásahy Ducha Sv., aby sme ich mohli hrdinsky premôcť. Tieto dary nás robia vnímavými, chápacími pre prijatie vnuknutí Ducha Sv. Sv. Otcovia a kresťanskí spisovatelia vysvetľujú tento rozdiel medzi činnosťou čností a darom týmito podobnosťami: loďka hnaná veslom a námahou človeka napreduje síce, ale pomocou lodnej plachty oveľa rýchlejšie a ľahšie. — Malé dieťa i pri pomoci svojej matky ťažko kráča, keď ho však matka vezme na ruky, ľahko dôjde k cieľu. — Duša darmi Ducha Sv. osvietená a posilnená je akoby cítarou Ducha Sv.

Dary Ducha Sv. sú teda nadprirodzené schopnosti, ktorými Duch Sv. dodáva nám neobyčajnú obratnosť, osvietenie a silu, aby sme i ťažké dobré

skutky ľahko mohli konať. — Slobodná vôľa pri-  
tom ostane nedotknutá, len nemá odporovať týmto  
mimoriadnym vnuknutiam milosti.

Kto by už nebol cítil v živote neobyčajný úči-  
nok týchto darov napr. po sv. prijímaní, po spo-  
vedí, pri čítaní dobrých kníh, pri návšteve chrá-  
mov, v duševnom zátíší samoty pri exercíciách?  
— Preto hovorí Pán: „Okúste a viďte, aký láska-  
vý je Pán, blažený muž, ktorý dúfa v neho.“<sup>1</sup> —  
„Moje jarmo je príjemné a bremeno moje ľahké.“<sup>2</sup>

Len tak možno vysvetliť duševnú rovnováhu,  
pokojnú myseľ a radosť v svete žijúcich kresťanov,  
ktorí i v najväčších pokušeniach a úzkostiach ostali  
nezlomní a vytrvalí v láske božej. Apoštoli po  
soslaní Ducha Sv. po svojom bičovaní sa tešili,  
že mohli niečo trpieť pre Pána Ježiša.

Ako je to predsa, že u niektorých nebadáť tie-  
to účinky darov Ducha Sv., t. j. prečo žijú nie-  
ktorí aj po birmovaní hriešnym životom? To sa dá  
vysvetliť len tak, že ani pôsobenie týchto darov  
neodníme im slobodnú vôľu — tú im Boh vždy  
ponecháva — a že vo svojej zaslepenosti a zátvr-  
dlosti nechcú ovládať svoje zlé náklonnosti po-  
korou, poslušnosťou, čistotou, miernosťou a skut-  
kami milosrdenstva. Viac veria zlému svetu a tak  
stavajú svoju budúcnosť na piesku, a nie na skale.

<sup>1</sup> Zalm 33, 9.

<sup>2</sup> Mat. 11, 30.

Duch tohto sveta protiví sa Duchu božímu podľa sv. Pavla: „No my sme nedostali ducha tohto sveta, ale Ducha, ktorý je z Boha, aby sme vedeli, čo sa nám od Boha darovalo... ale smyselný človek nechápe, čo je Ducha božieho, lebo je mu bláznovstvom.“<sup>3</sup> — „Moja reč a moje kázanie nie je v presvedčujúcich slovách ľudskej múdrosti, ale v dokazovaní ducha a moci, aby vaša viera nezakladala sa na múdrosti ľudskej, ale na moci božej ..., keby ju boli poznali, nikdy by neboli Pána slávy ukrižovali.“<sup>4</sup> Hľa, rozdiel medzi Duchom božím a duchom sveta, medzi múdrosťou božou a múdrosťou ľudskou, ktorá je len tmou a bláznovstvom v porovnaní s múdrosťou večnou. Ale „ľudia milovali viac tmu než svetlo, lebo ich skutky boli zlé.“<sup>5</sup> To je vysvetlenie sv. Jána evanjelistu. Niektorí ľudia vo svojej zaslepenosti vyvolia si radšej tmu ako svetlo božie, odporujú Duchu Sv. i jeho nebeským darom, — hľa, odtiaľ ich nenapraviteľnosť a skaza! To je príčina, že aj v niektorých kresťanských rodinách a národoch nachádzame biedny, nemravný život, zlý, pohoršujúci príklad. Takýchto ľudí máme ľutovať a vrúcne prosiť Boha, aby sa zmiloval nad nimi a dal im milosť obrátenia sa na pravú cestu.

<sup>3</sup> 1 Kor. 2, 12—14.

<sup>4</sup> 1 Kor. 2, 4—8.

<sup>5</sup> Ján 3, 19.

My však chráňme si úzkostlivo vznešené dary, ktoré sme pri birmovaní dostali, aby sme ich nikdy nestratili. Utratili by sme ich len smrteľným hriechom, ktorý sa preto tak volá, lebo zapríčini smrť našej duše. Od toho zachovaj nás všetkých, Pane!



### Počet darov Ducha Sv.

Viďme bližšie, ktoré sú to tie dary Ducha Sv., ako sa menujú a aké účinky majú jednotlivé na našu dušu.

Tieto dary sa spomínajú a vypočítavajú v St. zákone u proroka Izaiáša: „A spočinie na ňom duch Pánov: duch múdrosti a rozumnosti, duch rady a sily, duch umenia a nábožnosti a naplní ho duch bázne Pánovej.“<sup>1</sup> — Podľa tohto proroctva Mesiáš bude naplnený týmito vysokými darmi Ducha Sv., t. j. dostane plnosť Ducha Sv., aby mohol vykonávať svoje božské, vykupiteľské dielo.

Všetci kresťania podľa sv. Pavla tvoria mystické (tajomné) telo Kristovo, preto ako údovia toho tajomného tela, ktorého hlavou je Kristus, účastní sú všetkých milostí, ktoré nám on na kríži vydobyl. — „Kto verí vo mňa — vyhlásil Pán Ježiš — tomu, ako Písmo sv. hovorí, potečú z útroh

<sup>1</sup> Iz. 11, 2—3.

(z tela) potoky živej vody. A to povedal — dodáva sv. Ján — o Duchu (Svätom), ktorého mali dostať ti, ktorí uveria v neho."<sup>2</sup> Z útrob, z vnútra, z jeho ducha potečú dary Ducha Sv., ktorými aj iných občerství podľa slov Izaiáša: „Načierať budete s radosťou zo žriedel Spasiteľových."<sup>3</sup>

Niektoré z týchto darov vzťahujú sa na náš rozum, iné na našu vôľu, lebo dedičný hriech najrušivejšie zasiahol, ranil a zoslabil tieto dve hlavné schopnosti človeka. Svojím zatemneným rozumom nie sme schopní sami od seba správne poznať božie pravdy, božiu vôľu a cestu spasenia. I keď ich niekedy poznáme, naša slabá, k hriechu náchylná vôľa bez pomoci božej radšej si vyvolí zlé ako dobré. Milujeme to, čo by sme mali nenávidieť (hriech), a nenávidíme to, čo by sme mali milovať (čnosť). Odtiaľ ten ustavičný boj medzi telom a dušou, medzi svetom a Cirkvou sv. — Boh svojou nekonečnou múdrosťou najlepšie pozná slabosť nášho rozumu a hriešnosť našej vôle, preto svojím nekonečným milosrdenstvom ide nám svojimi darmi na pomoc, aby sme na ceste spasenia nepoblúdili, ale s ňou spolupôsobili a tak isto zvíťazili.

Pán Ježiš, tento božský Samaritán vydobyl nám tieto dary na kríži a vlieva ich ako spasiteľné lie-

<sup>2</sup> Ján 7, 38—39.

<sup>3</sup> Iz. 12, 5.

ky skrze Ducha Šv. do našich rán, aby sme ich užívaním ostali osvietení, silní, nepremožiteľní v ďalších bojoch o naše spasenie.

Na náš zatemnený rozum spasiteľne vplývajú tieto dary: dar rozumu, vedomosti, múdrosti a rady; našu k zlému náklonnú vôľu posilňujú: dar pobožnosti, bázne božej a sily.

Aké sú vzťahy medzi darmi a medzi božskými a základnými čnosťami? Dary Ducha Sv. pri birmovaní nám udelené zdokonaľujú, posilňujú tak božské ako aj základné mravné čnosti.

Lásku, vrchol kresť. dokonalosti, samo v sebe nemožno síce prevýšiť v jej vnútornej hodnote, ale aj túto čnosť možno v istom smysle zdokonaliť pri jej účinkovaní darom múdrosti božej, keďže aj stupne lásky môžu byť u ľudí rozličné, ako je to aj u anjelov.

Keď skúmame vzájomný pomer medzi darmi a čnosťami, ich súčinnosť a vplyv darov na čnosti, vtedy podľa učenia sv. Otcov a kresť. spisovateľov môžeme ustáliť toto: Dar **vedomosti** a **rozumu** zdokonaľuje čnosť viery, dar **múdrosti** — čnosť lásky, dar **rady** — čnosť opatrnosti, dar **pobožnosti** — čnosť spravodlivosti a nábožnosti, dar **bázne** božej — čnosť miernosti a nádeje, dar **sily** — čnosť vytrvalosti.

Tento vzájomný pomer darov a čností jasnejšie poznáme, keď v ďalších článkoch bližšie pre-

berieme jednotlivé dary a ich vplyv na príslušné čnosti.

Už i pri tomto všeobecnom a stručnom porovnaní lepšie chápeme a oceňujeme nesmiernu hodnotu 7 darov Ducha Sv. a význam sv. birmovania pre náš vnútorný život.

Pán Ježiš odpovedal žene Samaritánke toto: „Keby si poznala **dar boží** a kto je ten, ktorý ti hovorí: Daj sa mi napiť, ty by si azda bola pýtala od neho a bol by ti dal živej vody.”<sup>4</sup>

I my môžeme vyhlásiť celému svetu, najmä ľuďom svetársky smýšľajúcim: Keby ste poznali dary Ducha Sv., zaiste nesháňali by ste sa za po-minuteľnými radosťami, bohatstvom a slávou sveta, ale obrátili by ste sa na Cirkev božiu, ktorá dáva v mene Pána Ježiša svojim veriacim „pramene vody, vtekajúcej do života večného,”<sup>5</sup> — a vtedy by ste ľahšie utíšili svoj hlad a smäd po trvalom šťastí. — Len v tomto nazeraní môžeme pochopiť smýšľanie sv. Pavla, ktorý vo svojom liste k Filipanom takto oceňuje nebeskú múdrosť: „Veru áno, pokladám za stratu všetko pre vynikajúcu známosť Ježiša Krista, svojho Pána, pre ktorého zavrhol som všetko a považujem za smeti, aby som získal Krista.”<sup>6</sup> — Svetská múdrosť a ľud-

\* Ján 4, 10.

<sup>5</sup> Ján 4, 14.

<sup>6</sup> Fil. 3, 8.

ská sláva sú teda v skutočnosti len smeti v porovnaní s „vynikajúcou známosťou Ježiša Krista“, „v ktorom sú skryté všetky poklady múdrosti a vedomosti.“<sup>7</sup>

Akí šťastní sme my, ktorí sme tieto poklady pri sv. birmovaní z milosrdenstva božieho dostali! Z týchto darov ako z nebeského vodometu bude nám stále prúdiť voda božských milostí, aby sme dosiahli večný život.

<sup>7</sup> Kol. 2, 3.

### **Dar vedomosti.**

Tu zaiste nemyslíme na nejaké svetské vedy, získané skúsenosťami a systematickým uzavieraním právd, ale o takej nadprirodzenej, nám do duše vliatej schopnosti, ktorá osvietením Ducha Sv. zdokonaľuje v nás čnosť viery, aby sme správne súdili o stvoreniach v ich pomere k Bohu a k večnosti.

Náš rozum pre dedičný hriech ostal tak zatemnený, že tvory (stvorené veci) si zmýli so samým Bohom, v nich vidí svoj cieľ a nehľadí na večnosť, len na svoju chvíľkovú radosť a slávu. Tak sa stáva, že vo svojej pomýlenosti miluje práve hriech, ktorý by mal nenávidieť, a nenávidí čnosti, ktoré by mal milovať. Neprijíma rozumové dôvody od priateľov a duchovných, len sa slepo ženie za hriešnymi, pomínuteľnými vecami, v ktorých vidí cieľ svojho života. Keď však človek dostane osvietenie shora, pomocou daru vedomosti — bez toho, že by musel knihy študovať — naraz sa mu otvoria oči ako slepému po operácii a zbadá

také veci, predmety, dôvody, na ktoré ani nemyšlel. Keď človek chytí do ruky ďalekohľad a týmto hľadí do diaľky, nový svet sa mu pred zrakom otvára a celkom ináč súdi o odľahlých, vzdialených veciach, ktoré predtým nevidel. Takým ďalekohľadom je pre našu dušu dar vedomosti; pomocou neho istejšie rozoznáme a posudzujeme dosiaľ nám neznáme predmety a na život hľadáme pod zorným uhlom večnosti. Keď je ulica vo tme, ľahko si zmýlime smer, ľahko sa potkneme a ťažko dôjdeme k cieľu. Keď ju však osvieti elektrický reflektor, s akou istotou kráčame vpred! V takom nadprirodzenom osvetlení ináč hľadáme na svet a uznáme, že na svete všetko je márnosť, okrem milovať Boha, a že len jedno je potrebné: zachrániť si dušu, ako nám to náš Spasiteľ objasnil: „Čo by osožilo človekovi, keby celý svet získal, ale by ujmu trpel na svojej duši? Alebo akú výmenu dá človek za svoju dušu?“<sup>1</sup> Týmto shora darovaným svetlom Duchu Sv. uznávame, že chudoba, opustenosť, nízky rod, nemoc, utrpenie nie sú vlastne nešťastím, ba vzhľadom na večnosť môžu byť práve naším šťastím a že jediným zlom na svete je len hriech, ktorého sa preto najviac máme chrániť. Tak smýšľal napr. sv. Peter, keď už bol Duchom Sv. osvietený: „Keď vás potupujú pre

<sup>1</sup> Mat. 16, 26.

meno Kristovo, blahoslavení ste, lebo čo je cti, slávy a moci božej, i ten Duch spočinie na vás."<sup>2</sup> — Sv. Pavol pri tomto svetle tiež mohol povedať, čo sa zdá byť mnohým ťažko pochopiteľné: „Ale odo mňa nech je ďaleko, aby som sa chválil, leda v kríži Pána nášho Ježiša Krista, skrze ktorého je mi svet ukrižovaný a ja svetu."<sup>3</sup>

Keď obchodníci sv. Františkovi Xav. namietali, ako môže kvôli pohanom veľké útrapy ďalekých a ťažkých ciest trpezlivo znášať, odvetil im: Vy pre drahokamy, perly to isté konáte a ja by som to nemal robiť kvôli nesmrteľným dušiam, ktoré sú pred Bohom drahšie ako diamant?

To však neznamená, že by sme mali celý svet nenávidieť. Veď svet je tiež dielom božích rúk, istý odblesk božích dokonalostí: „Nebesia hlásajú slávu božiu a dielo jeho rúk zvestuje obloha"<sup>4</sup> — hovorí žalmista. V stvorených veciach vidíme teda stopy slávy, všemohúcnosti, nekonečnej múdrosti, krásy a lásky Stvoriteľa. Teda tvory nás majú viesť k Bohu, lebo volajú k nám: „On nás učinil, a nie my sami seba," — ony nie sú naším cieľom, ale len cestou k nášmu cieľu, k Bohu.

Aj svätí s obdivom, a nie s nenávisťou hľadeli na prírodu božiu, v ktorej sa odzrkadľujú božie

<sup>s</sup> 1 Pet. 4, 14.

<sup>s</sup> Gal 6, 14.

\* Zalm. 18, 2.



dokonalosti. Sv. František Asiský s nežnou láskou hľadel na všetky tvory božie a prírodné zjavy, v ktorých videl odzrkadlenú dobrotu Prozreteľnosti Božej. On nazval svojim bratom alebo sestrou slnko, vodu, vtáky, zvieratá, kvetiny a láskavé prehovoril k nim ako ku svojim priateľom, ktorí mu prezrádzali starostlivú lásku Otca nebeského.

Celý svet teda, hoci nie je cieľom nášho života, predsa ukazuje na svojho všemohúceho Stvoriteľa ako na pôvodcu vesmíru, teda je jedným prostriedkom poznania Boha. K takému správne-  
mu poznaniu a oceneniu tvorov nás vedie svojou žiarou dar vedomosti, ktorý dostávame od Ducha Sv. pri birmovaní.

Tento nadprirodzený dar každý z nás potrebuje, predovšetkým hlásatelia slova božieho, kňazi i katechéti. Duchovní správcovia pri vedení svojich veriacich, najmä pri sv. spovedi sú často obdarení aj schopnosťou rozoznávať duchov (*discretio spirituum*), čím rýchlo a s istotou posúdia duševný stav ľudí. Touto vlastnosťou vynikal v novšej dobe sv. Ján Bosco, ktorý uňho sa spovedajúcich mladíkov často upozornil na zatajené hriechy.

Vážme si teda tento dar Ducha Sv., aby sme jeho pomocou vedeli sa odpútať od pomíjateľných vecí a neodlučiteľne mohli priľnúť k jedine pravému prameňu nášho časného i večného šťastia, k Pánu Bohu.

### **Dar rozumu.**

Druhý dar, ktorý zdokonaľuje našu vieru, je dar rozumu (intellectus). Predmet tohto daru je už väčší, rozšírenejší a vznešenejší, lebo nevzťahuje sa len na tvory a na ich pomer k Bohu, ale na všetky pravdy zjavenia božieho, poukazuje na súlad medzi nimi a prenikajúcim pohľadom nájde ich spoločné pramene a základy, čím nás bližšie privedie k Bohu. Tajomstvá božie, pravda, ani týmto spôsobom nemožno chápať, ale si ich vieme vysvetliť a odôvodniť pri osvietení nášho rozumu Duchom Sv. a tak aj lepšie poznávame, že niet v nich protivy, takže sú nám uveriteľné tým dokonalejšie, čím hlbšie do nich vnikáme. — Je to teda dar, ktorým osvietení ľahšie a hlbšie poznáme pravdy zjavenia božieho, aby sme ich mohli v živote neohrozene vyznávať a podľa nich žiť.

Aké sú účinky tohto daru?

1. Otvára nám pravý smysel slov Pisma sv. Učeníci Pána putujúci do Emmauz napr. nevedeli si vysvetliť umučenie a 9mrť Pána Ježiša a

srovnáť to s božským poslaním Spasiteľa sveta. Tu pripojí sa k nim Pán Ježiš a na ich pochybnosti im odpovie: „Ó nesmyselní a farbaví srdcom uveriť všetko, čo hovorili proroci! Či nebolo treba Kristu toto trpieť a tak vojsť do svojej slávy? A počnúc od Mojžiša a všetkých prorokov vykladal im všetky Písma, ktoré boli o ňom.“<sup>1</sup> — Účinok tohto vysvetlenia neskôr takto vyjadrili medzi sebou: „Či naše srdce nehořelo v nás, keď hovoril na ceste a otváral nám Písma?“<sup>2</sup>

Podobný prípad sa stal s komorníkom egyptskej kráľovnej Kandaky pri čítaní proroka Izaiáša, ktorého slovám nevedel rozumieť iba po vysvetlení Filipa k nemu Bohom poslaného.

Písmo sv. hodnoverne nám vysvetľuje Cirkev sv., osvietená a vedená Duchom Sv., no taký dar dostávajú aj jednotlivci, keď Duchu Sv. o to vrúcne prosia.

2. Smysl liturgických úkonov pri vysluhovaní sviatosti a sv. omše pomocou daru rozumu tiež ľahšie chápeme. Tak už sv. Pavol poukazuje na to, že pri krste ponorenie človeka do vody znamená jeho odumretie hriechu a vzkriesenie k novému, nadprirodzenému životu v Kristu.

3. Život Pána Ježiša, jeho učenie, utrpenie ľahšie si vieme vysvetliť súc osvietení týmto da-

<sup>1</sup> Luk. 24, 25—27.

\* Luk. 24, 32.



rom, ako keby sme sa pri tom opierali o vlastný slabý rozum. To samé môžeme tvrdiť aj o živote Panny Márie a svätých. Kolkí učenci čítali evanjelium a i naďalej ostali nevercami alebo bludármi bez vnútorného osvietenia Ducha Sv., pretože vo svojej pýche nechceli veriť!

4. Týmto darom osvietení pozorujeme krásny súlad (harmóniu) medzi jednotlivými článkami viery, napr. medzi stvorením, vykúpením a posvätením človeka, medzi príkazmi božími a našou hriešnou prírodou, medzi našimi duševnými potrebami a jednotlivými sviatosťami, ktoré týmto potrebám zodpovedne vyhovujú.

5. Kto pomocou tohto daru pod zorným uhlom Prozreteľnosti Božej skúma dejiny Cirkvi alebo i ľudstva, ľahšie si vysvetlí isté záhadné udalosti histórie, napr. dočasné, miestne prenasledovanie a poníženie Cirkvi a konečne jej víťazstvá nad všetkými nepriateľmi. To platí aj o životoch svätých.

Týmto spôsobom naša viera stane sa rozumnou bez osobitných vnútorných ťažkostí, lebo aj dar rozumu dostávame shora od Boha.

Keď máme takú vieru „hľadajúcu rozumnosť v nadprirodzených pravdách," — ako to sv. Anzelm vyslovil — vtedy môžeme radostne zvolať so sv. Pavlom: „Nehanbím sa,<sup>3</sup> lebo viem, komu som

<sup>3</sup> T. j. pre vieru Kristovu.

uveril, a presvedčený som, že (Pán) môže zachovať môj záloh až do toho dňa."<sup>4</sup>

Bol by omyl domnievať sa, že Boh len učeným ľuďom dá tak jasno a isto nazrieť do článkov viery a do svojich úmyslov. Naopak, práve jednoduchých, pokorných ľudí tým vyznačuje, za čo sa i Pán Ježiš modlil: „Vychvaľujem ťa, Otče, Pane neba i zeme, že si ukryl toto pred múdrymi a opatrnými a zjavil si to malučkým. Áno, Otče, lebo tak sa tebe ľúbilo."<sup>5</sup> — Preto hovorí večná múdrosť božia už v St. zákone: „Kto je malučký, nech príde ku mne."<sup>6</sup> — Aj Pán Ježiš sa vyslovil v tom smysle: „Veru povedám vám: ktokoľvek neprijme kráľovstvo božie ako malučký, nevojde do neho."<sup>7</sup>

Cirkevné dejiny nám poskytujú na to mnoho dôkazov. — Sv. **Katarína** (t 307) v Alexandrii svojou výrečnosťou, ktorú dostala od Boha, prinútila mlčať 50 mudrcov a obrátila ich. I u nej sa uskutočnily slová Spasiteľa: „Dám vám ústa a múdrosť, ktorej nebudú môcť odporovať a proti-rečiť všetci protivníci vaši."<sup>8</sup> Sv. **Ján Vianney z Arsu** preukazoval slabé vlohy pri štúdiách, ale neskôr ako farár tak výborne kázal, že i biskupi a

<sup>4</sup> 2 Tim. 1, 12.

<sup>5</sup> Mat. 11, 25.

• Prísl. 9, 4. — Tieto slová povzbudily aj sv. Terezku z Lisieux k veľkej dôvere v Boha.

<sup>7</sup> Mar. 10, 15.

<sup>8</sup> Luk. 21, 15.

učenci z Ameriky ho prišli počúvať. — **Sv. Tomáš Akv.** často sa vyslovil, že pri stupňoch oltára viac sa naučil ako z kníh. Aj **sv. Ignác z Loyoly** tvrdil, že v samote manrézskej sa naučil viac ako od všetkých učiteľov. — Sami apoštoli boli tiež len jednoduchí, neučení rybári, ale keď na Turíce dostali dary Ducha Sv., „boli vystrojení mocou s výsosti,<sup>9</sup> to učenie, čomu predtým málo rozumeli, hneď v jasnom svetle začali hlásať všetkým národom, prevyšujúc všetku múdrosť ľudskú.

Toto všetko má nás povzbudiť k dôvere v Boha, že hoci sme v ľudských vedách nie zbehlí, predsa pomocou prijatých darov Ducha Sv. vo veciach našej viery sme múdrejší ako učenci alebo mocnári sveta, nemajúci pre vieru potrebnej pokory.<sup>10</sup>

<sup>9</sup> Luk. 24, 49.

<sup>10</sup> Istá pasáčka vo Francúzsku, keď sa jej pýtali, čo robí celý deň na poli, odpovedala: „Modlím sa. Niekedy však ani Otčenáš neviem bez slz dokončiť, lebo keď vypoviem: Otče náš, ktorý si na nebesiach — a pomyslí si, že Boh Všemohúci je mojím láskavým Otcom a ja jeho dieťaťom, od radosti slzy mi zalejú tvár.“ — Aká to šťastlivá vedomosť u jednoduchej pasáčky!

### **Dar múdrosti.**

Dar múdrosti zaujíma medzi darmi Ducha Sv. najpoprednejšie a najcennejšie miesto tým, že zdokonaľuje v nás v najvyššej miere poznanie božských vecí a čnosť lásky k Bohu a k bližnému, takže nás robí schopnými poznať a okúsiť božské veci v ich najhlbších základoch a príčinách. Tak ako láska má v sebe všetky ostatné čnosti, múdrosť shrnuje v sebe aj ostatné dary. Ako slnko svojím svetlom rozptýli temnoty okolo nás a svojou teplotou tvorí nový život na zemi, tak aj lúče múdrosti Ducha Sv. v plnom svetle ukazujú nám všetky pravdy božie a svojou hrejivosťou rozpália naše srdcia k láske a naplnia ich nadprirodzenou potechou a radosťou. Tento dar však viac pôsobí na srdce ako na rozum, tak ako láskou bližšie a ľahšie sa dostaneme k Bohu ako len chladným rozumom. Aj iné dary dopomôžu k tomu, múdrosťou však poznáme božské veci v ich najďalších príčinách a cieľoch, takže ich vieme s istým pô-

žitkom a duševnou rozkošou takmer okúsiť a ochutnávať podľa slov Písma sv.: „Okúste a viďte, aký sladký je Pán: blažený muž, ktorý dúfa v neho.“<sup>1</sup> Touto múdrosťou obdarení môžeme zvolať so Spasiteľom i v najväčších ťažkostiach a protivenstvách: „Moje jarmo je príjemné a bremeno moje ľahké.“<sup>2</sup>

Tento dar umožnil napr. sv. Pavlovi razom poznať božský plán vykúpenia, že jeho hlavným cieľom je sláva božia, druhým cieľom je naše smierenie s Bohom a že Slovo vtelené je záslužnou príčinou nášho spasenia a milostí božích, potrebných nám pre večný cieľ. Preto nadšene vzdáva zato vďaka Bohu: „Požehnaný buď Boh a Otec Pána nášho Ježiša Krista ..., v ktorom máme vykúpenie skrze jeho krv, odpustenie hriechov podľa jeho bohatej milosti, ktorá sa rozhojnila v nás vo všetkej múdrosti a opatrnosti ..“<sup>3</sup>

Sv. Ján ev. svojim orlím zrakom v láske vidí podstatu života božieho, príčinu a cieľ nášho stvorenia, vykúpenia a šťastia. „Boh je láska a kto zostáva v láske, zostáva v Bohu a Boh v ňom.“<sup>4</sup> — „Kto nemiluje, zostáva v smrti.“<sup>5</sup>

<sup>1</sup> Žalm 33, 9.

<sup>2</sup> Mat. 11, 30.

<sup>3</sup> Ef. 1, 3—14.

<sup>4</sup> 1 Ján 4, 16.

<sup>5</sup> 1 Ján 3, 14.



Sv. Tomáš Akv. v Bohu vidí prvý pôvod, základ a prvú príčinu všetkých stvorených vecí a posledný cieľ, ku ktorému sa všetko má vrátiť a podľa neho spravovať. (On je alfa a omega, počiatok a konečný cieľ všetkých vecí.)

O tento dar máme Boha často prosiť spôsobom v Knihe múdrosti označeným: „Bože mojich otcov a Pane milosrdenstva, ktorý si všetko stvoril svojím slovom a svojou múdrosťou ustanovil si človeka, aby panoval nad tvormi..., daj mi tvojmu trónu prísediacu **múdrost** . . . lebo ja som veľmi malý na porozumenie súdu a právam. Lebo keby bol niekto i dokonalý, ak nebude s ním tvoja múdrosť, za nič bude pokladaný.“<sup>6</sup>

Akú neoceniteľnú hodnotu má táto múdrosť, možno uzavierať z chválospevov, ktorými ju takmer celá Kniha múdrosti zahrnuje. „Modlil som sa — hovorí Kniha múdrosti — a daný mi je rozum, vzýval som (Boha) a prišiel do mňa **duch múdrosti**: a dal som jej prednosť pred kráľovstvami a (kráľovskými) stolicami a bohatstvo mal som za nič v porovnaní s ňou. Ani som neprirovnal k nej drahého kameňa, lebo všetko zlato s ňou porovnané je akoby drobný piesok a za blato pokladá sa striebro proti nej. Nad zdravie a krásu som ju miloval a umienil som si za svetlo

<sup>6</sup> Múdr. 9, 1—12.

ju mať, lebo neuhastiteľné je jej svetlo. Tu spolu s ňou prišlo mi všetko dobré . . — Vyvolení boží len múdrosťou božou boli v čnostnom živote zachovaní a upevnení: „Múdrosťou zachránení boli všetci, ktorí sa tebe, ó Pane, ľúbili od počiatku.“<sup>7</sup>

Kto počúva vnuknutie tejto múdrosti, tomu nepadne ťažko zachovávať cesty Pánove, naopak, je mu to potešením, rozkošou, keď myslí na zákony božie a podľa nich si život zariaďuje, ako to celý žalm o výtečnosti zákona božieho obsérne opisuje. Zákony božie sú výronom múdrosti božej, s ňou sa úplne shodujú, preto kto ich zachováva, je pred Bohom múdry. „Aké sladké sú výroky tvoje môjmu hrdlu, — hovorí žalmista — sú sladšie nad med mojím ústam... Preto milujem tvoje prikázanie nad zlato a drahé kamenie.“<sup>8</sup>

Najviac je nám potrebný tento dar pri cvičení sa v čnostiach, ktoré sa zdajú byť v očiach smyselných ľudí ľudskej prírode protivné, ako je láska k nepriateľom, chudoba, čistota, pokora, sebamŕtvenie, trpezlivé znášanie protivenstva, krížov. Že s božou múdrosťou aj prekážky s tými čnosťami spojené možno hrdinsky premáhať, to dokazuje nesmierny počet<sup>10</sup> mučeníkov, vyznavačov,

<sup>7</sup> Múdr. 7, 7—14.

<sup>8</sup> Múdr. 9, 19.

<sup>9</sup> Zalm 118, 103, 127.

<sup>10</sup> Ktorý podľa sv. Jána ev. ani v nebesiach nikto nevedel spočítať.

rehoľnikov, misionárov, pustovníkov, ba aj jednoduchých veriacich, ktorí aj nepriateľom vedia odpúšťať a ochotne znášajú chudobu, opovrhnutie, prenasledovanie pre meno Kristovo, alebo celý život svoj venujú na obohatenie najbiednejších, ako misionári. A robia to nenútene, bez všetkého násillia, dobrovoľne, ba radostne, lebo sú presvedčení, že ich odplata je hojná v nebesiach. — Tak nám okrašľuje tento dar svojím svetlom pozemský úbohý život a dá nám vopred cítiť predchuť večnej blaženosti, ktorá sa zakladá na účasti nekonečnej dobroty, milosrdenstva a krásy Boha večného.

Preto zvolal sv. Augustín: „O krása vždy starodávna a vždy nová, neskoro som ťa poznal, neskoro ťa zamiloval!“ (Confess. X. c. 27.)

### **Dar rady.**

Na našu rozumovú schopnosť vplýva aj dar rady, lenže iným spôsobom ako predošlé, ktoré sme prebrali. Tie nám dajú len všeobecné zásady, pravidlá, podľa ktorých sa máme spravovať, tento však v jednotlivých (konkrétnych) a najmä ťažkých prípadoch poskytne nám pomoc, a to tak pre nás ako aj pre iných. Pri spleťtých, ťažkých otázkach nemusíme dlho a bojzljivo rozmýšľať a váhať, čo si máme vyvoliť, pretože tento dar pomôže nám rozhodovať sa a voliť si jasne, isto, ľahko a rýchlo vždy to, čo sa Bohu páči a čo je pre nás najužitočnejšie. — Takto zdokonaľuje v nás základnú čnosť opatrnosti, keď jej všeobecné zásady prakticky s istotou uskutočňuje.

Dobrá rada je nám vzácna a potrebná i v čisto svetských veciach, tým viac v duševných, týkajúcich sa nadprirodzených vecí. „Lebo myšlienky smrteľníkov sú bojzlivé a naše dômysly neisté ... A sotva sa dovtípime toho, čo je na zemi, a čo je

pred očami, nachádzame s namáhaním. A to, čo je na nebi, ktože vystihne? A smysel tvoj ktože vie, keby si ty nedal múdrosti a nesoslal svojho ducha s výsosti?"<sup>1</sup>

Tak sa ponosuje svätopisec v St. zákone. Pán Ježiš nás však uisťuje, že ani v ťažkých chvíľach nemáme sa čoho obávať, lež máme dôverovať v Bohu: „Keď vás vydajú, nerozmýšľajte, ako alebo čo budete hovoriť, lebo bude vám dané v tú hodinu, čo máte hovoriť. Nie vy ste totiž, ktorí hovoríte, ale duch vášho Otca, ktorí hovoria vo vás.“<sup>2</sup>

**Sv. Peter**, keď stál s apoštolmi pred synedriom (hlavnou radou židovskou), týmto darom osvietený odpovedal na žiadosť, aby prestali hlásať Krista ukrižovaného: „Viac máme poslúchať Boha ako ľudí.“<sup>3</sup> Aká múdra, istá a bohumilá odpoveď!

**Sv. Katarína Sienská** hoci neučená dávala často spasiteľné rady aj kniežatám, kardinálom, ba aj pápežovi.

**Sv. Antona** tiež so všetkých strán zahrnuli prosbami o dobrú radu v ťažkých prípadoch a menovali ho Antonom rád.

**Sv. Atanáz** svojich nepriateľov, ktorí ho na smrť hľadali, svojimi múdrymi odpoveďami priviedol do zmätku a tak si zachránil život. (Keď sa

<sup>1</sup> Múdr. 9, 14—16.

<sup>2</sup> Mat. 9, 19—20. — Porovnaj Luk. 12, 11—20.

<sup>3</sup> Sk. ap. 5, 29.

ho preoblečeného vojaci pýtali: Kde je Atanáz — odpovedal: Nie je ďaleko. A ti ho išli ďalej hľadať.)

Akým prezieravým spôsobom rozhodol **Šalamún**, ktorá je opravdivá matka sporného dieťaťa!

Najviac však musíme obdivovať múdrosť nášho **Spasiteľa**, ktorý svojimi odpoveďami nazmar uviedol ľstivé úmysly farizejov (daňový peniaz, žena cudzoložnica atď.).

Tento dar je potrebný hlavne rodičom, predstaveným a kňazom tak pre seba ako aj pre poddaných, aby mohli v jednotlivých prípadoch do súladu priviesť horlivosť s múdrosťou, lásku so spravodlivosťou alebo rozoznať dokonalosť od pokrytectva, veľký priestupok od malého, aby nepreháňali pri trestoch ani prisnosťou, ani zhovievavosťou.

Potrebný je aj jednotlivcom, najmä:

1. mládeži pri voľbe stavu. Koľko ráz si nevedia naši mladíci a devy „rady“, aký stav by bol pre nich najzodpovednejší, najšťastlivejší a ich schopnostiam a túžbam najprimeranejší, v ktorom by aj oni našli časné a večné blaho, aj rodičom by pritom mohli pomáhať. No kto sa nechce pomýliť v tejto vážnej životnej otázke, nech prosí osvietenie od Ducha Sv., pričom nech koná nejakú deväťdňovú pobožnosť k úcte Ducha Sv. Aj Pannu Máriu ako „matku dobrej rady“ má o to vzývať.

Ona cez celý svoj život aj apoštolom dávala spasi-  
teľné rady pri ťažkých otázkach.

2. Čo robiť v pokušeniach, keď nás telo, svet alebo zlý duch k zlému láka a keď rýchlo máme rozhodnúť? Napr. svet nám núka slávu, majetky a pôžitky, ak sa k nemu pridáme i zaprením viery, Cirkvi. Vtedy s Pánom Ježišom máme rozhodne odpovedať: „Odiď, satane, len Pánu Bohu sa máme klaňať.“<sup>4</sup> Často máme zvolať so žalmistom: „Cesty tvoje ukáž mi, Pane, a o chodníkoch tvojích poučuj ma.“<sup>5</sup> Pamätaj na to, že múdrosť našich nepriateľov protiví sa múdrosti božej, preto viac máme poslúchať Boha ako ľudí.

Užitočné je každé ráno vzbudiť si dobrý úmysel a prosiť Ducha Sv., aby sme v protivenstvách a pokušeniach ľahko a s istotou poznali vôľu božiu a potom verne sa podľa nej spravovali.

Máme sa poradiť v ťažkých chvíľach aj s vážnymi priateľmi, predstavenými alebo rodičmi, ktorých Duch Sv. tiež použije pre naše dobro. „Kto je múdry, poslúcha radu,“<sup>6</sup> — hovorí Písmo sv.

<sup>4</sup> Mat. 4, 10.

<sup>5</sup> Zalm 24, 4.

« Prisl. 12, 15.

### **Dar pobožnosti.**

Dar pobožnosti, sily a bázne božej posilňuje našu slabú vôľu.

Dar pobožnosti zdokonaľuje čnosť spravodlivosti a jeho účinok javí sa v tom, že utvorí v nás synovskú úctu k Bohu ako k nášmu nebeskému Otcovi, spolu aj úctu, láskyplnú oddanosť k osobám a veciam, ktoré majú vzťahy k Bohu, aby sme mohli svoje náboženské povinnosti verne plniť.

Týmto darom osvietení a posilnení uznávame Boha nielen za svojho najvyššieho Pána, ale za svojho nebeského Otca, ktorý s láskou hľadá na nás a ku ktorému aj my vždy s láskyplnou dôverou sa môžeme obrátiť so slovami: „Otče náš, ktorý si na nebesiach...”

Na tento náš úzky dôverný pomer k Bohu upozorňuje nás sv. Pavol apoštol: „Vy nedostali ste ducha otroctva zasa v strachu, ale dostali ste Ducha, ktorý prijíma za synov, v ktorom voláme:



Abba, Otče, pretože sám Duch vydáva svedectvo nášmu duchu, že sme dietkami božími, a keď sme dietkami, aj dedičmi, a to dedičmi božími a spoludedičmi Kristovými, jestli totiž spolu trpíme, aby sme boli spolu oslávení."<sup>1</sup>

Toto prijatie za dietky božie (adoptio) nie je nejakým výmyslom právnym (fictio iuris), ale skutočnosťou. Adopciou prijatou aj svetskou vrchnosťou môže niekto druhému zanechať svoje meno a majetok, nie však svoju krv, svoje dobré vlastnosti, svoju dôstojnosť, ako sa to deje pri našom prijatí za dietky božie. To vysvitá zo slov Písma sv.: „Viďte, akú lásku vám preukázal Otec, aby sme sa menovali a boli dietkami božími."<sup>2</sup> — „Dal moc stať sa synmi božími tým, ktorí veria v jeho meno."<sup>3</sup> Toto duševné znovuzrodenie za dietky božie stane sa pri sv. krste a doplňuje sa pri sv. birmovaní. Pri sv. prijímaní tela a krvi Syna Božieho vstupíme do najužšieho spojenia s Bohočlovekom, takže podľa sv. Petra ap. v stave posväcujúcej milosti v istom smysle „účastní sme prirodzenosti božskej."<sup>4</sup>

I tento dar pobožnosti je nám teda vzácny a potrebný v duševnom živote, ako to sv. Pavol po-

<sup>1</sup> Rim 8, 15—17.

<sup>2</sup> 1 Ján 3, 1.

<sup>3</sup> Ján 1, 12.

<sup>4</sup> 2 Petr. 1, 4.

tvrdzuje: „Cvič sa v pobožnosti, lebo telesné cvičenie máločo je osožné, ale nábožnosť je užitočná na všetko, pretože má zasľúbený život prítomný aj budúci.“<sup>5</sup>

Výtečnosť tohto daru vysvitá z toho, že

a) vzbudzuje v nás cit synovskej úcty a dôvery k Otcu nebeskému;

b) roznieti v nás z tej úcty pochádzajúcu poslušnosť voči nemu podľa slov Pána Ježiša: „Ja vždycky robím to, čo sa jemu ľúbi.“<sup>6</sup> — Dobré dieťa svoju úctu voči svojmu otcovi preukazuje najviac tým, že koná jeho vôľu, i keď by mu to ťažko padlo, pamätajúc na slová Písma sv.: „Tým, ktorí Boha milujú, všetko dopomáha k dobrému;“<sup>7</sup>

c) vzbudí v nás útlu lásku ku všetkému, čo je s Bohom v spojitosti, či sú to osoby a či veci.

1. V takej spojitosti je predovšetkým Prebi. Panna Mária, Matka Božia. Po Bohu ju máme najviac milovať, k nej sa utiekať a jej úctu šíriť.

2. V nebi máme aj anjelov, svätých, blahoslavených, svojich ochrancov a príhovorcov u Boha, ktorých si máme tiež ctíť a o ich prihovorení prosiť.

3. V očistci máme svojich príbuzných, priateľov, známych, ktorí sú na našu pomoc odkázaní

<sup>5</sup> 1 Tim. 4, 7—8.

<sup>6</sup> Ján 8, 29.

<sup>7</sup> Rim, 8, 28.

a ktorým svojimi dobrými skutkami máme pomáhať.

4. Na zemi s Bohom v najužšej spojitosti je Cirkev Kristova, jeho nevesta, jeho tajomné telo a naša nadprirodzená matka, ktorú preto máme milovať, brániť a podporovať. Máme činnú účasť brať na jej šírení aj medzi pohanmi (misie) a svojou spoluprácou v Katolickej akcii.

5. Vážme si a podporujme sv. Otca ako námestníka Kristovho a ostatných cirkevných predstavených, biskupov a kňazov. „Kto vás počúva, mňa počúva a kto vami pohŕda, mnou pohŕda.“<sup>8</sup>

6. Máme v úctivosti a poslúchame aj svojich svetských predstavených, rodičov, učiteľov, hlavu štátu atď. Na týchto aj v modlitbách svojich máme pamätať.

7. Pobožnú úctu a lásku máme preukazovať aj ostatným bližným, aj svojim poddaným. Ani hriešnikov a svojich nepriateľov nemáme vytvárať z tejto starostlivej lásky, lebo aj tí sú na obraz boží stvorení a vykúpení, preto usilujeme sa ich získať Bohu svojimi modlitbami.

Nielen na osoby, ale aj na **predmety a veci** s **Bohom** súvisiace máme túto pobožnú myseľ rozprestierať, ako sú kostoly, školy, katol. ústavy, spolky, tlač atď.

» Luk. 10, 6,

Touto všeobecnou pietou obdarení křesťanů-katolíci s istým radostným sebedomím cítia, že všetci tvoria vlastne jednu **rodinu** a ríšu božíu na svete, do ktorej patrí nielen Cirkev bojujúca, ale aj trpiaca a oslávená, že máme svojich duchovných príbuzných na všetkých svetadieloch zeme, ba aj na druhom svete, s ktorými sme úzko spojení obcovaním svätých. Hoci je niekto členom malého národa, predsa pozdvihne jeho myseľ myšlienka, že je členom, občanom aj inej, duševnej vlasti, a to tak veľkej, ktorej sa na svete nič nevyrovná, v ktorej sám Syn Boží panuje a ktorú Duch Sv. bezpečne vedie a ochraňuje až do konečného víťazstva.

Kde panuje také spolucítenie, taká spolupatričnosť a láska, tam je život radostnejší, krajší a aj práca, námaha a kríže sú znesiteľnejšie ako u pohanov alebo bludovercov.

„Ubi amator, ibi non laboratur, et si laboratur, labor amator" — hovorí sv. Bernard. Kde je láska, tam námaha nie je ťažká a keď je aj ťažká, i sama námaha je milá. — Také milé sú nám aj tie námahy a obety, ktoré konáme z lásky k Bohu, Cirkvi a bližným.

### **Dar bázne božej.**

Bázeň (strach) môže byť **služobníčka** (otrocká), keď niekto preto sa bojí svojho pána alebo predstaveného a len preto ho poslúcha, lebo sa bojí zaslúženého trestu. Je však aj bázeň **synovská**, keď niekto z úctivosti a lásky plní vôľu svojho rodiča, predstaveného, pretože by ho svojou neposlušnosťou urazil, zarmútil a od neho sa tým odlúčil. Keď to vzťahujeme na svoj pomer k Bohu, bázeň čisto služobníčka môže byť síce počiatkom nášho návratu k Bohu, ale je viac-menej sebecká a nedokonalá. Bázeň synovská je však darom Ducha Sv., základom ostatných darov a čností, lebo našu vôľu nakloní k detinskej úcte k Bohu, zoškliví nám hriech ako urážku Boha a pobáda nás silne dúfať v jeho pomoc pri plnení príkazov božích. Takto zdokonaľuje v nás čnosť nádeje a miernosti.

Dar bázne božej nie je taký vznešený a dokonalý ako ostatné dary Ducha Sv., je však ich

základom ako základný kameň pri stavbe domu, alebo ako pokora je základom ostatných čností a kresť. dokonalosti. Kto neuznáva Boha za svojho najvyššieho Pána, ktorého má ctiť a poslúchať, ten márne sa bude usilovať osvojiť si iné čnosti a dary. — Preto čítame tak často v Písme sv., že „počiatkom múdrosti je bázeň božia,"<sup>1</sup> ale aj počiatkom lásky k Bohu.<sup>2</sup> — „Kto sa Boha bojí, nezamešká ničoho."<sup>3</sup> — „Bojte sa Pána vy svätí jeho všetci, lebo tí nemajú nedostatku, ktorí sa ho boja."<sup>4</sup> — „Bázeň Pánova je sláva a chvála a radosť a koruna plesania. Tomu, kto sa bojí Pána, dobre sa povodí na konci a v deň svojho skonania bude požehnaný."<sup>5</sup>

Na akých hlavných základoch spočíva dar bázne božej?

a) Na nekonečnej velebnosti a svrchovanosti Boha, nášho najvyššieho Pána, ktorý všetko z ničoho stvoril, udržiava a spravuje, od ktorého človek závisí vo všetkých svojich činoch a preto mu má slúžiť. Celý vesmír je len malým práškom pred ním, všetka moc, múdrosť a krása anjelov sú len miznúcou maličkosťou v jeho očiach, všetka sláva,

<sup>1</sup> Zalm 110, 10.

<sup>2</sup> Kn. Sir. 25, 16.

<sup>3</sup> Kaz. 7, 19.

<sup>4</sup> Zalm 33, 10.

<sup>5</sup> Kn. Sir. 1, 11—13.

bohatstvo a veľké činy mocnárov sveta sú len hračkou, smetou a popolom pred jeho velebnosťou a všemohúcnosťou. Preto nás Boh napomína: „Jestliže som ja otcom, kdeže je úcta moja? Jestliže som ja Pánom, kdeže je bázeň moja?“<sup>6</sup>

Na túto bázeň upozorňuje nás aj Pán Ježiš: „Nebajte sa tých, ktorí zabijajú telo, ale dušu nemôžu zabiť, ale radšej bojte sa toho, ktorý môže aj dušu aj telo zatradiť do pekla.“<sup>7</sup>

Tento náš najvyšší Pán však nežiada od nás otrockú bázeň a poslušnosť, ale súc naším láskavým nebeským Otcom, žiada od nás synovskú úctu a poddanosť, aby sme sa totiž báli hriechov, lebo tie by nás naveky zbavily jeho otcovskej lásky. — Dobré dieťa si váži svojho otca a nechce ho uraziť, nie tak preto, že sa bojí jeho trestu, ale preto, lebo by ho tým zarmútilo a nehodným sa stalo jeho starostlivej lásky.

b) Druhým základným pilierom bázne božej je nekonečná **oškľivosť hriechu** pred Bohom, a práve preto sa ho máme chrániť ako najväčšieho zla na svete.

Co je vlastne hriech?

1. Je opovážlivou a nerozumnou urážkou nášho najvyššieho Pána a Dobrodincu, ktorý nás preto hockedy môže zaslúžene trestať;

<sup>6</sup> Mal. 1, 6.

<sup>7</sup> Mat. 10, 28.

2. je rieposlušnosťou oproti tomu, ktorému sa aj anjeli s najhlbšou úctou klaňajú a ktorý ako náš Stvoriteľ má právo aj nám ľuďom predpísať zákony a poslušnosť;

3. je nesmiernou nevďačnosťou oproti nášmu najväčšiemu Dobrodincovi, ktorému všetko, čím vládeme, máme jedine ďakovať;

4. je najväčšou nespravodlivosťou na svete, lebo hriechom odnímate Bohu to, čo jemu patrí: úctu, poslušnosť, povďačnosť;

5. je pýchou biedneho tvora, človeka, ktorý sa vo svojej opovážlivosti chce povýšiť nad svojho Stvoriteľa a nevšíma si jeho príkazy;

6. je nerozumnosťou, hlúposťou, keďže človek odmieta dobrotivosť a láskavosť Otca nebeského, ktorý mu ponúka večné hodnoty a človek vo svojej namyslenosti volí si radšej zakázané rozkoše a pomínuteľné šťastie márneho sveta a tým si pripravuje večnú záhubu. — Hriech je teda naším najväčším nešťastím, lebo nám prináša najväčšiu škodu, preto máme pred ním utekať ako pred jedovatým hadom podľa napomenutia Pisma sv.: „Utekaj pred hriechom ako pred hadom, lebo keď sa mu priblížiš, uštipne ťa.“<sup>8</sup>

Preto sa svätí tak báli i malých hriechov a oplakávali i malé priestupky svojho predošlého

<sup>8</sup> Kn. Sir. 21, 2.



života. Pri birmovaní nám daný dar bázne božej poukazuje na túto nekonečnú velebnosť božiu a ošklivosť hriechu, aby sme Boha viac poslúchali ako ľudí, svoju dušu viac milovali ako hriešne telo a tak preukazovali povinnú úctu Najvyššiemu.

Tento duch bázne božej potrebný je nám najmä v protivenstvách a pokušeníach. **Jozef Egyptský**, pokúšaný Putifárovou ženou k necudnosti, odvetil: „Ako môžem to zlé urobiť a zhrešiť proti svojmu Bohu?“<sup>9</sup>

Sv. **Ján Nepomucký** radšej zachoval zákon boží, ako by mal poslúchnuť rozkaz hriešneho kráľa. — Tak robili apoštoli a mučeníci, ktorí i život svoj obetovali, pretože sa báli Boha obraziť a vieru svoju zaprieť.

Dar bázne božej je základom ostatných čností, ako poníženosti, skromnosti, miernosti, tichosti a trpezlivosti v súženiach. Je spolu aj prameňom vnútorného pokoja a radosti i v najťažších chvíľach života, ako to u svätých badáme.

Zvolajme preto zo žalmistom: „Prenikni svojou báznou moje telo, lebo sa tvojich súdov bojím.“<sup>10</sup>

<sup>9</sup> i Mojž. 39, 9.

<sup>10</sup> Zalm 118. 120.

### **Dar sily.**

Rozoznávame silu telesnú a duševnú. Jedna bez druhej môže byť v tej istej osobe. Môže byť dakto duševne silný a pritom telesne slabý, a naopak, sú ľudia silnej telesnej sústavy a pritom duševne slabí. Svet najmä v starom veku obdivoval telesnú silu a udatnosť, ktorá bola potrebná pri ťažkých telesných robotách, pri verejných zápasoch a hlavne vo vojnách, dokiaľ nebolo moderných technických vynálezov, ktoré telesnú zdatnosť urobily iluzornou. No rozumnejším sa vždy viac páčila duševná sila, vytrvalosť a húževnatosť, keď niekto pri svojich vznešených ideáloch napriek mnohým prekážkam nezlomne vytrval. Takých aj rímsky básnik Horác ospevoval.

No je ešte aj iná duševná sila: a to je dar sily a vytrvalosti Ducha Sv., ktorý našej slabej vôli dodáva neobyčajnú, nadprirodzenú zmužilosť, nezlomnosť, energiu, aby sme ochotne, radostne a neochvejne konali veľké, bohumilé veci napriek

všetkým protivenstvám, prekážkam a utrpeniam, ktoré sa nám stavajú do cesty spasenia.

Najskevejší príklad vytrvalosti dal nám náš Spasiteľ, ktorý cez tri roky svojho verejného účinkovania stále bojoval proti nepriateľom božím až do smrti na kríži. Takou nezlomnou vôľou a silou bola obdarená aj Prebi. Panna Mária, apoštoli a svätí. Tak prvý mučeník Cirkvi, sv. **Štefan**, diakon, ktorý „plný milosti a sily robil veľké divy a zázraky v ňu,"<sup>1</sup> postavil sa proti synagóge a farizejom, vytykal im ich zátvrdlosť, že „pozabíjali tých, ktorí predzvestovali príchod Spravodlivého, ktorého zradcami a vrahmi sa stali teraz."<sup>2</sup> Túto svoju pevnú vieru v Pána Ježiša verejne vyznal pred svojimi nepriateľmi a potvrdil ju i svojou krvou.

Takú nezlomnú duševnú silu prejavil sv. **Ján Krst.**, o ktorom sám Spasiteľ vydal svedectvo: „Čo ste vyšli na púšť vidieť? Trstinu vetrom klátenú? Alebo čo ste vyšli vidieť? Človeka mätko odetého?"<sup>3</sup> Ten i samému kráľovi Herodesovi vyčítaval jeho cudzoložstvo a i svoj život položil za pravdu.

Podobnú neohroženú silu v hájení pravdy a zákona božieho preukázal aj sv. Ján Nepom. proti kráľovi Václavovi.

<sup>1</sup> Skutky 6, 8.

<sup>2</sup> Skutky 7, 52.

» Mat. 11, 7—8.

**No** Cirkev Kristova sa honosí tisícami ba miliónmi takých **mučeníkov**, ktorí posilnení týmto darom Ducha Sv. nedali sa zlomiť vo svojej viere ani sľubmi, ani hrozbami nepriateľov, ale stali sa smelými svedkami viery Kristovej po celom svete, ako **to** Spasiteľ predpovedal: „Dostanete moc Ducha Svätého, ktorý sostúpi na vás, a budete mi svedkami v Jeruzaleme a vo všetkom Judsku i v Samaritánsku a až do končín zeme.“<sup>4</sup>

No Boh nežiada od každého z nás, aby sme mučeníckou krvou osvedčili svoju vernosť ku Kristovi, to je vyznamenaním a slávou len niektorých Bohom vyvolených ľudí, — len to si žiada od každého kresťana, aby v každodennom živote podľa svojho povolania a stavu vo svojich námahách, útrapách, bojoch a pokušeniach, v súkromnom a verejnom živote vytrval vo svojej vernosti a láske k Spasiteľovi a jeho Cirkvi a tak svojím duševným mučením stal sa svedkom viery kresťanskej. — A na to je nám všetkým potrebný dar a duch sily a nadprirodzenej vytrvalosti, ktorú dostaneme pri sviatosti birmovania.

Bez tohto posilnenia boli by sme bojazliví, ostýchaví, pri každej prekážke, hrozbe a nebezpečenstve nastrašení, akí boli zpočiatku aj apoštoli, dokiaľ na Turíce pri soslani Ducha Sv. neboli pre-

<sup>4</sup> Skutky ap. 1, 8.

menení na neohrozených, nebojácnych svedkov viery Kristovej až do svojej mučeníckej smrti.

Túto smelosť, silu a nezlomnosť vo vyznávaní viery potrebuje teda každý kresťan, najmä:

a) mladíci a panny. Koľko pokušenia a nebezpečenstva číhá na nich od tela, sveta a zlého ducha! „Ktože ma vyslobodí z tohto smrteľného tela?“ — pýta sa úzkostlivo sv. Pavol ap. — a hneď aj odpovie: „Milosť božia skrze Ježiša Krista, Pána nášho.“<sup>5</sup> Nehanbite sa preto vieru svoju zmužile vyznávať pred priateľmi i nepriateľmi, doma, na ulici, v továrňach i pred predstavenými, ale osvedčte sa ako dobrí bojovníci Kristovi, že si ju vážite a bránite ako svoj najdrahší poklad.

b) Potrebný je tento duch apoštolskej zmužilosti **rodičom**, aby slovom a príkladom svojím pobožné vychovali svoje deti, kresť. vieru a mravy uplatnili v celom rodinnom živote a vo svojej manželskej vernosti (a láske) napriek všetkým ťažkostiam až do smrti vytrvali.

c) Potrebný je tento dar aj **kňazom**, ktorí ako hlásatelia Kristových právd a jeho príkazov najviac sú vystavení posmechu, potupovaniu a nenávisť sveta a najmä v dušpastierkom živote konajú najťažšie úlohy za slávu božiu a záchranu svojich veriacich. — Ešte vo väčšej miere sa to vzťahuje

<sup>5</sup> Rim. 7, 24—25.

na rehoľníkov a rehoľnice, ktorí zachovávaním evanjeliových rád ešte prisnejší a dokonalejší život majú viesť ako svetskí kňazi.

d) **Bohatí** a **chudobní** jednako sú odkázaní na posilnenie v duchu Kristovom. Bohatí, aby nespýšneli pri svojom blahobyte, ale aby svoje majetky Bohom im dané obrátili na slávu božiu a na skutky milosrdenstva a nepatrili medzi tých, ktorým sa Pán Ježiš pre ich bezcitnosť oproti chudobným prisne vyhráždil a ktorých preto i na poslednom súde odsúdi. — Chudobní sú tiež utisnutí na túto pomoc Ducha Sv., aby pre svoj stav nereptali proti Prozreteľnosti Božej, nepripojili sa pre zlepšenie svojho živobytia k združeniam, ktoré otvorene pracujú proti Bohu a Cirkvi, čím zbavujú chudobných ich najväčšieho pokladu a potešenia, viery ich praotcov.

e) Azda najviac sú odkázaní na toto potešenie a posilnenie Ducha Sv. **nemocní**. Láska je dvojaká: činná a trpiaca, t. j. prejavuje sa alebo v skutkoch milosrdenstva alebo v trpezlivom znášaní protivenstva a choroby. Tú prvú nemocní nemôžu už prejavovať, tú druhú tým viac, keď križe obetujú s oddanosťou do vôle božej na bohumilé ciele: za odpustenie svojich hriechov, za obrátenie hriešnikov, za Cirkev, za dobrých kňazov, za misionárov, za duše v očistci atď. Aby takto cítili a trpeli, nech často prosia posilnenie Ducha Sv. a vtedy podľa

prisľubenia Pána: „Vo svojej trpezlivosti budú vládnuť svojimi dušami.“<sup>6</sup>

f) Naša viera potrebuje nielen obyčajných vojakov, ale aj hrdinov, ktorí všetko opustiac na svete, v ďalekých pohanských krajinách celý svoj život obetujú na šírenie kráľovstva božieho a hotoví sú zaň hockedy i svoj život položiť. Takí sú naši **misionári**, ktorí práve preto, že majú prejavovať hrdinskú lásku ku Kristovi, potrebujú dar sily a vytrvalosti od Ducha Sv. (Porovnaj život sv. Františka Xav., plný útrap a hrdinských skutkov.)

Ak v tomto našom boji ako verní Kristovi bojovníci vytrváme až do konca, i na nás sa budú vzťahovať slová Kristove: „Každého, kto mňa vyzná pred ľuďmi, i ja ho vyznám pred svojim Otcom, ktorý je v nebesiach.“<sup>7</sup>

<sup>6</sup> Luk. 21, 19.

<sup>7</sup> Mat. 10, 32.

### **Ovocie darov Ducha Svätého.**

Opísali sme podrobne podstatu, vznešenosť, potrebu a účinky darov Ducha Sv. na náš rozum a na našu vôľu, ktoré pri udeľovaní sviatosti birmovania každý kresťan v mimoriadne veľkej miere dostane a bez ktorých by nevedel víťazne obstáť v boji proti nepriateľom viery.

Vynorí sa nám teraz praktická otázka, aké ovocie prinesú tieto dary našej duši, keď sa podrobíme ich vplyvu, t. j. keď sa ich spásanosným účinkom neprotivíme, ale spolupôsobíme s nimi slobodným rozhodnutím svojej vôle.

Dobrý strom prináša len dobré ovocie, tak ako zlý strom zlé ovocie rodí. Na to nás už náš Spasiteľ upozornil: „Po ich ovoci poznáte ich. Veď či sbierajú s trnia hrozná alebo z bodľače figy? ... Každý strom, ktorý nenesie dobré ovocie, sa vytne a na oheň hodí.“<sup>1</sup>

<sup>1</sup> Mat. 7, 16—19.



Taký strom je každý človek, ktorý vo svojom živote prináša dobré alebo zlé ovocie, dobré alebo zlé skutky. Ktorý človek neprinesie dobré ovocie, toho očakáva taký osud ako neúrodný strom: vytne sa ako neužitočný a do ohňa hodí. Pán Ježiš obrazne nás o tom poučil, keď preklial neúrodný figový strom a ten vyschol.<sup>2</sup>

Aby sme prinášali užitočné ovocie v celom svojom živote, Duch Sv. zaštepil strom nášho duchovného života už pri sv. krste. Ešte dokonalejšie to robí pri sv. birmovaní, aby to zasiaté semeno vzkĺčilo v našej duši, rástlo a prinieslo nielen lístie, ale aj hojnú úrodu dobrých skutkov v dokonalom kresťanskom živote.

Duch Sv. je najdokonalejší majster, záhradník kresť. dokonalosti, preto tak ako ním zasiaté božské semená — milosti, dary — sú najvýtečnejšieho druhu, také je aj ovocie, vyrastlé z týchto semien.

V čom sa javí ovocie týchto nebeských darov? Sv. Pavol apoštol ich uvádza takto: „Ovocie ducha je: láska, radosť, pokoj, trpezlivosť, dobrotivosť, dobrota, zhovievavosť, krotkosť, vernosť, skromnosť, zdržanlivosť, čistota.“<sup>3</sup>

Z týchto prvé tri usmerňujú náš pomer k Pánu Bohu, posledné tri sa vzťahujú na samého človeka

<sup>2</sup> Mar. 11, 13—20.

<sup>3</sup> Gal. 5, 22—23.

**a ostatných** šesť na naše styky (spolunažívanie) **s ľuďmi.**

a) **Láska** nás najužšie spája s Bohom a je vrcholom kresť. dokonalosti. Rozmnožuje sa v našej duši darom múdrosti a naplňuje nás ustavičnou **radosťou** z toho, že sme dieťkami božími a že Otec nebeský nás miluje, chráni od všetkého zlého, až konečne prijme nás k sebe. S touto láskou a radosťou **je** spojený taký vnútorný **pokoj** duše, aký nám svet s jeho márnou slávou a rozkošami nemôže dať. Tento pokoj nevymizne z našej duše ani v najväčších úzkostiach, prenasledovaniach a bolestiach. Je to predchuť nebeskej blaženosti.

b) Krásne je aj to ovocie, ktoré upravuje náš pomer k bližným a uľahčí, ba osladí a spríjemní naše spoluobcovanie s každým človekom, nielen dobrým, ale aj zlým. Javí sa v tom, že sme oproti chybám bližného trpezliví, zhovievaví, s každým zaobchádzame láskavo, jemne, zdvorilé, v telesnej a duševnej núdzi mu na pomoc prispejeme, i pri zlomyseľnosti ľudí preukazujeme krotkosť a svoje podlžnosti, sľuby a povinnosti k nim verne splňujeme.

c) Aby sme mohli v sebe udržať lásku, radosť a pokoj, potrebná je nám skromnosť, pokora, zdržanlivosť proti bezuzdným telesným žiadostiam, pôžitkom a vášňam a čistota tela i duše.

Tým, ktorí dosiahnu takúto dokonalosť, čokoľ-

vek podniknú, všetko sa darí. „Vieme, že tým, ktorí milujú Boha, všetko dopomáha k dobrému.“<sup>4</sup> A to preto, že pri každej veci hľadajú na slávu božiu podľa napomenutia sv. Pavla ap.: „Či jete a či pijete a či čokoľvek iného robíte, robte na slávu božiu.“<sup>5</sup> Je to koruna dobrého stromu, ktorý rodí len dobré ovocie.

Ako ináč by vyzeral svet, keby toto ovocie darov Ducha Sv. dozrelo u jednotlivcov, oceňovalo sa v rodinách, v spoločnosti a v krajinách! Nebolo by pomsty, pravôt, súdov, zväd, vrážd, vojen, ale všade by panovala láska, pokoj a radosť Ducha Sv.!

Aby sme zreteľne videli veľký rozdiel medzi ovocím Ducha Sv. a ovocím hriechu, uvedieme aj následky, ovocie smyselného života, ktorý sa protiví Duchu božiemu.

Sám sv. Pavol nám ich vypočítava: „Zjavné sú skutky tela, ktoré sú: smilstvo, nečistota, nestydatosť, chlipnosť, modloslužba, čary, nepriateľstvá, škriepky, nenávisť, hnevy, zvady, rôznice, rozkoly, závisť, vraždy, opilstvá, obžerstvá a tým podobné, o ktorých vám predpovedám, ako som predpovedal, že tí, ktorí také veci robia, nevojdu do kráľovstva božieho.“<sup>6</sup>

Porovnajme tieto hanebné výstrednosti s ovo-

<sup>4</sup> Rim. 8, 16.

<sup>5</sup> 1 Kor. 10, 31.

<sup>6</sup> Gal. 5, 19—21.

dm Ducha Šv. a suďme, čo si máme vyvoliť, aby sme dosiahli opravdivý pokoj, radosť a blaženosť. — Duchom Sv. osvietený a posilnený kresťan ľahko sa rozhodne, s odporom sa odvráti od vypočítaných nepravostí a nestydatostí, ktoré mu zabíjajú dušu a pripravujú večné nešťastie, a bez váhania vyvolí si trnistú síce, ale istú cestu, vedúcu k časnej a večnej blaženosti.

## CIRKEV BOJUJÚCA

(Cirkevné odvody)

### **Birmovka — odvody Kristových bojovníkov.**

Vysluhovanie sviatosti birmovania prirovnávajú k odvodom, pri ktorých Cirkev katol. svojich súcich veriacich prijíma za bojovníkov za kráľovstvo Kristovo a rozdáva im pre duševný boj potrebné zbrane, dary Ducha Sv.

Skutočne mnoho spoločného majú odvody (asentírka) svetskej a sviatosti birmovania, ale aj mnoho odlišného.

Život človeka je ustavičný boj. Už Jób uznáva: „Bojovanie je život človeka na zemi.“<sup>1</sup> Ešte viac sa to vzťahuje na život katolíkov, — veď sme členmi Cirkvi **bojujúcej** na zemi. Preto sa modlíme po tichej sv. omši: Sv. Michal archanjel, bráň

<sup>1</sup> Jób 7, 1.

nás v boji. — Preto píše aj sv. Pavoľ na sklonku svojho života: „Dobrý boj som bojoval, vieru som zachoval.“<sup>2</sup> K tomuto boju nás aj povzbudzuje: „Bojuj dobrý boj viery“<sup>3</sup> alebo: „Pracuj ako dobrý bojovník Krista Ježiša.“<sup>4</sup>

Kde je však boj, tam musí byť aj **nepriateľ**, **vojsko**, **vodca**, **krajina**, za ktorú sa bojuje, **zbrane**, ustálený čas boja, víťazstvo a odmena alebo **prehra** a zahanbenie, trest.

1. Ktorí sú **nepriatelia** našej duše a našej Cirkvi bojujúcej? Nie národy a štáty, — tie Cirkev jednako miluje a chce ich všetky spasíť, — ale naši nepriatelia sú: naše hriechne telo, zlý svet a zlých duch. Títo nie oceľovou zbraňou chcú premôcť našu dušu, ale „žiadostou tela, žiadostou očí a pýchou života,“<sup>5</sup> t. j. telesnými pôžitkami, bohatstvom a slávou. Vedú boj nielen proti našej duši, ale aj proti Cirkvi sv., lebo tá nás vedie k spaseniu, a to by oni chceli prekaziť.

2. Kto je naším **vodcom** v tomto boji? Sám Syn Boží, Pán Ježiš Kristus, Kráľ neba i zeme, ktorý na zemi založil svoje kráľovstvo, doňho chce priviesť každého človeka a každý národ. On nám vydobyl na kríži všetky milosti potrebné pre tento

<sup>2</sup> 2 Tim. 4, 7.

<sup>5</sup> 1 Tim. 6, 12.

<sup>4</sup> 2 Tim. 2, 3.

<sup>5</sup> 1 Ján 2, 16.

boj. Týmto ozbrojením pod Jeho vedením isto zvíťazíme! Aké šťastie pre nás, že máme takého vznešeného, všemohúceho vodcu!

3. Kto patrí do **vojska** Kristovho? Ktorí sú bojovníci Kristovi? Do armády niektorého štátu pri odvodoch len tí mužovia sa uznávajú za schopných, ktorí sú telesne i duševne zdraví, silní a mladí. No vojakom, bojovníkom Kristovým môže a má byť každý, muž a žena, dieťa, starec, slabý a silný, zdravý i chorý, učený a neučený, bohatý a chudobný, slovom každý človek, ktorý je už pokrstený a kto si to žiada od Cirkvi sv. Aké to potešenie najmä pre chudobných, nemocných, slabých a opustených, že P. Ježiš a Jeho Cirkev nikým neopovrhne, ale každého prijíma do svojho lona a každému udeľuje svoje duševné dary a zbrane. Aká veľká je táto slávna armáda Kristova! Už teraz má do 400 miliónov veriacich, bojovníkov Kristových!

4. Za aké **kráľovstvo**, za akú krajinu bojuje toto veľké vojsko? Nie za rozšírenie toho alebo onoho štátu, za bohaté kraje sveta alebo podmanenie národov, ale za svoje duševné spasenie a za víťazstvo kráľovstva Kristovho podľa modlitby Pána: Posväť sa meno Tvoje, príď kráľovstvo Tvoje! Bojovníci Kristovi chcú zvíťaziť nad svojimi náruživosťami, nad hriešnym svetom, nad zlým duchom; chcú brániť slobodu Cirkvi a rozšíriť ju na

celom svete, aby všetky národy boli podriadené božskej moci Spasiteľa, lebo nie je iné meno dané ľuďom pod nebom, v ktorom by sme mali byť spasení."<sup>6</sup> Ktorý národ a štát prijme toto „sladké jarmo" Kristovo, položí si najpevnejší základ vývinu a šťastia, „lebo nikto nemôže položiť iný základ okrem toho, ktorý je položený, ktorým je Ježiš Kristus."<sup>7</sup>

5. Vojaci potrebujú do boja **zbrane**, ináč by ich nepriateľ ľahko premohol. Veriaci, Kristovi bojovníci tiež potrebujú zbrane pre svoj boj, ale nie materiálne, lež duševné, nadprirodzené. Sv. Pavol ap. takto píše o týchto zbraniach: „Oblečte sa do vyzbrojenia božieho... opásaní okolo svojich bokov pravdou a oblečení do panciera spravdivosti..., ku všetkému berte štít viery..., vezmite prilbu spasenia a meč duchovný."<sup>8</sup>

Tieto zbrane, ktoré v hojnej miere dostanú pri birmovaní na celý svoj život, sú: sedem darov Ducha Sv., ktoré vlieva do našich duší, a tak nás osvecuje a posilňuje, aby sme nepodľahli v boji nepriateľským nástrahám, ale zvíťazili.

6. Tento náš boj trvá po celý čas nášho zemského putovania, teda nielen 1—2 roky ako u svetských vojakov, ktorí len v istý čas tiahnú do boja

<sup>6</sup> Sk. ap. 4, 12.

<sup>7</sup> 1 Kor. 3, 11.

<sup>8</sup> Ef. 6, 11—17.



proti nepriateľovi. Milosti, dary Ducha Sv. teda potrebujeme každý deň, celý svoj život, aby sme mohli zvíťaziť.

7. Po boji nasleduje víťazstvo alebo premôžeme nepriateľom. Cirkev vás dnes povolala a zaradila do svojho vojska, rozdala vám potrebné zbrane, ktorými ozbrojení s Kristom isto zvíťazíte, ak ich neodhodíte od seba, keď spáchate smrteľný hriech, ale použijete na premoženie nepriateľa. Bojujte preto zdatne, neochvejne za svoje spasenie a za víťazstvo sv. kríža. Aký slávny bude pre nás koniec boja, keď s Kristom zvíťazíme! „To víťazstvo, čo víťazí nad svetom, je naša viera.“<sup>9</sup> Aký smutný a zahanbujúci bude však výrok Krista-Kráľa pre tých, ktorí zle, zbabele bojovali: „Odídite odo mňa, zlorečenci ..“<sup>10</sup>

Saula vyvolil Boh za kráľa izraelského, dal ho Samuelom sv. olejom pomazať na túto hodnosť a prisľúbil kráľovstvo aj jeho rodu navždy. On sa však spreneveril tomu povolaniu, zle bojoval a preto zahynul. Keď Dávid zazrel jeho mŕtvolu, horko ho oplakával, lebo v boji hanebne padol, „ako keby nebol olejom pomazaný.“<sup>11</sup>

Aj vy ste boli pomazaní pri birmovaní sv. olejom a tým povýšení na veľkú hodnosť bojovníkov

» 1 Ján 5, 4.

<sup>10</sup> Mat. 25, 41.

<sup>11</sup> 2 Krár. 1, 21.

Kristových. Keby ste sa dali v boji za kráľovstvo božie premôcť svojou vinou, Cirkev, vaša nadprirodzená matka, by musela povedať o vás: „Hľa, ako padlý a zahynuly tieto nezdarné dietky moje, ako keby neboly pomazané pri sv. birmovaní sv. olejom.“ Nedaj, Bože, aby sa to čo len s jedným z vás stalo, ale aby ste bojovali „dobrý boj“, vieru zachovali a aby aj vám bola pripravená koruna víťazstva a večnej odmeny.

### **Cirkev rozdáva duševné poklady.**

Keď sv. Peter a Ján po soslani Ducha Sv. raz vstupovali do jeruzalemského chrámu, stretli sa pri chrámovej bráne s chromým od narodenia, ktorý tam prosil od vchádzajúcich do chrámu almužnu. Keď uzrel Petra a Jána, aj od nich pýtal almužnu. Peter riekol: Striebra a zlata nemám, ale čo mám, to ti dám: V mene Ježiša Krista Nazaretského vstaň a choď. I chytil ho za ruku a pozdvihol ho celkom uzdraveného. Chromý vyskočil a chodil, poskakoval od radosti a chválil Boha. Ludia, ktorí ho poznali, s veľkým podivením hľadeli naňho, čo sa s ním stalo, a veľký zástup sa sbehol okolo apoštolov. Peter im vysvetlil, aby tento zázrak nepripisovali ich moci, ale Pánu Ježišovi.<sup>1</sup>

Milí birmovanci! Aj teraz svet, ktorý je viac duševne chorý ako telesne, vystiera svoju ruku k Cirkvi, najmä k jej predstaveným, žiadajúc od nich rozličné hmotné výhody. No Cirkev im so sv.

<sup>1</sup> Sk. ap. 3, 1—12.

Petrom odpovedá: Striebra a zlata nemám, aby som vás mohla obohatiť. Ale to nie je ani mojim povolaním. Čo mám od Pána Ježiša, to vám i dám. Tie poklady, ktoré mi Syn Boží sveril, sú duševné, nadprirodzené, a preto oveľa cennejšie ako všetko zlato a striebro na svete. Tieto poklady rozdeľujem všetkým bez rozdielu a zadarmo. Len poďte ku mne všetci — volá Cirkev v zastúpení Pána Ježiša — a ja vás občerstvím.<sup>2</sup>

Pán Ježiš skutočne nie na to založil svoju Cirkev, aby sa starala o hmotné, pozemské záujmy ľudí. Na to je štát. No z príkazu božieho koná v prípade potreby a núdze aj telesné skutky milosrdenstva, aby tým zachránila duše. Ona začala od počiatku stavať chudobince, nemocnice, sirotince atď., ale jej hlavnou úlohou je zachrániť nesmrteľné duše od večnej záhuby. A táto jej úloha a starostlivosť je oveľa cennejšia, vznešenejšia ako starať sa o čisto zemský blahobyt ľudstva. Ona rozdáva dary, poklady najdrahšie: milosti, dary Ducha Sv. Pri sv. krste prijíma nás za dietky božie, pri birmovaní rozdeľuje nám v prehojnej miere dary Ducha Sv., pri sv. prijímaní kŕmi nás telom Pána Ježiša, — a keď sme duševne často i smrteľne chorí, ba zrovna mŕtvi, vyhlasuje nám pri sv. spovedi v mene Spasiteľa: Vstaň, si uzdra-

\* Mat. 11, 28.

vený, z duševnej smrti vzkriesený, od hriechov očistený a idť v pokoji domov.

Hoci sa Cirkev stará v prvom rade o naše duševné potreby, predsa tým nepriamo preukazuje aj štátu toľko dobrodenia, ako keby len na to' bola ustanovená (Montesquieu), lebo vychováva štátu verných, poslušných, zdravých, svedomitých poddaných, na ktorých sa každý môže spoliehať; zabraňuje zločiny, upevňuje rodinný život — základ zdravej spoločnosti — a zdržuje ľudí od hriechov nemiernosti, lakomstva, smilstva, nenávisť, vraždy, nevery atď.

Šťastliví ste, milí birmovanci, že aj vy ste pochopili veľký význam a božské poslanie Cirkvi katolíckej, že aj vy hľadáte u nej večné, a nie pomínutelné poklady pre svoje časné i večné blaho. — Máme by ste hľadali tieto poklady a duševné lieky u mocnárov celého sveta, nevedeli by ste si ich kúpiť nikde, i keby ste za ne celý svoj majetok ponúkali. Jedine v pokladnici Cirkvi Kristovej ich nájdete, a to zadarmo každý, ktorý má pevnú vieru a čisté srdce.

Často počuť od nespokojných svetársky smýšľajúcich ľudí, že Boh nespravodlivo rozdeľuje pozemské majetky medzi ľuďmi. Áno, čo nám nie je potrebné pre duševnú spásu, ba čo by mohlo škodiť našej duši, to neudeľuje každému, ako bohatstvo, zdravie, silu, krásu, slávu, vlahy. Čo je nám

však prospešné a nevyhnutelne potrebné pre spasenie, t. j. milosti a dary Ducha Sv., to každému bez rozdielu stavu, veku a pohlavia v prehojnej miere dáva skrze Cirkev sv. K birmovaniu, k spovedi, ku stolu Pána atď. každý, chudobný a bohatý, učený i neučený, dieťa a starec má príležitosť pristúpiť s plnou dôverou a čerpať osvieženie a silu z prameňov milostí, vtekajúcich do života večného. — Hľa, aj dnes pri sv. birmovaní dostali ste sedem darov Ducha Sv., ktoré vás budú sprevádzať po všetky dni vášho zemskeho života, ktoré budú nielen ozdobou, ale aj posilou vašou v ustavičnom boji za spásu vašej duše a za kráľovstvo božie.

Keď budete hľadať tieto poklady, Boh ako náš Otec nebeský postará sa aj o to, čo pre svoj pozemský život potrebujete. „Hľadajte teda najprv kráľovstvo božie a jeho spravodlivosť a toto všetko sa vám pridá.“<sup>3</sup>

<sup>3</sup> Mat. 6, 33.

### **Prečo máme Cirkev sv. milovať?**

Koho milujeme na tomto svete? Najviac tých, ktorí nám dobre robia, teda našich dobrodincov. Kto je našim dobrodincom? Bezpochyby sám Pán Boh, lebo od neho máme všetko dobro: život, zdravie, všetky dary prirodzené i nadprirodzené. On je našim Stvoriteľom, Vykupiteľom a Posvätitelom. Okrem Boha máme v nebi aj iných dobrodincov: Pannu Máriu, anjelov a svätých, ktorí nás ochraňujú a orodujú za nás u Boha, aby sme sa po skončení zemskeho putovania dostali k nim do večnej blaženosti. — Na zemi koho máme milovať? Každého človeka bez rozdielu rasy a stavu, lebo každý človek je na obraz boží stvorený, teda je našim bratom a preto, lebo to Boh od nás žiada. No najviac máme na zemi milovať našich rodičov, príbuzných, priateľov a dobrodincov, lebo sú nám najbližší! Keď však najútlejšiu lásku preukazujeme svojej matke, ktorá nám dala život a nás vychovala, tým viac máme milovať svoju nadprirodzenú matku, Cirkev katolícku, ktorej môžeme

ďakovať svoj nadprirodzený život a ktorá sa stará o nás od narodenia až do smrti, ba aj po našej smrti.

Ktoré sú hlavné dobrodenia, ktoré nám Cirkev preukazuje v našom živote? Pán Ježiš, ktorému „je daná všetka moc na nebi a na zemi,"<sup>1</sup> jedine mohol povedať: „Ja som cesta, pravda a život,"<sup>2</sup> t. j. ja vás jedine poučím o večných pravdách, ukážem vám cestu k blaženosti a k prameňom večného života. On to však ustanovil tak, že tu na zemi ním založená Cirkev ho má zastupovať, teda ona má hlásať ľuďom v jeho mene jeho pravdy a viesť ich po ceste spasenia do večného života. Teda Cirkev sv. v mene Pána Ježiša nám rozdeľuje neoceniteľné dobrodenia, ktoré nám Pán Ježiš na kríži zaslúžil a ktoré nás jedine môžu urobiť šťastlivými, preto ju máme po Bohu najviac milovať.

Preberme toto požehnané pôsobenie Cirkvi podrobnejšie.

1. Aristoteles, najväčší filozof starého sveta, na tri otázky si nevedel dať odpoveď: Odkiaľ si, človeče? Načo si tu na zemi? Kam pôjdeš po smrti? O čo šťastlivejší sme my, že vieme s istotou, kto nás o tých najväžnejších pravdách poučí, kto nás povedie k blaženosti a akým spôsobom. Cirkev nám

<sup>1</sup> Mat. 28, 18.

\* Ján 14, 6.



dáva určitú a uspokojivú odpoveď na najpálčivejšie otázky života. Čo je človek? Načo je na svete? Čo ho čaká po smrti? Prečo je bolesť, utrpenie na svete? Čo máme robiť, aby sme boli časne i večne šťastliví? Teraz na tieto a iné závažné otázky i jednoduché dieťa vie dať z katechizmu určitú, uspokojivú, všetkým ľudským túžbam vyhovujúcu odpoveď podľa učenia Cirkvi, ktorá dostala tie pravdy od večnej „Pravdy“, od Pána Ježiša a podáva ich všetkým národom. Tieto pravdy denne si do pamäti uvádzame, keď sa modlíme „Verím v Boha“. — Aj na nás sa vzťahujú Spasiteľove slová: „Blahoslavené oči, ktoré vidia, čo vy vidíte, lebo povedám vám, že mnohí proroci a kráľovia chceli vidieť, čo vy vidíte, a nevideli, a počuť, čo vy počujete, a nepočuli.“<sup>3</sup> — Skutočne sme blažení, že od Cirkvi počujeme väčšiu múdrosť, ako bola múdrosť Šalamúnova a všetkých mudrcov sveta. Akí nešťastliví sú však pohani, ktorí ani to nevedia, koľko je bohov, či sú vykúpení a čo žiada od nich Boh, aby boli spasení.

2. Nie je však dost len poznať večné pravdy, ale musíme poznať aj cestu k blaženosti. Podľa evanjelia<sup>4</sup> k Pánu Ježišovi pristúpil jeden muž a pýtal sa ho: „Učiteľ, čo musím robiť, aby som dosiahol život večný?“ — Túto otázku si kladie tak-

<sup>3</sup> Luk. 10, 23.

<sup>4</sup> Luk. 10, 25.

mer každý človek, lebo každý chce byť šťastlivý aj tu aj na druhom svete. Ale koľkí poznajú správnú odpoveď, ktorú Spasiteľ dal tomu poprednému mužovi: „Milovať budeš Pána Boha z celého srdca svojho... a bližného svojho ako seba samého?!“<sup>5</sup> Predovšetkým miliarda pohanov nepozná vôľu božiu, hlavný boží príkaz, ináč: nepozná pravú cestu k životu večnému. Títo nešťastní ľudia vo svojej zaslepenosti a zátvrdlivosti upadajú do bahna najväčších hriechov (vraždy, otrokárstvo, ľudozrúťstvo atď.), nevedia sa svojich hriechov zbaviť a nový bohumilý život začať. Akí bezpeční sme my kresťania v tomto ohľade, pretože poznáme uistenie Spasiteľovo, ktoré povedal svojim apoštolom a celej Cirkvi: „Kto vás počúva, mňa počúva, a kto vami pohŕda, mnou pohŕda.“<sup>6</sup> My sa bezpečne môžeme spoliehať na Cirkev sv. preto, že nám predkladá večné pravdy a že nám ukazuje pravú cestu k životu večnému.

3. Nestačí však poznať pravú cestu, lebo sme všetci slabí, krehkí ľudia, ľahko by sme po tej ceste zabľúdili alebo vysilení upadli do rúk nepriateľov a tak zahynuli, keby nás nemal kto chrániť od nebezpečenstva, pukušenia, hladu, zimy atď. A hľa, Pán Ježiš aj o to sa postaral, keď Cirkvi sveril nevyčerpatel'né poklady vo sviatostiach a vo

<sup>5</sup> Luk. 10, 27.

• Luk. 10, 16.

sv. omši, aby sme jeho milosťami osvietení a posilnení ľahko prekonali púť života.

Aj sviatosť birmovania, ktorá sa vám vysluhovala, je takým žriedlom milostí. Sám Duch Sv. si vyvolil vašu dušu za svoj príbytok, za svoj chrám, okrášlil ju svojimi neoceniteľnými darmi a on vás bezpečne povedie po trnistej ceste vášho života, aby ste nezablúdili, neklesli pod údermi nepriateľov, ale vždy milovali svoju nadprirodzenú matku, Cirkev sv. za premnohé dobrodenia, ktoré vám od kolísky až po hrob preukazuje. Ba môžeme tvrdiť, že sa ona bude starať o naše spasenie i vtedy, keď už po smrti o 100—200 rokov nik nebude pamätať na nás. Cirkev i vtedy sa bude modliť za nás pri sv. omši, aby našu dušu vyslobodila z múk v očistci.

Bohabojný Alfonz, španielsky panovník hovorieval: „Neprestajne ďakujem Bohu nie za to, že som panovníkom, ale že som katolíkom, dieťaťom božím.“ Aj my to opakujme v šťastných i chmúrnych chvíľach života: Sme Bohu vďační, že sme katolíkami a že nám v Cirkvi kat. toľko dobrodenia preukazuje.

### **Ako máme Cirkev sv. milovať?**

Keď je niekto presvedčený, že je povinný milovať Cirkev sv. ako svoju nadprirodzenú matku, vynorí sa mu druhá, tiež vážna otázka: Ako mám túto svoju povinnú lásku k nej prejavovať? Čo žiada odo mňa Boh, moje svedomie, aby som jej preukázal svoju vďačnosť?

Zaiste nestačia iba city, vzdychy, krásne slová: Áno, som katolíkom. „Nie každý, kto mi hovorí: Pane, Pane, vojde do kráľovstva nebeského, lež kto koná vôľu môjho Otca, ktorý je na nebesiach, ten vojde do kráľovstva nebeského.“<sup>1</sup> Dobré dieťa dokazuje svoju lásku k matke celý svoj život, keď ju poslúcha, keď jej pomáha a keď ju bráni v čas nebezpečenstva proti jej nepriateľom.

Čo žiada od nás naša matka-Cirkev sv.?

1. Podľa výkladu katechizmu máme veriť všetky pravdy svojho náboženstva, ktoré nám ona veriť predkladá. Tieto pravdy v krátkosti obsahuje

<sup>1</sup> Mat. 7, 21.

apoštolské vyznanie viery. — Naša viera má byť **všeobecná**, vzťahujúca sa na všetky články, **pevná** a **vytrvalá**, t. j. máme ju pred svetom vyznávať bez pochybovania až do smrti ako mučeníci, **živá**, t. j. spojená s láskou k Bohu a k bližnému. Aby sme tak neochvejne verili všetky pravdy, hlásané Cirkvou sv., potrebná je nám na to osobitná milosť, a hľa, toto posilnenie vo viere dostávame vo sviatosti birmovania. Siedmimi darmi Ducha Sv. posilnení môžeme hlásať so sv. Pavlom: „Viem, komu som uveril, a som presvedčený, že Pán Ježiš môže zachovať môj záloh až do toho dňa.“<sup>2</sup>

2. Kto miluje Cirkev sv., ten zachováva jej príkázania a vtedy jeho viera bude živá. Hlavný príkaz, ktorý obsahuje v sebe aj ostatné, je príkaz lásky k Bohu a k bližnému. V desatoro božích príkazoch a v päťoro cirkevných prikázaniach sa podrobne vypočítava, v čom sa má javiť naša láska k Bohu, k bližnému a k Cirkvi sv. Neváhajme verne plniť tieto príkazy, lebo tým plníme vôľu božiu a skutkami dokážeme, že Boha a jeho Cirkev viac poslúchame ako zlých ľudí. Aby sme to mohli ľahšie konať, na to sú nám dané milosti spojené so sviatosťou birmovania.

3. „Bezo mňa nič nemôžete robiť“,<sup>3</sup> povedal Pán Ježiš apoštolom. — Sv. Pavol ap. však nás

<sup>1</sup> t. j. do dňa posledného súdu — 2 Tim. 1, 12.

<sup>3</sup> Ján 15, 5.

uisťuje: „Všetko môžem skrze toho, ktorý ma posilňuje.“<sup>4</sup> — Sami na svoje vlastné sily ponechani nevedeli by sme božie príkazy plniť, ale milostou božou posilnení ľahko premôžeme všetky prekážky nášho spasenia, takže musíme uznať pravdivosť slov Kristových: „Moje jarmo je príjemné a bremeno moje ľahké.“<sup>5</sup>

Tieto nadprirodzené sily potrebné pre bohumilý život prúdia do našej duše zo sviatostí a zo sv. omše. Pri sv. krste stali sme sa dieťkami božími, pri sv. birmovaní bojovníkmi Kristovými, pri Sviatosti Oltárnej sme kŕmení najsvätejším telom Krista Pána. Aké prehojné milosti vyvierajú pre nás z každej sviatosti, aby sme boli vernými dieťkami božími a udatnými vojakmi Krista-Kráľa!

Svoju lásku k Cirkvi sv. teda preukazujeme aj tým, keď na jej volanie s radosťou, ochotne a často pristupujeme k prameňom milostí. Birmovanie síce len raz v živote môžeme prijať, no v tejto sviatosti dostaneme plnosť Ducha Sv. a tieto dary nám stačia na celý život pre potreby, pre ktoré je táto sviatosť ustanovená, t. j. aby sme svoju vieru stále vyznávali a podľa nej žili.

4. Lásku svoju k Cirkvi máme dokázať aj tým, že jej pomáhame v jej potrebách a že ju bránime proti útokom nepriateľov, ďalej keď sa tešíme

<sup>4</sup> Fil. 4, 13.

<sup>5</sup> Mat. 11, 30.

ž jej úspechov, najmä v misijných územiach vydobitých, keď smútime pri jej prenasledovaniach zlými ľuďmi a keď sa usilujeme šíriť kráľovstvo božie v misiách.

Aké dieťa by to bolo, ktoré by nedbalo o to, či je rodič zdravý alebo chorý, či sa mu dobre alebo zle darí, či ho ľudia sužujú alebo podporujú?!

Aký by to bol vojak, ktorý by sa len zabával, kým by nepriateľ jeho vlasť pustošil?! Co by sme však povedali o takom nevďačníkovi, ktorý nedbajúc na hlad, biedu a nárek svojej matky nepriateľmi sužovanej, sám by si stal medzi tých zlostníkov a pomáhal by im sputnať svoju matku a do žalára hodiť?! Je to možné? „Ty si to ten muž!“<sup>6</sup> — povedal prorok Natan Dávidovi, keď mu odokryl jeho veľkú nepravosť, ktorú Dávid v inom zatracoval. Aj my môžeme vyriechnúť taký výrok o tom, kto sa zhrozí nad zvrhlosťou opísaného nevďačníka proti svojej matke, ale sám podporuje nepriateľov Cirkvi, keď číta ich noviny, knihy, vstupuje do ich spolkov a pomáha im v ich zákernej práci, aby Cirkev, jeho matku uponížili, križ, náboženstvo zo škôl odstránili, kňazov vyhnali a kostoly obrátili na zábavné miestnosti.

Vy, drahí birmovanci, zaiste nebudete nikdy

• 2 Kn. kráľ. 12, 7.

patríť k týmto nešťastníkom, ale čo žalmista povedal o Jeruzaleme, budete opakovať o Cirkvi sv.: „Keby som na teba, Cirkev moja, zabudol, nech zabudnutiu prepadne pravica moja. Nech jazyk môj prilipne k mojim d'asnám, jestli nebudem pamätat na teba.“<sup>7</sup>

<sup>7</sup> Zalm 136, 5—6.



### **Sv. birmovanie a Katolícka akcia.**

Význam sviatosti birmovania budeme môcť v plnej miere oceniť, keď si uvážime jej vznešený cieľ a účinky na birmovanca. Robí nás ona v duchovnom živote dospelými, plnoletými, aby sme zmužile pracovali a bojovali tak za svoje spasenie ako aj za kráľovstvo Kristovo. Tieto účinky badať už pri prvej birmovke, keď bojazliví, ostýchaví učenici Pána na Turíce po prijatí Ducha Sv. v podobe ohnivých jazykov stali sa oduševnenými, horlivými apoštolmi viery Kristovej. Neuspokojili sa už so súkromným vyznaním viery v Ježiša Krista, ale vystúpili z večeradla, kde boli shromaždení, a na uliciach verejne pred tisícovými zástupmi rôznorodých národov smelo začali hlásať evanjelium. Tým splnili, čo im ich božský Majster predpovedal: „Dostanete moc Ducha Svätého, ktorý sostúpi na vás, a budete mi svedkami v Jeruzaleme a vo všetkom Judsku i v Samaritánsku a až do končín

zeme."<sup>1</sup> Tak sa stali verejnými hlásateľmi, svedkami vzkrieseného Pána Ježiša<sup>2</sup> a za túto vieru vedeli trpieť, ba aj život svoj položiť.

Duch Sv. pri sv. birmovaní aj v našej bojzlivej duši chce urobiť podobnú zmenu. Chce, aby sme sa aj my stali apoštolmi, neohrozenými vyznavačmi našej viery v tom kruhu, kde z vôle božej žijeme a pôsobíme. Tak už dieťa v domácom kruhu vyzná svoju vieru, keď svojich rodičov a súrodencov povzbudí k spoločnej modlitbe, k návšteve chrámu, k zachovávaní pôstu atď.

**Mládenec** a **panna** má ešte širší kruh účinkovania, keď v spoločnosti svojich priateľov a priateľiek, v úrade, v továrni, na poli, pri zvonení na Anjel Pána, pri kríži, v rozhovoroch nehanbí sa verejne vyznať svoje náboženské presvedčenie, prekazí svojim smelým výstupom a protestom nestydaté, bohorúhavé reči, výsmechy z viery a tak otvorene bráni Cirkev sv.

**Dospelí** majú ešte významnejšiu úlohu laického apoštolátu vo verejnom živote. Učítelia, profesori v školách, úradníci v styku s podriadenými a predstavenými, lekári, právnici svedomitým plnením povinností svojho povolania, roľníci, obchodníci, remeselníci a robotníci vo svojich stykoch so svojimi druhmi a predstavenými.

<sup>1</sup> Skutky 1, 8,

<sup>s</sup> Skutky 2, 32.

Ponosujeme sa na zlý, skazený svet, žiadame nápravu predovšetkým od Cirkvi a nezbadáme, že k tejto Cirkvi patríme aj my ako jej dietky a bojovníci a ako údovia tajomného (mystického) tela Kristovho. Aj našou povinnosťou je svojou apoštolskou prácou zúčastniť sa na boji o nápravu terajších smutných pomerov. Nesmieme so založenými rukami hľadiť na boj, ktorý Cirkev vedie proti mocnostiam temnosti a proti nepriateľom viery Kristovej v každej krajine za víťazstvo Kristovho kríža. Keď sme údami tajomného tela Kristovho, môže nám byť ľahostajné, čo trpia ostatné údy toho tela, viditeľná hlava Cirkvi, biskupi, kňazi a veriaci? Nie je aj našou povinnosťou zúčastniť sa na tej namáhavej práci a boji, aby sme pre svoju netečnosť netrpeli ako spoluúdivia toho tela škodu? Čo by bolo z našich rodín, z nášho národa, keby sme sa utiahli od spolupráce a Cirkev by bola nútená zastaviť u nás čo len dočasne svoje blahodarné pôsobenie v kostoloch a školách, ako sa to prihodilo v novšej dobe v čisto katolíckych štátoch?

Nikto sa nemôže vyhovárať: Nech iní pracujú a bojujú za Cirkev, ja to schvaľujem, ale odo mňa nič nežiadajte. Kňazi fyzicky nevládzu všetku prácu sami konať bez spoluúčasti svojich vynikajúcich a ochotných veriacich. Dušpastierska starostlivosť o 1000—3000 veriacich (spovede, zaopatro-

vane nemocných v rozľahlých farnostiach, školy, spolky, kancelárske práce atď.) znemožňujú im starať sa osobitne o duševné potreby každej im sverenej duše.

Táto potreba výpomocnej práce veriacich a spolupatričnosti všetkých údov tajomného tela Kristovho je hlavnou príčinou, prečo Cirkev zaviedla na celom svete takzv. **Katolícku akciu**. Je to spolupráca laikov (veriacich) v apoštolskej činnosti celej Cirkvi pod dozorom biskupov a kňazov na záchranu duší a na šírenie kráľovstva božieho, aby sa zásady kresť. viery uskutočnili v živote jednotlivcov, rodín a národov.

Aká to veľká hodnosť a vznešená úloha pre každého veriaceho: pod vedením biskupov a kňazov pomáhať Cirkvi, neveste Kristovej a našej nadprirodzenej matke, zachrániť nesmrteľné duše svojich bližných a šíriť kráľovstvo božie na zemi!

Kat. akcia nie je osobitný spolok, ale len sdruženie veriacich v štyroch skupinách (sekciami), a to mužov, žien, mláďencov a pani, ktoré spolu tvoria nerozborný, jednotný pracovný a bojový šik Kristových bojovníkov s týmto cieľom: Omnia restaurare in Christo. Všetko obnoviť v Kristovi.

Pre túto apoštolskú činnosť požaduje sa čistý úmysel, láska k Bohu a bližnému, bezúhonný život a apoštolská horlivosť.

Sv. Stolica si žiada, aby sa Katol. akcia založila v každej farnosti a aby sa utvorili farské rady pre vedenie spoločnej činnosti.

Táto činnosť sa prejavuje v týchto **apoštolátoch** (oddieloch):

1. apoštolát **chrámový**, ktorý sa stará o čistotu, ozdobu alebo obnovenie kostolov, o cirkevné slávnosti a procesie;

2. apoštolát **dobrého príkladu**, ktorým najľahšie zachytíme nečinných katolíkov;

3. **apoštolát charitatívny**, v ktorom sú zahrnuté telesné a duchovné skutky milosrdenstva;

4. apoštolát **školský** zachraňuje naše katol. školy a tým zabezpečuje dobrú výchovu mládeže;

5. apoštolát **dobrej tlače** šíri dobré časopisy, noviny a knihy (Spolok sv. Vojtecha) a odstraňuje zlé, nebezpečné výhonky toho druhu;

6. apoštolát **misijný** má na starosti ľudové (domáce) a cudzozemské (pohanské) misie;

7. apoštolát **exercičný** šíri ideu duchovných cvičení, ktoré sú u nás ešte málo známe a menej obľúbené;

8. apoštolát **rodinný** stráži nad rodinným životom vo farnosti (odstránenie divých manželstiev atď.);

9. apoštolát **mládeže** bedlí nad výchovou mladíkov a panien, aby sa nemravným divadlom, kinom, knihami, vadným odevom atď. nesказili;

10. apoštolát **modlitby** použije mocnú zbraň spoločných modlitieb a pobožností, aby vyprosil od Boha odvrátenie trestov, obrátenie hriešnikov, slobodu Cirkvi, dobrých kňazov atď.;

11. apoštolát **utrpenia** alebo **nemocných** je tiež účinným prostriedkom na dosiahnutie bohumilých cieľov, keď svoje choroby, kríže, nedostatky, biedu trpezlivo znášame a obetujeme to napr. za misie, ako to pápež Pius XI. odporúčal. Kto nevládze iné obetovať, aspoň svoje kríže nech prednáša Bohu na smierenie za svoje a cudzie hriechy.

Hľa, koľko spôsobov a ciest máme, aby sme sa stali apoštolmi a tak nasledovali horlivosť prvých apoštolov! Každý si môže z nich vyvoliť 1—2 podľa svojej chuti, náklonnosti a schopnosti a nech oznámi svojmu duchovnému správcovi, v čom mu chce pomáhať v jeho mnohostrannej ťažkej práci.

Ten mu dá ďalšie úpravy, prípadne prideli mu podľa potreby iné pole účinkovania. Jeho slová a zadelenie máme s úctivosťou a poslušnosťou prijať, lebo naším cieľom nie je vynikať nad inými, ale konať na slávu božiu to, čo od nás Cirkev žiada.

### **Birmovka a misie.**

Je súvislosť medzi birmovkou a misiami? Je, a to ako medzi príčinou a následkom: misie sa začaly hneď po birmovke ako jej následok. — Apoštolí dostali misijný rozkaz od Pána Ježiša ešte pred jeho nanebevstúpením týmito významnými slovami: „Idte a učte všetky národy...“<sup>1</sup> Predsa nerozišli sa ihneď kázať evanjelium všetkému stvoreniu,<sup>2</sup> ale až na Turíce, keď sostúpil na nich Duch pravdy a sily. Osvietení a posilnení týmto vnútorným ohňom lásky začali uskutočňovať božský rozkaz Spasiteľa najprv „v Jeruzaleme a po Judsku, potom po Samaritánsku až do končín zeme stali sa svedkami vzkrieseneho Pána Ježiša“<sup>3</sup> a rozširovateľmi kráľovstva božieho. Nebolo väčšieho mesta alebo krajiny vo svetovej ríši rímskej, kde by neboli zasiali semeno kresťanskej viery.

<sup>1</sup> Mat. 28, 19.

<sup>2</sup> Mk. 16, 15.

<sup>3</sup> Skutky 1, 8.

„A oni odišli a kázali všade a Pán spoluúčinkoval a potvrdzoval ich kázanie znameniami, ktoré žatým nasledovali.“<sup>4</sup> Pre svoju odhodlanosť, horlivosť a zmužilosť boli všade Židmi a pohanmi prenasledovaní i so svojimi učeníkmi, no „krv mučeníkov stala sa semenom kresťanov“ (Tertullián). Kráľovstvo božie rástlo, mohutnelo po všetkých krajoch sveta a podmanilo si postupne všetky národy pod „sladké jarmo“ Kristovo. Nieto storočia, v ktorom by Cirkev Kristova húževnatou prácou svojich misionárov nebola získala 1—2, ba aj viac národov do ovčince Kristovho. Pominuly medzitým mohutné národy, svetové ríše, panovnícke rody a hľa, kráľovstvo Kristovo, Cirkev sv. nepriateľmi stále prenasledovaná je vždy mocnejšia, slávnejšia a rozprestiera svoje konáre nad celým svetom, lebo jej zakladateľ bedlí nad ňou: „A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta.“<sup>5</sup> Duch Sv. osvecuje a posilňuje jej misionárov a veriacich, aby nepoblúdili, neklesali pod údermi nepriateľov, ale zostali jej vernými bojovníkmi v každom veku a v každom štáte. — Každý národ má svojho misionára-apoštola, ktorý ho priviedol na cestu pravdy, tak sv. Remig Francúzsko, sv. Augustín Anglicko, sv. Patrik Írsko, sv. Bonifác Nemecko, sv. Štefan Maďarsko, sv.

<sup>4</sup> M k 16, 20.

<sup>5</sup> Mat. 28, 20.



Vojtech Česko, Prusko a Polsko — a my Slováci máme sv. Cyrila a Metoda.

Za drahý poklad sv. viery, ktorý sme dostali z lásky a milosrdenstva božieho od našich apoštolov, máme sa Bohu zavďačiť tým, že sa usilujeme svetlo evanjelia šíriť medzi tými, ktorí ešte „vo tme a v tieni smrti sedia,"<sup>6</sup> medzi pohanmi. To robíme, ako každý kresť. národ, vysielaním misionárov a podporovaním mis. diela doma.

Aj náš národ má už do 200 misionárov (kňazov, mis. bratov a sestry), ktorí v ďalekých pohanských krajoch šíria vieru Kristovu obetovaním celého svojho života za tento vznešený cieľ. Môžeme sa uspokojiť s tým, že títo hrdinovia kresť. lásky z povolania, z vnuknutia Ducha Sv. všetko obetujú za spasenie svojich spolubratov? Máme ich bezcitne nechať krváčať na misijnom poli bez toho, že by sme im podali svoju pomocnú ruku na odstránenie ich nedostatkov, na úľavu ich bolesti, tak ako to Boh a Cirkev od nás požaduje?

Zaiste bola by to od nás veľká netečnosť, bezcitnosť a nevďačnosť voči Bohu, ktorý náš národ už pred 1100 rokmi povolal do svojho ovčince. Zhrešili by sme tým aj proti hlavnému príkazu lásky k Bohu a bližnému, ktorý každého kresťana bez výnimky viaže starať sa podľa svojich Bohom

<sup>8</sup> Luk. 2, 79.

mu daných síl o to, aby bolo jeho meno na celom svete posvätené, aby jeho kráľovstvo prišlo k všetkým ľuďom a aby sa tak stala jeho vôľa i na zemi. Ale aj láska k bližnému nás núti, aby sme ju preukazovali najviac najbiednejším spolubratom, pohanom, telesnými a duševnými skutkami milosrdenstva. Telesne, mravne a duševne niet biednejších a poľutovania hodnejších ľudí, ako sú nešťastní pohani bez pravej viery, bez kresťanskej kultúry a bez prameňov milostí, ktoré Cirkev rozdáva svojim veriacim. Modlárstvo, vraždy, najhlbšia nemravnosť, otroctvo a ľudožrúťstvo sú smutné príznaky ich nesmierneho úpadku bez pomoci pravej viery. Máme ich v tomto bahne hriechov a duševnej tme ponechať bez sútrpnosti a našej pomoci? Boh nám nedal zemské majetky a poklady len pre nás, ale aj na podporovanie bližných. Najväčší náš poklad je dar pravej viery, ktorý sme dostali nielen pre seba, ale aj pre tých, ktorí ho ešte nemajú, hoci aj oni sú na to povolani. Boh žiada od nás, aby sme z tohto nevyčerpateľného pokladu viery aj im udeľovali, a to tak, že im vysielame misionárov a týchto podporujeme svojimi modlitbami, dobrými skutkami a milodarmi.

Žiada to od nás aj potrebnosť viery pre každého, ďalej jednota pokolenia ľudského, náuka o spoločnom páde a vykúpení pokolenia ľudského, nesmierna hodnota ľudskej duše, všeobecnosť a sa-

mospasiteľnosť Cirkvi katolickej a náuka o tajomnom tele Kristovom. Len toto posledné vysvetlím bližšie. Cirkev tvorí podlá Písma sv. tajomné telo Krista Pána,<sup>7</sup> ktorý je hlavou toho tela a my sme jeho údovia. Aby sa to telo mohlo udržať a aby zmohutnelo, nielen hlava, ale aj ostatné čiastky tela musia k tomu prispieť svojou súčinnosťou. Aby sa Cirkev mohla šíriť po celom svete a získať pre Krista Pána všetky národy sveta, na to je potrebná spolupráca všetkých údov, nielen pápeža, biskupov a kňazov. Všetci sme Kristovi bojovníci a takými sme sa stali pri birmovaní, preto v boji za kráľovstvo Kristovo musí sa podľa vôle božej každý zúčastniť, či ako frontový bojovník (takí sú misionári) či v zázemí toho boja ako robotníci, ktorí pripravujú duševné zbrane pre misionárov (modlitbami a milodarmi na mis. ciele).

Ako môže a má pomáhať misiám každý pobirmovaný kresťan?

Pomoc je dvojaká: duševná a hmotná. Obidve shrnújú mis. spolky, ktoré Sv. Stolica predpisuje veriacim. Je to pre **dospelých Dielo šírenia viery**. Členovia tohto spolku majú sa denne pomodliť Otčenáš a Zdravas so vzdychom: Sv. František Xavérsky, oroduj za nás, a mesačne na mis. ciele obetovať 20 hal. Pre **dietky** máme založené **Dielo de-**

<sup>7</sup> Viď obsírnú encykliku pápeža Pia XII. o tomto predmete.

**tinstva Ježišovho.** Členovia sa denne pomodlia jeden Zdravas s dodatkom: Sv. Panna Mária, oroduj za nás a za úbohé pohanské dietky.

Tieto povinnosti zdajú sa nám byť ľahkými, no keď ich odbavia denne desaťtisíce, ba na celom svete milióny veriacich, znamená to nesmiernu mravnú a hmotnú pomoc pre sv. misie.

Ak by z vás niekto ešte nebol podľa veku v jednom alebo druhom mis. spolku, teraz po birmovke, ako to apoštoli ožiarení Duchom Sv. urobili, nech začne svoju činnosť tým, že sa na farskom úrade alebo u svojho katechétu zahlási za člena niektorého z týchto spolkov. — Boh máločo tak štedro odmeňuje ako horlivosť za misijné dielo, lebo tým najúčinnnejšie preukážeme svoju lásku k Bohu a k bližnému. — Na Slovensku kvitne mis. hnutie už od rokov v každej farnosti. Buďte aj vy kvietkami na misijnom poli kráľovstva Kristovho, odmena božia vás neminie.

## HLAVNÝ PŘÍKAZ — ZÁKLAD BLAŽENOSTI.

### Láska k Bohu.

„Láska božia vyliala sa nám do srdc skrze Du-cha Svätého, ktorý je nám daný.“<sup>1</sup> Táto výpoveď sv. Pavla sa uskutočnila aj u vás, drahí birmovan-  
ci, keď Duch Sv. so svojou láskou a múdrosťou  
sostúpil do vašich srdc, aby vo vás svojou posvä-  
cujúcou milosťou prebýval ako vo svojom nádher-  
nom chráme a odtiaľ spravoval vašu lásku k Bohu  
a bližnému.

Táto láska už pri sv. krste nám bola vliata do  
duše ako božská čnosť, pri birmovaní je však táto  
čnosť zdokonalená darom múdrosti,<sup>2</sup> aby sme boli  
schopní ľahko a s chuťou plniť hlavný príkaz boží,  
príkaz lásky k Bohu a bližnému, bez ktorého ne-  
môžeme sa Bohu ľúbiť a nemôžeme byť ani spa-  
sení.

<sup>1</sup> Rim. 5, 5.

<sup>2</sup> Posväcujúca milosť, múdrosť a láska medzi sebou  
súvisia a vzájomne sa doplňujú.

Toto je najdôležitejší príkaz medzi všetkými. Pán Ježiš to zjavne potvrdil, keď sa ho raz istý zákonník pýtal, ktoré je prvé prikázanie. On mu odpovedal: „Milovať budeš Pána Boha svojho z celého srdca svojho, z celej duše svojej, z celej mysle svojej a **zo** všetkej sily svojej: Toto je prvé prikázanie. A druhé podobné tomu je: „Milovať budeš svojho bližného ako seba samého.“<sup>3</sup>

Tieto dva prikazy sú vlastne jedno, lebo jeden z druhého vyviera a obsahuje v sebe všetky ostatné prikazy. Tak v Desatoro božích prikazoch prvé tri sa vzťahujú na Boha, ostatné na lásku k bližnému.

Kto teda miluje Boha a bližného, ten vyplňuje všetky zákony, kto však nemá lásky, je duševne mŕtvý a nemôže byť spasený, ak bez lásky aj umrie. „Kto nemiluje, zostáva v smrti,“<sup>4</sup> hovorí sv. Ján. „Kto má moje prikázania a zachováva ich, ten ma miluje,“<sup>5</sup> vyhlásil Pán Ježiš. — Ako na chodenie potrebujeme dve nohy a vták na lietanie dve krídla, tak aj my dvoma perutami lásky dostaneme sa k Bohu.

Prečo máme Boha milovať nadovšetko?

Preto, lebo nám to on sám prikazuje, ako sme to už uviedli zo slov Krista Pána, a preto, lebo

Mar. 12, 30—31.

<sup>4</sup> 1 Ján 3, 14.

on to v najvyššej miere zasluhuje ako najdokonalejšia, najkrajšia a lásky najhodnejšia bytosť. — Láska je činnosť rozumu, citu a vôle. Máme radi to, čo uznáme za dobré, vznešené a krásne a v čom máme zaľúbenie.

Boh je nekonečne dobrý, múdry, krásny, svätý a všemohúci, ináč nekonečne dokonalý. Keď už na svete obdivujeme moc, krásu a poriadok stvorených vecí a milujeme vznešených, múdrych a dobrotivých ľudí, hoci to sú len stopy dokonalosti božích, o čo viac máme milovať toho, ktorý tieto vlastnosti v nekonečnej miere má od večnosti a ktorý tento svet z ničoho stvoril, zachováva a spravuje — a to kvôli nám, ktorých stvoril na svoj obraz, a chce nás urobiť večne blaženými! „Tak Boh miloval svet, že Syna svojho jednorodeného dal, aby nikto, kto v neho verí, nezahynul, ale mal život večný.“<sup>6</sup> Keď nás on tak miluje a keď nám celý život ustavične toľko dobrodenia preukazuje, — i keď sme zhrešili — nemá právom požadovať lásku aj od nás? Keď nás jedine tá láska môže urobiť blaženými a keď nám ju sám Boh núka a pri sviatostiach i vlieva do našej duše, nemáme sa jej celou silou chopiť? Bola by to od nás skutočne ohromná nerozumnosť, zaslepenosť a zatvrdilosť, čo nemôže ostať bez trestu božieho.

<sup>1</sup> 1 Ján 4, 20.

## **Ako máme prejavovať svoju lásku k Bohu?**

a) Tým, že sa chránime každého hriechu, ktorý nás jedine odlučuje od Boha a jeho lásky; b) plníme jeho svätú vôľu, pracujeme za slávu božiu. Opravdivú lásku neprejavujeme len citom alebo slovami, ale zachovávaním príkazov božích i v ťažkých chvíľach, v trápení a v nemoci; c) keď na Boha často myslíme, najmä pri modlitbe, čo je rozhovor s Bohom, keď o ňom často vyprávame alebo počúvame reči o Bohu a čítame náboženské knihy, časopisy; d) keď podporujeme sv. misie, čím najlepšie širíme slávu božiu na zemi.

Sv. Tomáš Akv. rozoznáva tri stupne v pribúdaní lásky. V prvom stupni sme, keď sa odpútame od hriechu, v druhom, keď v nej vzrastáme konaním dobrých skutkov, v treťom, keď sa Bohu celkom oddáme a v ňom spočinieme. V tomto vzraste láska sa podobá pohybu nejakého predmetu, ktorý sa najprv odďaľuje od počiatočného bodu, potom sa približuje k svojmu cieľu a konečne v ňom odpočinie. „Pre seba samého si nás stvoril, Bože — hovorí sv. Augustín, a nespokojné je naše srdce, dokiaľ neodpočinie v Tebe.“

Boha máme milovať nadovšetko, t. j. viac ako všetko iné na svete, preto máme byť hotoví vzdať sa každej veci, ktorá nás odďaľuje od lásky božej. „Kto viac miluje otca alebo matku než mňa, nie



je mňa hoden, — napomína nás Spasiteľ. Takú lásku mal Abrahám, keď i svojho syna chcel obetovať na rozkaz boží.

„Kto nás teda odlúči od lásky Kristovej? Trápenie, hlad, nahota alebo nebezpečenstvo alebo prenasledovanie alebo meč? ... Som presvedčený, že ani smrť, ani život... ani žiadne iné stvorenie nebude môcť odlúčiť nás od lásky božej, ktorá je v Kristu Ježišovi, Pánu našom.“<sup>8</sup>

Lásku k Bohu musíme si najviac ceniť na svedete preto, lebo nás už na zemi spojuje s Bohom a prináša nám všetky možné hodnoty: osvietenie rozumu, posilnenie vôle, odpustenie hriechov, pokoj duše, priateľstvo božie a večnú blaženosť.

„Boh je láska a kto zostáva v láske, zostáva v Bohu a Boh v ňom.“<sup>9</sup>

„Keď ma kto miluje — hovorí Kristus Pán — zachováva moje reči a môj Otec bude ho milovať a prídeme k nemu a spravíme si príbytok u neho.“<sup>10</sup>

Okrem hriechu nič na svete nemôže nás zbaviť lásky, ako to sv. Pavol vyjadril vyššie uvedenými slovami. Čo len jeden ťažký hriech však zničí v nás túto najskvelejšiu krásu duše i s predtým získa-

<sup>7</sup> Mat. 10, 37.

<sup>8</sup> Rim. 8, 35—39.

<sup>9</sup> 1 Ján 4, 16.

<sup>10</sup> Ján 14, 23.

nými zásluhami a urobí z nej pustatinu a ohavnosť pred Bohom.

Hľa, milí birmovanci, tak nesmiernu krásu a hodnotu má láska. A túto lásku rozmnožila a zdokonalila vo vašej duši sviatosť birmovania. Vážte si tento drahý poklad v celom živote a nedovoľte, aby ste ho svojim hriešnym životom niekedy stratili, ale vždy ho zveľaďujte dobrými skutkami a tak sa staňte bohatými a krásnymi pred Bohom.

### **Láska k bližnému.**

čo sme uviedli o vznešenosti, kráse a potrebe lásky k Bohu, vzťahuje sa aj na príkaz lásky k bližnému. Je to vlastne ten istý príkaz ako strom s dvoma konármi, ktoré pochádzajú a živia sa z toho istého koreňa, alebo ako prameň, z ktorého vyvierajú dva potoky. Jeden bez druhého nemožno zachovávať, ako to už sv. Ján ev. poznamenáva: „Keby kto povedal, že miluje Boha, a nenávidí svojho brata, je luhár.“<sup>1</sup> Kto teda miluje Boha, má milovať aj bližného, a kto nenávidí človeka, nemôže milovať Boha, ktorý i túto lásku prikázal ľuďom.

Kto je náš bližný?

Každý človek bez rozdielu národnosti, pohlavia, veku a stavu. Aj anjelov, svätých a duše v očistci máme milovať, len zatratených a zlých duchov nie.

Príklad, ktorý Pán Ježiš predniesol o milosrdnom Samaritánovi, túto zásadnú pravdu zjavne

<sup>1</sup> 1 Ján 4, 20.

potvrďuje. „Všetci ste synovia boží. Nie je tu Žid, ani Grék, nie je sluha ani slobodný, nie je muž ani žena, lebo vy všetci ste jedno v Kristu Ježišovi.“<sup>2</sup>

Bližných svojich — teda každého človeka máme milovať preto, a) lebo to Kristus Pán prikazuje, b) lebo sme všetci dieťkami božími a na obraz boží stvoreni, c) lebo všetci pochádzame od týchže prarodičov a tak tvoríme jednu veľkú rodinu, d) Pán Ježiš všetkých vykúpil a povolal do svojho kráľovstva.

Sú to vážne dôvody, proti ktorým nedá sa nič namietat a ktoré nás presvedčia, aké hlboké korene má prikaz lásky k bližnému. Keby iných nebolo, i ten prvý by nám stačil, lebo proti rozkazu božiemu nikto sa nesmie postaviť, keby sa mu zdal i tvrdým.

Kto miluje otca, bezpochyby bude milovať i jeho dieťky. No a všetci ľudia na svete sú dieťky božie, ktoré Boh stvoril, ktoré miluje ako svoje dieťky a chce, aby sme sa aj my vzájomne milovali ako bratia a sestry. Boh nerobí rozdiel vo svojej láske k nám: všetkých rovnako stvoril na svoj obraz a podobenstvo, všetkým dal spoločných prarodičov, všetkých rovnako vykúpil a jednako chce spasit. Keď on rovnako zaobchádza s nami,

<sup>2</sup> Gal. 3, 26—28.

my máme robiť rozdiel, či je kto mocný, slávny, múdry, bohatý a či slabý, opustený, neučený a chudobný? Či máme hľadiť na to, že niekto pochádza z nášho národa alebo z cudzieho? Či máme opovrhovať hriešnikmi a pohanmi a vytvárať ich z našej dobročinnnej lásky? Ak by sme smýšľali tak bezcitne, boli by sme podobní tomu boháčovi, ktorý podľa evanjelia pri svojom šťastí ani pozrieť nechcel na biedneho Lazára a pre túto neláskavosť bol Bohom večne zavrhnutý.

Ako máme prejavovať svoju lásku k bližnému?

Najmenšie, čo od nás tento prikaz požaduje, je, že svojmu bližnému nikdy neškodíme a svojim chovaním ho nezarmucujeme. Nesmieme mu teda škodiť na jeho živote, zdraví, majetku, dobrom mene a na jeho duši, keď ho k hriechu zvädzame. To všetko podrobne obsahuje posledných sedem prikázaní božích.

Láska však nejaví sa len v negatívnom (zápornom) smere, ani nezáleží v čirej dobroprajnosti bez toho, že by sme ju aj dobrou činnosťou nepreukazovali. Sv. Ján zreteľne nás napomína: „Nemilujme slovom, ani jazykom, ale skutkom a pravdou.“<sup>3</sup> — Sv. Jakub ap. vysvetľuje to príkladom: „Keby brat a sestra boli nahí a potrebovali by každodennej potravy a keby im niekto z vás riekol: Idte v po-

<sup>1</sup> 1 Ján 3, 18.

koji, zohrejte sa a najedzte sa, — avšak nedali by ste im, čo telo potrebuje, čo to bude platné?"<sup>4</sup>

Dobrý skutok je už aj to, keď sa niekto raduje zo šťastia bližného a má s ním útrpnosť, keď sa mu zle vodí. „Radujte sa s radujúcimi a plačte s plačúcimi“<sup>5</sup> — káže nám sv. Pavol. — „Všetko, čokoľvek chcete, aby ľudia robili vám, i vy robte im.“<sup>6</sup> My si želáme, aby nám ľudia v núdzi pomáhali. Teda aj my sa máme o svojho bližného starať najviac vtedy, keď sa nachodí v biede, opustenosti, telesnom alebo duševnom nešťastí.

Túto lásku preukazujeme najmä telesnými i duševnými skutkami milosrdenstva, lebo Boh večné blahoslavenstvo alebo zatratenie robí závislým od týchto skutkov, či sme ich v živote konali, alebo nie. Pán Ježiš, náš budúci sudca v deň posledný, keď dobrých povolá do večnej slávy a hriešnikov odsúdi na večné zatratenie, svoj výrok odôvodní tým, či sme hladných krmili, smädných napájali, nemocných navštevovali atď. — alebo nie. To nás má pobádať, aby sme ochotne, bez váhania konali skutky milosrdenstva. — Ešte viac nás povzbudí k tomu povedomie, že všetko dobré alebo zlé, čo bližnému robíme, robíme samému Spasiteľovi. „Veru povedám vám — tak odpovie večný

<sup>4</sup> Jak. 2, 15—16.

<sup>5</sup> Rim. 12, 15.

<sup>6</sup> Mat. 7, 12.

sudca blahoslaveným — nakoľko ste to urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste to urobili."<sup>7</sup>

Keď Šavol prenasledoval kresťanov, na ceste do Damasku riekol mu Pán Ježiš: „Šavle, prečo ma prenasleduješ?"<sup>8</sup> Jeho čin teda považoval Kristus Pán, ako keby bol proti nemu namierený. Keď sv. Martin polonahému žobrákovi daroval polovicu svojho plášťa, zjavil sa mu v noci Pán Ježiš odiaty tým plášťom a riekol mu: „Týmto plášťom priodel ma dnes Martin."

Nielen svojich priateľov máme milovať, ale aj nepriateľov, lebo aj tí sú naši bližní, aj tí sú na obraz boží stvorení a Pán Ježiš aj za nich zomrel. Nemáme im teda zlé zlým odplácať, ale máme im dobre robiť a modliť sa za nich, ako to Kristus Pán urobil na kríži.

Koľkí povedia, keď čítajú alebo počujú o živote, nedostatkoch a utrpení Pána Ježiša: „Keby som vtedy tam bol býval, bol by som mu išiel na pomoc!" Nože, milý kresťane, pomáhaj biednym, utrápeným, Kristus Pán ti to odmení tak, ako keby si to jemu urobil. — Svojich bližných teda máme milovať nie pre seba ani pre nich samých, ale pre Boha, ktorý nám to káže, a vtedy táto láska spája nás so samým Bohom. — Táto láska má byť pra-

<sup>7</sup> Mat. 25, 40.

<sup>8</sup> Skutky 9, 4.

vou známkou dobrých kresťanov podlá slov Kristových: „Po tom budú poznávať všetci, že ste mojimi učeníkmi, keď budete mať lásku jedni k druhým.“<sup>9</sup>

Milí birmovanci, poznali ste bližšie vznešenosť a potrebu lásky k Bohu a bližnému; a hľa, podľa slov sv. Pavla táto „láska bola vyliata skrze Ducha Sv. do vašich srdc“ v hojnej miere pri sv. birmovaní. Dajte Bohu vďaka za tento najvzácnejší dar Ducha Sv., lebo sami z vlastných síl by ste nevedeli tento hlavný príkaz plniť a bez tejto lásky bola by vaša viera podľa tohože apoštola „ako zvučná meď a ako cvendžiaci cymbal,“<sup>10</sup> t. j. neplodná, bezcenná. Proste vrúcne Ducha Sv., aby ste ten dar v živote nikdy nestratili, ale aby táto láska spojená s posväcujúcou milosťou vždy bola najkrajšou ozdobou vašej nesmrteľnej duše.

» Ján 13, 35.

<sup>10</sup> 1 Kor. 13, 1.



### **Dvojaké šťastie.**

Raz prišiel k Pánu Ježišovi jeden mládenec a pýtal sa ho: „Učiteľu dobrý, čo dobrého mám robiť, aby som mal život večný?“<sup>1</sup> Pán Ježiš mu odpovedal: „Ak chceš vojsť do života, zachovávaj prikázania.“ Keď mu odvetil, že ich plnil od mladosti, a pýtal sa, čo mu ešte chybí, Spasiteľ mu riekol: „Ak chceš byť dokonalý, id', spredaj, čo máš, a rozdaj chudobným a budeš mať poklad v nebi a príď, nasleduj ma.“ Keď mládenec počul tú reč, odišiel zarmútený, pretože mal mnohé majetky.

Každý človek už od prírody chce byť blažený, mladíci práve tak ako dospelí, a preto každý hľadá cesty k šťastiu, dopytuje sa, ako by to mohol dosiahnuť. Ináč im odpovie na tú otázku svet a ináč Cirkev sv. v mene Pána Ježiša.

Koho považuje svet za šťastlivého? Kto je majetný, múdry, mocný, slávny a na tele zdravý,

<sup>1</sup> Mat. 19, 16—23.

silný a pekný. — Zlý svet najmä mladých ľudí vábi k sebe slovami, ktorými zlý duch pokúšal Pána Ježiša na púšti: „Toto všetko ti dám, ak padneš a budeš sa mi klaňať.“<sup>2</sup> Diabol klame práve tak ako svet, keď to sľubuje, lebo ničoho nemá, čo by nás mohlo opravdivé blaženými urobiť. Môže nám dať dočasne majetky, rozkoše a slávu, ale tie nás opačne robia nešťastlivými, ak si ich hriешným životom nadobudneme alebo ich hriешným spôsobom zneužijeme, ako to na sebe skusuje každý márnotravný syn. I keď sa z tých ponúkaných vecí na čas tešíme, i vtedy, keď ich dovoleným spôsobom užívame, musíme uznať, že práve tieto prirodzené hodnoty bývajú často príčinou nášho nešťastia, ako krása, zdravie, moc a že ich skôr-neskôr stratíme, pretože na svete všetko je márnosť, okrem milovať Boha a jemu slúžiť.

Okrem tohto zdanlivého zemského šťastia je aj iná, a to opravdivá, trvalá blaženosť, ktorá nikdy nepominie a svojou hodnotou nekonečne prevyšuje všetko, čo nám svet môže dať. Lebo také šťastie, ktoré trvá len krátky čas, nemôže byť opravdivým šťastím. Ako rýchlo pominie napr. telesná krása, sila, zdravie, bohatstvo, svetská sláva, ba i sám život ľudský! Jedine Syn Boží mohol povedať: „Ja som cesta, pravda a život“,<sup>3</sup> „Ja som

<sup>2</sup> Mat. 4, 9.

\* Ján 14, 6.

vzkriesenie a život, kto verí vo mňa, bude žiť, hoci by aj bol umrel."<sup>4</sup> V jeho mene len Cirkev sv. hlása pravdy večnej múdrosti, ukazuje cestu šťastia a dáva nám život nadprirodzenej krásy **a** blaženosti, lebo Pán Ježiš jej odovzdal kľúče pravého šťastia. Práve preto naozaj šťastlivý je ten, kto je členom Cirkvi katolíckej a živým údom tajomného tela Kristovho. Kto sa jej pridriava a podľa jej náuky žije, ten je vo vyššom, duchovnom smysle slova skutočne **bohatý, múdry, mocný, krásny a slávny**.

a) **Je bohatý.** O boháčoch tohto sveta hovorí Písmo sv.: „Vaše bohatstvo zhnilo a vaše rúcha požraly mole. Vaše zlato a striebro zhrdzavelo a bude vám zožierať telá ako oheň."<sup>5</sup> Pomyslíte si len na osud toho boháča v evanjeliu spomínaného! — Preto nás napomína Spasiteľ: „Neshromažďujte si poklady na zemi. .., ale v nebi, kde ani hrdza ani moľ nekazí..“<sup>6</sup> Aj tomu spomínanému mládencovi radil, aby rozdal chudobným, čo má, a bude mať poklad v nebi. — Sú teda dvojaké poklady **a** dvojaké bohatstvá, pominuteľné **a** večne trvajúce. Cirkev nám dáva pravé. Kto ich prijíma, je skutočne bohatý.

b) **Je múdry.** Múdrosť tohto sveta je tiež klam-

\* Ján 11, 25.

<sup>5</sup> Jak. 5, 23.

• **Mat. 6, 19.**

livá, márna a preto nevie uspokojiť človeka. SV. Pavol nás učí: „Múdrost' tohto sveta je u Boha hlúpostou.“<sup>7</sup> Múdrost' ktorú má jednoduchá, ale pobožná žena kresťanská alebo školské dieťa, prevyšuje múdrost' všetkých slávnych mužov v starom i novom veku. Pán Ježiš nás na to tiež upozorňuje: „Kráľovná juhu povstane na súd s týmto pokolením a odsúdi ho, pretože prišla od končín zeme počuť múdrost' Šalamúnovu, a hľa, viac ako Šalamún je tu.“<sup>8</sup> Veru múdrost', čo Pán Ježiš hlásal a Cirkev sv. v jeho mene rozširuje, prevyšuje i múdrost' Šalamúnovu a celého sveta!

c) **Je mocný.** Panovníci a vladári tohto sveta môžu vykonať veľké veci na svete, ale ich moc je ohraničená i na území ich krajiny a konečne pomínie. Koľkí cisári a králi nevedia ani sebe ani svojim poddaným pomôcť a často biedne zahynú. Dobrý kresťan má prisľúbenie všemohúceho Pána sveta: „Čokoľvek budete pýtať od Otca v mojom mene, to urobím.“<sup>9</sup> Predovšetkým dá nám, čo je nám alebo bližným pre duševné spasenie potrebné. Svojou modlitbou nielen sebe, ale aj iným môžeme vyprosiť neoceniteľné dary. Či sú oni doma, či v Amerike, v Číne alebo v očistci. Na tomto poli môžeme konať veľké divy, i duševne mŕtvych mô-

<sup>7</sup> 1 Kor. 3, 19.

<sup>8</sup> Mat. 12, 42.

• Ján 14, 13.

zeme vzkriesiť k nadprirodzenému životu. Sv. Já-  
kub nás o tom takto poučuje: „Kto hriešnika od-  
vrátil s jeho bludnej cesty, má vedieť, že **vyslobodí  
jeho dušu od smrti** a zakryje množstvo hriechov.“<sup>10</sup>  
Akí mocní sme teda, keď dôverne prosíme niečo od  
Boha! Takú moc budeme mať i v nebesiach, lebo  
blahoslavení aj tam sa prihovárajú u Boha za svo-  
jich blížnych.

d) **Je krásny**, a to na duši. Rozoznávame dvo-  
jakú krásu: telesnú a duševnú. Kto chce poznať  
koniec telesnej krásy, nech pozrie na mŕtvolu ke-  
dysi silného a krásneho mladíka alebo devy, alebo  
nech otvorí hrob takých ľudí a vtedy uzná pravdi-  
vosť Písma sv.: „Klamlivá je spanilosť a márna je  
krása.“<sup>11</sup> — O kráse duše však čítame: „Ó aké  
krásne je čistotné pokolenie v skvelosti, lebo ne-  
smrteľná je pamiatka jeho: pretože známe je u Bo-  
ha a u ľudí.“<sup>12</sup> Krása duše v posväcujúcej milosti  
je taká veľká, že ju obdivujú aj anjeli a sám Boh  
má v nej zaľúbenie.

Môže byť niekto telesne silný, zdravý, pekný  
a súčasne na svojej duši slabý, chorý, ošklivý, ba  
i mŕtvy, keď má hriech smrteľný. Ktorú krásu si  
máme teda viac ceniť, duševnú, či telesnú?

e) Je slávny, i keď nevyniká vysokým rodom,

<sup>10</sup> Jak. 5, 20.

<sup>11</sup> Prisl. 31, 30.

" Múdr. 4, 1.

učenosťou, bohatstvom alebo priazňou a ochranou mocných ľudí. Kresťan, i keď je chudobný, je dieťaťom božím, údom tajomného tela Kristovho, bratom Pána Ježiša, pri sv. birmovaní stal sa Kristovým bojovníkom, takže vyššiu hodnotu si nevieme predstaviť. Keď verne vytrvá v boji za kráľovstvo Kristovo, očakáva ho taká odmena a sláva, akú mu nijaký panovník nemôže udeliť.

Teda v Cirkvi sv. môžeme obsiahnuť takú moc, slávu, múdrosť, krásu a také bohatstvo, aké svet svojim prívržencom nikdy nemôže dať.

Spomínaný už mládenec odišiel od Pána Ježiša smutný, nechcel ho nasledovať, pretože lipol na svojom bohatstve. Vy ste, drahí birmovanci, Duchom Sv. osvietení a posilnení jeho nebeskými darmi, preto zaiste nie smutní, ale uradostení budete odchádzať z tohto svätého miesta, kde ste sa naučili, ako môžete byť naozaj mocní, múdri, krásni, slávni a bohatí a tak navždy šťastliví.

## **Úcta a láska k rodičom.**

Drahí birmovanci!

Boh všemohúci vo svojej nekonečnej múdrosti a láske k vám tak ustanovil, že život svojej mladosti máte stráviť v dome a kruhu rodičovskom, aby ste pod starostlivou ochranou a dozorom svojich rodičov, dokiaľ nebudete samostatnými, rástli vekom, múdrosťou a v milosti božej a tak sa pripravili na svoju samostatnú životnú dráhu.

Toto božské ustanovenie je znakom veľkej otcovskej starostlivosti božej voči vám, lebo ináč by ste ľahko poblúdili alebo i zahynuli v nebezpečnom víre ľudského života. Potrebné je preto dobre poznať svoje povinnosti k nim, a to najprv dôvody, prečo si máme rodičov vysoko ctiť a milovať, ďalej ako prejavíť svoju úctu a lásku k nim.

Rodičov si máme ctiť ako námestníkov božích na zemi a ako svojich po Bohu najväčších dobrodincov. Po Bohu im môžeme ďakovať svoj život a svoju výchovu tak telesnú ako i duševnú. Rodičia teda zaujímajú pri našej výchove miesto božie, pre-

to sú námesníci boží. Ako kráľovmu miestodržiteľovi preukazuje sa tá istá česť ako kráľovi, tak aj rodičom patrí úcta a poslušnosť ako Bohu. Kto sa teda protiví svojim rodičom, neposlúcha samého Boha. Sv. Augustín po svojom obrátení zvolal: „Keď som zapovrhoval svoju matku, ktorú si mi dal, zapovrhoval som, Bože, teba samého!“

Preto nám Boh dal osobitné prikázanie o úcte k rodičom: Cti otca i matku svoju, aby si bol dlho živý na zemi.

Rodičia sú naši najväčší dobrodinovia na zemi. Pomyslíme si len na prácu, námahy a bolesti svojej matky v našom útlom veku a na dobrotu a na starostlivosť otca, aby nám zadovážil živobytie. Obaja sa tešili z nášho vzrastu a z našich úspechov a boh zarmútení, keď nám hrozilo nebezpečenstvo alebo keď sme boli chorí, zlí. Preto sa tešia aj dnes z vašej radosti, že ste mohli pristúpiť k tejto sviatosti posilnenia, vediac, že pravá výchova nedá sa uskutočniť bez Boha, bez Cirkvi a milosti božej. Keby vám aj majetky zanechali, bez živej viery, tohto najväčšieho pokladu nášho života, neboli by ste šťastliví. Preto na volanie Cirkvi: „Poďte ku mne všetci...“ priviedli vás do chrámu božieho, aby prijatím darov Ducha Sv. stali ste sa udatnými bojovníkmi Kristovými. So sv. Petrom povedali: >„Pane, ku komu pôjdeme? Ty máš slová života večného a my sme uverili a poznali, že ty si Kris-



tus, Syn Boží."¹ — Aká to múdrosť, starostlivosť a láska od vašich rodičov.

K úcte, poslušnosti a láske oproti rodičom povzbudzuje a núti nás aj príklad samého Spasiteľa, ktorý hoci bol Synom Božím, ctí, poslúchal a miloval svoju matku a svojho pestúna a vychovávateľa sv. Jozefa. Sv. Písmo hovorí o ňom: „Bol im poddaný."² On, ktorý ich stvoril a živil svojou všemohúcnosťou, poslúchal ich ako človek; Panne Márii pomáhal pri domácich prácach a sv. Jozefovi pri tesárskom remesle, aby nám i v tomto ukázal príklad, ako si máme rodičov ctíť a im pomáhať.

Ako máme prejaviť svoju úctu, poslušnosť a lásku k rodičom? Úcta, poslušnosť a láska k rodičom sú úzko spojené, jedna z druhej vyviera.

Rodičov uctievame tým, keď si ich vysoko vážime, pretože sú pre nás náместníkmi božími a nielen v srdci, ale aj slovami a skutkami prejavujeme túto úctu. Tak máme pokračovať i vtedy, keď sú naši rodičia chudobní alebo nízko postavení. Pán Ježiš uctil svoju matku pri svadbe v Káne Galilejskej, Egyptský Jozef svojho staručkého otca, kráľ Šalamún posadil svoju matku pri tróne na pravicu, hoci pochádzala z nízkeho rodu. S úctou sa máme chovať k rodičom, i keby mali nejaké chyby, ako Sem oproti Noemovi. — Poslušnosť

¹ Ján 6, 69—70.

\* Luk. 2, 51.

k ním prejavujeme, keď ich rozkazy plníme v dovolených veciach. Keď sa protivia vôli božej, viac musíme poslúchať Boha ako ľudí. Sv. Hermenegild radšej smrť podstúpil, ako by mal kvôli otcovi odpadnúť od katolíckej viery. To urobili mnohí kresťania najmä v prvých storočiach, keď ich pohanskí rodičia nútili zaprieť kresť. vieru. Mnohých takých mučeníkov máme aj v novšej dobe v misijných územiach. — Rodičia nemajú nútiť svoje detky na isté povolanie, stav, ku ktorému detky nemajú nijakej náklonnosti. Napr. nemajú ich nahovárať na stav kňazský, na uzavretie stavu manželského, keď detky cítia veľký odpor proti tomu. Ale nemajú ich odrádzať a zdržovať od kňazského alebo reholníckeho (misionárskeho) povolania, keď vnútorným hlasom božím pohnutí túžia po vyššej dokonalosti, lebo povolanie je dar boží a kto sa povolaniu protiví, stavia sa proti vôli božej. Keď rodičia také vyššie povolanie zbadajú u syna alebo dcéry, majú ho v nich pestovať, dopomáhať im k tomu a tešiť sa, že Boh medzi tisícmi ich deťmi si vyvolil pre vyššie ciele. Keď sú detky už dospelé, i bez súhlasu rodičov si môžu vyvoliť stav ich náklonnosti zodpovedný.

**Lásku** k rodičom majú vždy prejavovať i v dospelom veku, a to tým, že sa im za ich námahy najmä v starom veku svojou starostlivosťou o nich odplácajú. „Synu, zaujmi sa v starobe otca svojho

á nézařmucuj ho, dokiaľ žije"<sup>4</sup> hovorí Písmo SV. Pán Ježiš i na križi pamätal na svoju matku, keď ju odporučal do ochrany sv. Jána. — Keď sú rodičia v núdzi alebo v nemoci postavení, vtedy najviac sú odkázaní na našu podporu a práve preto vtedy i s najväčším sebazaprením sa ich máme ujať. Aj na ich dušu pamätajme svojimi častými modlitbami za ich spasenie.

Kresťanská rodina — otec, matka a dietky — je múdrou ustanovizňou božou, a preto aj základným pilierom ľudskej spoločnosti a štátu. Keď bude rodinný život zriadený v duchu kresťanskom, „obnoví sa tvár zeme". Kto podkopáva jednotu a svornosť rodiny, ničí základy šťastia jednotlivcov a národov. Duch Sv. svojimi darmi i v rodine blahodárne účinkuje a darmi sv. birmovania vnáša do rodinného života lásku, trpezlivosť a vytrvalosť. Nech aj vám dodá svoje milosti, aby ste jeho pomocou verne mohli plniť svoje rodinné povinnosti.

» Kn. Sir. 3, 14.

## SNÚBENICA DUCHA SVÄTÉHO.

Pri prvej birmovke, keď Duch Sv. desiatego dňa po nanebevstúpení Pána Ježiša sostúpil na apoštolov, bola prítomná aj Preblahoslavená Panna Mária, Matka Božia. Na Pannu Máriu Duch Sv. sostúpil mimoriadnym spôsobom už v Nazarete, keď sa stala matkou Pána Ježiša. Vtedy jej riekol anjel: „Zdravas milosti plná ... Duch Svätý sostúpi na teba a sila Najvyššieho zatieni ta.”<sup>1</sup> Duch Sv. ako svoju snúbenicu celý život ju naplňoval mimoriadnymi milosťami v tak vysokej miere ako žiaden iný tvor na svete. Na Turice ju naplnil novým spôsobom pre nové úlohy, ktoré ju v tomto zemskom živote ešte očakávaly. Keď jej božský Syn vstúpil na nebesia, nebola s ním spojená spôsobom viditeľným, práve tak ako aj apoštoli. Preto im poslal „Utešiteľa” Ducha Sv., ktorý im pripomenul všetko, čo im povedal, osviev-

<sup>1</sup> Luk. 1, 28—35.

til a posilnil ich pre nové úlohy, pre šírenie ním založeného diela, Cirkvi sv. Po tejto prvej birmovke Panna Mária stane sa učiteľkou, potešiteľkou apoštolov a pomocnicou prvých kresťanov. Apoštolli vo svojich ťažkostiach k nej sa obracali ako „k matke dobrej rady“, veď už v životopise Pána je naznačené, že „Mária zachovávala všetky tie slová a uvažovala ich v svojom srdci.“<sup>2</sup> Po zmŕtvychvstaní svojho Syna a po poslaní Ducha Sv. mohla otvorene odhaľovať svoje dosiaľ verne strážené tajomstvá o vteleení, o božstve a živote Vykupiteľa sveta a poučiť o nich apoštolov a učeníkov Pána. V utrpeniach aj u nej hľadali posilnenie vo svojom povolani, lebo bola pre nich „potešením zarmútených“ a „kráľovnou apoštolov.“

Čo ona nadchnutá Duchom Sv. predpovedala: „Hľa, odteraz blahoslavenou ma budú nazývať všetky pokolenia,“<sup>3</sup> uskutočňuje sa od tej chvíle po všetky storočia na celom svete. Kresťanské národy sa pretekajú v jej ustavičnej úcte: denne milióny veriacich pozdravujú ju slovami anjela: „Zdravas milosti plná“, denne tri razy sa modlíme k jej úcte „Anjel Pána“, často litánie loretánske, sv. ruženice, antifóny. Cirkev ustanovuje na jej zvelebenie sviatky, spolky, kongregácie, pobožnosti (májové, októbrové), stavia kostoly, sochy na

\* Luk. 2, 19. 51.

' Luk. 1, 48.

celom svete; niet krajiny bez chýrnych mariánskych pútnických miest, kde by ju tisíce ctiteľov nepozdravovalo a ju o pomoc nevzývalo.

Je teda odôvodnené, keď pri udeľovaní tejto sviatosti prehovoríme aj o tom, 1. prečo ctíme Pannu Máriu po Bohu najviac; 2. čo znamená Panna Mária pre naše spasenie a 3. ako máme svoju úctu a lásku k nej prejavovať.

1. a) Pannu Máriu preto si ctí tak hlboko celý katolícky svet, lebo je Matka Božia, t. j. má najvyššiu hodnotu, čo sa u stvorenej osoby len myslieť dá, pretože porodila toho, ktorý je Boh a človek v jednej božskej osobe. Keď všetkých anjelov a svätých s ich slávou, krásou a milosťami porovnáme s koreňom tejto jej veľkosti, že je totiž Bohorodičkou, tamtie musia zmiznúť pred jej veľkou vznešenosťou.

b) Máriu si aj preto ctíme tak vysoko, lebo je zároveň aj našou matkou nadprirodzenou. Ona mala veľkú účasť v našom vykúpení tým, že nám Vykupiteľa porodila, vychovala, pod krížom s ním za nás trpela, za nás sa modlila a svojho syna za nás obetovala. Spasiteľ náš slovami, ktoré povedal sv. Jánovi „Hľa, matka tvoja“ — aj nás upozornil, že Pannu Máriu máme považovať aj za našu nadprirodzenú matku. Jej zásluhy o Cirkev po poslaní Ducha Sv. sme už pripomenuli. Ale aj po svojej smrti a nanebevza-

tí ustavične oroduje v nebi u svojho všemohúceho a ju nekonečne milujúceho Syna za naše spasenie, najmä za obrátenie hriešnikov, takže ju menujú orodujúcim milosrdenstvom. Podľa všeobecnej mienky svätých a teologov Boh všetky nám potrebné milosti rozdáva skrze ruky Máriine. Ona sa stará o naše spasenie viac ako všetci anjeli a svätí, lebo lepšie pozná naše potreby a má väčšiu lásku k Bohu a k nám ako ostatné stvorenia. Ako mesiac svojím leskom prevyšuje všetky hviezdy, tak Mária svojou láskou a orodovaním všetkých svätých. Panne Márii sa však neklaniam, lebo poklona patrí jedine Bohu.

c) Máriu aj preto si tak vysoko ctíme, lebo bola zpomedzi všetkých ľudí a anjelov najviac od Boha vyznačená. Jej veľké výsady plynú z jej nesmiernej hodnosti Matky Božej. Ona je preto „Matka predivná“, div divov, lebo porodila toho, ktorý ju stvoril! Pre túto jej nesmiernu hodnosť, ktorou prevyšuje všetky tvory, dal jej Boh aj iné výsady. Bola uchránená od dedičného hriechu od prvej chvíle svojho počatia, bola bez každého hriechu osobného po celý svoj život, bola pannou pred pôrodom, pri pôrode a po pôrode, skvela sa všetkými čnosťami, ozdobená bola od Duchu Sv. všetkými milosťami a pre tieto výnimočné milosti a výsady menujeme ju aj **snúbenicou** (nevestou) **Ducha** Sv. Konečne Boh slávne vzkriesil jej telo a vzal ju

do neba, kde svojou slávou prevyšuje všetkých anjelov a svätých ako „kráľovná nebies.“

2. Z toho nasleduje, čo znamená Mária pre naše spasenie. Krásne to vyjadrujú litánie loretánske. Tam ju označujeme a vzývame ako Matku božskej milosti, lebo ako sme to uviedli, ona nám u Boha vyprostredkuje všetky milosti pre spasenie potrebné. Ona je Matkou dobrej rady v našich úzkostiach, pochybnostiach a pokušeníach; ona je Panna mocná, dobrotivá a verná; ona je stolica múdrosti a príčina našej radosti. Najviac útechy však znamenajú pre nás tieto názvy jej mocného príhovoru: brána nebeská, uzdravenie nemocných, útočisko hriešnikov, potešenie zarmútených, pomocnica kresťanov, kráľovná pokoja. — Nebolo ešte počuť, tvrdí sv. Bernard, že by niekto, kto sa k nej obrátil, nebol býval vyslyšaný. Akoby nevyslyšal taký syn takú matku! Aké nádeje plné slová pre každého, najmä pre ubiedených a hriešnikov!

3. Svoju úctu a lásku k Panne Márii prejavíme tak, keď ju milujeme ako dieťa svoju najlepšiu matku, keď jej úctu rozširujeme, keď jej čnosti nasledujeme a keď ju často o pomoc vzývame. — V každej farnosti sú rozličné mariánske spolky (sv. ruženec, škapuliarsky, mariánska kongregácia). Každý čiteľ mariánsky si z nich niektorý vyvolí, čím aj sebe pomôže a šíri aj jej úctu.



Aký dojímavý obraz kresť. smýšľania je to, keď celá rodina večer po odbavení práce spoločne odbavuje sv. ruženec, ako je to zvykom v Írsku a na mnohých miestach aj na Slovensku. Keď nemôžeš denne celý ruženec odbaviť, aspoň jeden desiatok si odbav. — Prečítaj si aj životopis Panny Márie, tým sa poučíš, ako môžeš jej čnosti nasledovať, najmä jej lásku k Bohu a blížnemu, čistotu, pokoru, trpezlivosť a oddanosť do vôle božej i v najväčších krížoch.

Takto budeš synom, dcérou Márie a môžeš žiť v presvedčení, že dieťa Máriino nezahynie.

V tomto predsavzatí nás potvrdí aj dar pobožnosti, ktorý sme pri sv. birmovaní od Duchu Sv. dostali.

## DVOJAKÝ ŽIVOT.

Život patrí k najväčším dokonalostiam tvorov a pri rozumných tvoroch je základným darom božím. Za život — hovorí sa — človek obetuje všetko, čím vládne na svete.<sup>1</sup>

O čom hovoríme v prírode, že žije? O tom, čo sa rodí, rastie, vnútorne sa zdokonaľuje, rozmnožuje a konečne prestáva žiť, zahynie. Taký život majú rastliny, zvieratá a ľudia. Anjeli majú dokonalejší život ako ľudia a nekonečne dokonalý život má Boh. Z toho vidno, že život má rozličné stupne podľa dokonalosti. Rastliny majú menej dokonalý život, ich život je na nízkom stupni oproti životu zvierat, ktoré nielen rastú, ale sa môžu aj pohybovať, cítia, vidia, počujú atď. — Nad

<sup>1</sup> To povedal i satan Pánu Bohu o Jóbovi: Všetko, čo má človek, dá za svoj život, ale vystri len svoju ruku a dotkni sa jeho kostí a tela a vtedy uvidíš, že ti do očí zlorečiteľ bude. (Jób 2, 4.) — No Jób dokázal, že Boha viac miluje ako život.

zvíra člověk vysoko vyniká svojimi schopnosťami, lebo má aj nesmrteľnú dušu a z toho pochádzajúce dve neoceniteľné vlastnosti: rozum a slobodnú vôľu. Týmito schopnosťami ovláda človek celú viditeľnú prírodu na zemi a používa ju vo svoj prospech. Hlavný rozdiel medzi životom človeka a zvierat je v tom, že zvieratá, keď zahynú, navždy stratia svoj život, kým duša človeka je nesmrteľná.

Človeka zasa prevyšuje svojimi schopnosťami anjel, ktorý nemá telo, ale ako čistý duch je oveľa múdrejší, krajší a mocnejší ako človek. Všetky dokonalosti žijúcich tvorov nekonečne prevyšuje pôvodca každého života na svete, Boh, ktorý je vrcholom všetkej dokonalosti a tak aj života.

Človeka menujú aj „malým svetom“ (mikrokozmos), pretože svojimi rozličnými schopnosťami spojuje v sebe v istej miere všetky bytosti, t. j. má niečo spoločného so všetkými. Tak má v tele súčiastky nerastov, vyvinuje sa ako rastliny, cíti ako zvieratá, má rozum a slobodnú vôľu ako anjeli, ba pretože človek je na obraz boží stvorený a je povýšený do stavu nadprirodzeného, jeho život sa podobá životu božiemu. A tu prikrčíme k riešeniu a vysvetleniu otázky, či človek môže žiť nielen životom prirodzeným, ale aj nesmierne vyšším, nadprirodzeným a v čom záleží tento druhý život.

Život prirodzený je nám známy z každodennej skúsenosti. Prejavuje sa v činoch telesných a duševných. (Také telesné činy sú: pohyb, práca, dýchanie atď.; duševné: myšlienky, city, rozhodnutia vôle atď.)

Je však aj **nadprirodzený život**, ktorý podstatne prevyšuje svojou hodnotou život prirodzený; na život nadprirodzený človek nemá nijaký nárok a svojimi vlastnými silami by si ho nikdy nemohol zaslúžiť, takže len nekonečnej láske, dobrote a milosrdenstvu Božiemu môžeme ďakovať, že nám ho Boh bez našich zásluh daroval.

Že tento druhý, nadprirodzený život máme rozoznávať a odlišovať od prirodzeného života, vysvitá z týchto dôvodov vzatých z Písma sv.:

Pán Ježiš zreteľne poukazuje pred Nikodémom na znovuzrodenie sa k novému životu: „Veru, veru, povedám ti: Jestli kto znovu sa nenarodí z vody a z Ducha Svätého, nemôže vojsť do kráľovstva božieho.“<sup>2</sup> Tento nový život zakladajúci sa na znovunarodení sa z vody a Ducha Sv. musíme mať teda už tu na zemi ako predpoklad života na druhom svete v kráľovstve božom.

Tento druhý, nadprirodzený život predpokladá aj výpoveď Spasiteľova: „Ja som prišiel, aby mali život a hojnejšie ho mali.“<sup>3</sup> — Tu nemohol

<sup>2</sup> Ján 3, 5.

<sup>3</sup> Ján 10, 10.

myslieť Pán Ježiš na pozemský, prirodzený život, lebo ľudia taký život mali už pred jeho príchodom, ale na nový, hojnejší, cennejší život duše.

Tento nový život nezanikne s pozemským životom, ale trvá naveky: „Ja som vzkriesenie a život; kto verí vo mňa, bude žiť, hoci by aj umrel.“<sup>4</sup> Týmto životom našim je Pán Ježiš: „Ja som cesta, pravda a **život**.”<sup>5</sup> — „V ňom bol život a život bol svetlom ľuďom.”<sup>6</sup> — „Ja som chlieb **života**.”<sup>7</sup>

I to je možné, že na tomto svete niekto má život prirodzený a druhého nemá, t. j. je duševne, vzhľadom na život nadprirodzený mŕtvy. V Zjavení sv. Jána ap. čítame: „Máš meno, ako by si žil, ale si mŕtvy.”<sup>8</sup> — Môže byť teda niektorý človek pred Bohom mŕtvy, hoci je ináč zdravý, silný, krásny a môže byť telesne už mŕtvy a duša jeho žije životom nadprirodzeným na druhom svete.

Na čom sa zakladá tento druhý, nadprirodzený život? Na tom, že naša duša posväcujúcou milosťou, darom to božím, Duchom Sv. do nej vliatym, má účasť na božskom živote, na samej prirodzenosti božej. Sv. Peter apoštol to vysvetľuje

\* Ján 11, 25.

<sup>5</sup> Ján 14, 6.

<sup>8</sup> Ján 1, 4.

<sup>7</sup> Ján 6, 35.

<sup>8</sup> Zjav. 3, 1.

takto: „(Boh) daroval nám prevefkké a vzácné zasľúbenia (milosti), aby ste skrze ne boli účastní prirodzenosti božskej.“<sup>9</sup>

Boh nám síce svoju prírodu nemôže darovať úplne tak, ako ju on má (že by sme sa azda premenili na bohov), ale môže nám svoju prírodu darovať tak, že pri zachovaní ľudskej prírody staneme sa nadprirodzeným spôsobom účastní na božskej prírode. Ako železo v ohni nestane sa síce ohňom, ostáva i naďalej železom, ale oheň ho prenikne a ono dostane účasť na prírode ohňa, lebo tak vyzerá, tak svieti, hreje ako oheň. Ako ratolesti z kmeňa dostávajú svoju životnú šťavu, tak aj my, keď sme s Pánom Ježišom duchovne spojení, dostávame posväcujúcu milosť, „vodu vtekajúcu do života večného.“<sup>10</sup> — Preto kto žije v posväcujúcej milosti, je dieťaťom božím a ako taký právom sa môže denne obrátiť na Pána Boha s prosbou: Otče náš, ktorý si na nebesiach... Je to skutočne „božský“ život! i

No bez posväcujúcej milosti sme pred Bohom mŕtvi tak ako telo bez duše; sme bezcenní ako strom bez ovocia, studňa bez vody, lampa bez oleja alebo orech bez jadra. — Je teda dvojaký život: prirodzený a nadprirodzený. Tento druhý je nesmierne cennejší, krajší, blaženejší ako zemský,

• 2 Pet. 1, 4.

<sup>10</sup> Ján 4, 14.

ktorý si ľudia tak vysoko vážia. K tomuto životu sme sa zrodili pri sv. krste skrze milosť Ducha Sv. Pamätajme často na to, že nadprirodzený život je zárodok a počiatok života večného, preto sa menuje aj „vodou vtekajúcou do života večného.“

Nadprirodzený život tu na svete môžeme stratiť, a to tým, keď sa od Boha úplne odvrátiac spáchame smrteľný hriech, ktorý preto sa volá smrteľným, lebo pôsobí smrť našej duše. Takej duši stane sa čosi podobného ako telu, ktoré duša opustila. Keď dušu opustí Duch Sv., stane sa mŕtvou pre život večný a znovu ju opanuje zlý duch, a to ešte nebezpečnejšie ako predtým. (Mat. 12, 45.) Ako ratolesť, ktorá nie je spojená s vínnym kmeňom, vyschne a hodia ju do ohňa, taký je i hriešnik bez posväcujúcej milosti; keď v takom stave zomrie, hodí sa podľa slov Kristových „do tmy zovnútornej.“<sup>11</sup>

Sv. Ján nám pripomína: „Kto zvíťazí, nebude porazený druhou smrťou,"<sup>12</sup> t. j. nestratí život večný, nebude uvrhnutý do druhej smrti, do zatratenia.

Milí birmovanci, tešíte sa, že vám Boh daroval život a zdravie. Ešte viac sa radujte z toho, že máte v sebe aj iný, oveľa krajší a cennejší život nadprirodzený, ktorý sa vo vašej duši zdokonalil

<sup>11</sup> Mat. 22, 12.

<sup>12</sup> Zjav. 2, 11.

darmi Ducha Sv. pri sv. birmovaní. Keď si tak úzkostlivo chránite telesný život a telesné zdravie, buďte tým opatrnejší a bedlivejší, aby ste pre hriechne márnosti sveta nestratili ten oveľa cennejší život. „Tomu, kto zvíťazí, — hovorí Duch Sv. — dám jesť so stromu života, ktorý je v raji. Buď verný až do smrti a dám ti korunu života.“<sup>13</sup>

Máte si teda vybrať medzi životom a smrťou, medzi Bohom a zlým svetom. Keď v tomto boji ostanete verní Bohu a jeho cirkvi, keď v ňom zvíťazíte, vaše „mená budú tiež zapísané do knihy života,"<sup>14</sup> a túto korunu života vám už nik neodníme.

<sup>13</sup> Zjav. 2, 7—10.

<sup>14</sup> Zjav. 21, 27.



## **„BUĎTE VĎAČNÍ.“**

„Buďte vďační“<sup>1</sup>, upozorňuje nás sv. Pavol ap. Na inom mieste zasa hovorí: „Ďakujte vždycky za všetko v mene Pána nášho Ježiša Krista Bohu a Otcovi.“<sup>2</sup> „Vzdávajme vďaky Pánu Bohu svojmu“, — napomína nás Cirkev pri sv. omši. No akí slabí, zábudliví sme my! Keď potrebujeme niečo, stále naliehame na Pána Boha svojimi prosbami, ale keď to už máme, zabudneme na svojho najvyššieho Darcu a každý úspech sebe pripisujeme. Ba porekadlom sa stalo, že svet za dobré nevďačnosťou sa odmeňuje, t. j. nielen zabudne na dobrodenia, ale dobré zlým odpláca, a to nielen ľuďom, lež i samému Pánu Bohu, od ktorého máme všetko dobré, a predsa ho často urážame.

Každý uznáva, že sme povinní byť vďačnými proti svojim dobrodincom, či už Bohu a či ľuďom. Máme i v srdci i verejne uznať to dobrodenie, ktoré sme dostali, a nie sebe ho pripisovať;

<sup>1</sup> Kol. 3, 15.

<sup>2</sup> Ef. 5, 20.

okrem toho máme sa dobrodincovi niečím odslúžiť. Už i to je nevďačnosť, keď si niekto prijaté dary nevšima, ba tvrdí, že mu prináležia jeho zásluhou, a ani „Pán Boh zaplat“ nechce za to povedať. Aj na nás sa vzťahujú slová sv. Pavla: „Co máš, čo by si nebol dostal? A keďže si dostal, čo sa chvasceš, akoby si nebol dostal?“<sup>3</sup> Život, zdravie, rozum, majetky, úspechy, — všetko máme alebo od Boha priamo alebo od ľudí, ktorých on udržuje. Prečo si teda tie dary sebe pripisujeme? Tým smutnejšie je, keď sa niekto za veľké dobrodenia ešte zlým odpláca. Takí boli Zidia oproti Pánu Ježišovi. Koľké dobrodenia im On preukázal svojim životom a zázrakmi a za to ho ukrižovali!

Ktorí sú naši dobrodinci?

Na zemi sú to predovšetkým naši rodičia, príbuzní, priatelia, učitelia, cirkevní a svetskí predstavení, národ, vlasť. Za všetko, čo od týchto svojich dobrodincov dostaneme, predovšetkým vlastne Pánu Bohu máme vzdávať vďaky, lebo „každý dobrý údel a každý dokonalý dar je shora a sostupuje od Otca svetla,“<sup>4</sup> teda ľuďom ako nástrojom božím len v druhom rade patrí vďaka.

Keď sám Pán Ježiš prijal nejaké dobrodenie od svojho Otca nebeského, hneď vzhliadol k nebu a velebil ho za to. Pri vzkriesení Lazára „pozdvihol

<sup>3</sup> 1 Kor. 4, 7.

<sup>4</sup> Jak. 1, 17.

oči hore á riekol: „Otče, ďakujem ti, že si má vyslyšal.“<sup>5</sup> I pri poslednej večeri pri ustanovení prevel. Sviatosti Oltárnej, keď vzal chlieb a kalich, najprv „vďaky vzdával.“<sup>6</sup> Keď stoloval v Emauzoch s učeníkmi, „vzal chlieb a dobrorečil.“<sup>7</sup> — Sv. Pavol apoštol svoje listy veriacim vždy začína so vzdávaním vďaky Pánu Bohu za všetkých. — Kráľ Dávid volá: „Čím sa odslúžim Pánovi za všetko, čo mi preukázal?“<sup>8</sup> To isté robil Noe po vystúpení z korába a Tobiáš po uzdravení. Kolumbus po objavení Ameriky z vďaky ten ostrov, na ktorý najprv vystúpil, pomenoval St. Salvadorom, (ostrovom sv. Vykupiteľa) a postavil tam kríž. — I my, keď dostaneme či veľké či malé dobrodenie od Boha, povedzme: Buď Bohu vďaka, — alebo: Sláva Otcu i Synu i Duchu Svätému.

Najlepšie sa však Bohu odplatíme a zavďačíme, keď nezhrešíme a jeho príkazy verne plníme.

Mnohí nevďačníci nerozvažite hovoria: Za čo mám byť Bohu vďačný? Ani majetky, ani slávu, ani zemské radosti mi nedal ako iným. — Sv. František As. jedného mladíka, ktorý tak nerozumne vyprával, zaviedol k istému slepcovi a tohto sa opýtal: Ako by si sa zavďačil tomuto mladíkovi,

<sup>5</sup> Ján 11, 41.

« Luk. 22, 17—19.

' Luk. 24, 30.

• Žalm 115, 3.

keby ti zrak prinavrátil? — „Stal by som sa mu navždy otrokom" — odvetil slepý. — „No, vidíš, obrátil sa sv. František k mladíkovi, — a ty si nevšímaš dary božie, zrak a zdravie, ktoré ti Boh dal!" — Každého, kto tak nerozvažite rozpráva, rád by som zaviedol do ústavu slepých, hluchonemých alebo mrzákov, aby sa tam porovnal s tými nešťastníkmi.

No, toto sú len dary prirodzené, ktoré nám Boh štedre udelil, čo však povieme o bohatstve a kráse nadprirodzených darov, ktoré nám skrze Cirkev sv. ustavične rozdeľuje?!

Narodili sme sa z katolíckych rodičov, žijeme v kresťanskom ovzduší, a nie v pohanských kraľoch, kde by sme bez krstu, spovede, Sviatosti Oltárnej a bez iných prameňov milostí biedne živorili a pravdepodobne zahynuli. Tu pri sv. krste stali sme sa dietkami božími, údmi tajomného tela Kristovho a dedičmi kráľovstva Kristovho. Pri spovedi sme sa smierili s Otcom nebeským, pri sv. prijímaní sme požívali najsvät. telo a krv Pána Ježiša a pri birmovaní dostali sme 7 darov Ducha Sv., aby sme ako Kristovi bojovníci zmužile a rozumne bojovali za kráľovstvo božie a za naše spasenie. — Nie sú to nevýslovne cenné dary z lásky božej pochádzajúce, za ktoré máme byť Bohu po celý život svoj vďační a verní? Keď Boh aj všetkým nedáva zemské majetky, vie, prečo to

robi — azda by nás odtrhly od pravej cesty a my by sme vo svojej pýche zahynuli. Ale to, čo je každému potrebné pre spasenie, čo nás robí naozaj bohatými, bohumilými, slávnymi, — milosti, sviatosti, to každému bez rozdielu v hojnej miere dáva v svojej Cirkvi. Keď niekto chce pristúpiť k stolu Pána alebo k birmovaniu, Cirkev sa nepýta: Si učený, bohatý, múdry, vysokopostavený, silný? Ale každého, kto je na to pripravený, s láskou prijíma, teši sa, že zadarmo môže rozdeľovať milosti božie, ako ich od Pána Ježiša zadarmo dostala.

No, niektorý kresťan je ako ten márnokratný syn, nepáči sa mu, že má doma všetkého nadostač, ale premárni milosti božie, tento svoj najväčší majetok. Cirkev ho však i vtedy s radosťou prijíma a odpúšťa mu jeho previnenia, ak sa s ľútostivým srdcom k nej navráti.

To všetko nás núti k láske, vernosti a povďačnosti oproti Cirkvi Kristovej, aby sme ju uznali za našu nadprirodzenú matku a aby sme ju podporovali a bránili proti nepriateľom. Kto jej pomáha, sebe pomáha, kto je proti nej, sám sebe kope hrob. Ako vďačnosť za jej dobrodenia otvára nám nové žriedla božských milostí, tak nevďak nám ich zapcháva, lebo nezaslúži a nedostane nové dobrodenia ten, kto za prijaté nevie byť povďačný. — Najväčším nevďačnikom je ten, kto sa za

dobrodennia nielen dobrým neodpláca, ale uráža toho, od koho ich dostal, či sú to rodičia, priatelia, či sám Boh a jeho Cirkev.

To nech je jedným hlavným poučením pre vás dnes, keď ste pri sv. birmovaní dostali nové znaky božskej priazne a lásky.

## VELKÁ HOSTINA.

Keď chcel Pán Ježiš vysvetliť, s akou láskou a trpezlivosťou povoláva Boh každého človeka do svojej Cirkvi, povedal toto podobenstvo:

Istý človek pripravil veľkú večeru a pozval mnohých. I poslal svojho sluhu povedať pozvaným, aby prišli, lebo všetko je už pripravené. I začali sa všetci vyhovárať. Jeden preto, že kúpil dvorec, druhý, že kúpil päť záprahov volov, tretí preto, že sa oženil. Vtedy rozhnevaný hospodár rozkázal sluhovi, aby voviedol na večeru chudobných, mrzákov, slepých i krivých. A keď sa to stalo a ešte bolo miesto, riekol pán sluhovi: „Vyjdí na cesty a za ploty a prinúť vojsť sem, aby sa mi naplnil dom. No povedám vám, že nikto z tých ľudí, ktorí boli povolani, neokúsi mojej večere."<sup>1</sup>

Kto by netúžil po slušnej a radostnej hostine, keď ju usporiada vznešený pán? Každý pozvaný cíti sa blaženým, že bude vo vyberanej spoločno-

<sup>1</sup> Luk. 14, 16—24.

sti. Takou hostinou sa končí obyčajne každá namáhavá a užitočná práca na sjazdoch, kurzoch a veľkolepých shromaždeniach.

Pán, ktorý pripravil hostinu a povolal na ňu mnohých, je Kristus Pán, **večera**<sup>2</sup> je jeho Cirkev, (kráľovstvo božie), do ktorej povolal najprv Izraelitov, a keď tí nechceli prísť, i pohanské národy. **Sluhovia** sú apoštoli, ktorí vyslaní do celého sveta, hlásajú evanjelium každému stvoreniu.

Boh každý národ, každého človeka volá na tú hostinu do svojej Cirkvi. Aj Slovákov povolal na ňu pred 1100 rokmi, keď vyslal k nim sv. Cyrila a Metoda. Teraz každého z nás povoláva prostredníctvom biskupov a kňazov. Tieto duševné hostiny odbavujú sa pri sviatostiach, pri sv. omši a iných prameňoch božských milostí. Pomyslíte si len na sv. omšu, tento zázračný a bohatý prameň milostí pre každého, pomyslíte si na sv. prijímanie, keď pristupujete k stolu Pána a najsvätejšie telo a krv Spasiteľa nášho dostávate za pokrm svojej duše.

Taká hostina je aj sviatosť birmovania, na ktorej sa kresťanom predkladajú dary Ducha Sv., aby nimi osvietení a posilnení neohrozene vyznávali svoju vieru pred svetom. Keď vás Cirkev volala na túto hostinu, vy ste sa nevyhovárali ako tí prví pozvaní v tom podobenstve, neodvolávali ste sa.

<sup>2</sup> Na Východe večer sa odbavovali hostiny.



že máte súrnu robotu doma, na poli, vo fabrike, ale odložili ste všetku prácu a prišli ste všetci bez rozdielu stavu, veku a pohlavia do chrámu božieho, aby ste prijali občerstvenie z „vôd vtekajúcich do života večného.“<sup>3</sup> Ste šťastliví, že ste sa nedali odkloniť od svojho úmyslu ani od nepriateľov Cirkvi sv., ak niektorého z vás odhovárali sľubmi alebo hrozbou od vášho predsavzatia alebo robili z vás pre vašu pobožnosť posmechy. Vy ste si „vyvolili najlepšiu čiastku, ako to Pán Ježiš povedal o Márii, sestre Lazárovej, — a tá sa vám neodníme.“<sup>4</sup>

Cirkev nielen raz-dva razy povoláva veriacich na takéto duševné hostiny, ale často v živote.

Také príležitosti sú:

1. Keď sú v niektorej farnosti **ľudové misie**, vedené obyčajne rehoľníkmi. Tieto trvajú 7—8 dní, aby každý farník mal možnosť dať si do poriadku svoj duševný stav, smieriť sa s Bohom alebo zdokonaľiť sa v kresť. čnostiach. Znamená to duševnú obrodu celej farnosti.

2. Keď sa v niektorom exercičnom dome odávajú takzv. uzavreté **duchovné cvičenia** pre jednotlivé stavy, ako pre mužov, ženy, mládencov, devy, akademikov atď. Tieto mávajú ešte väčší vplyv na duševnú obrodu jednotlivcov ako ľudové

<sup>3</sup> Ján 4, 14.

<sup>4</sup> Luk. 10, 42.

misie a trvajú najmenej 3 dni. Uzavretými sa menujú preto, lebo ti, čo ioh konajú, sú za ten čas skutočne uzatvorení od sveta v izbe niektorého kláštora a okrem prednášok a spoločných pobožností v plnej mlčanlivosti rozjímajú len o svojom duševnom spasení podľa slov Kristových: „Čo by osožilo človeku, keby celý svet získal, ale ujmu by utrpel na svojej duši?“<sup>5</sup> Ak ste ešte neboli na exercíciách, opýtajte sa tých, čo si ich už odbavili, ako sa cítili po nich. Každý s nadšením vám bude vyprávať o sladkostiach, ktoré tam zakúsil, a o dobrých predsavzatiach, ktoré tam urobil pre celý život. V iných krajinách málokto sa nájde, kto by si také duchovné cvičenia už viac ráz nebol odbavil. U nás na Slovensku priemerne málo je tých, ktorí by sa tým mohli pochváliť. Pozorujte v novinách, kedy v ktorom dome budú exercície a prihláste sa ta, i keď to bude spojené so sebazaprením, stratou času a nejakými výdavkami. Cena vašej duše to zaslúži a táto obeta bude vašou sladkou rozpomienkou cez celý váš život. „Vtedy uvidíte, aký láskavý je Pán.“<sup>6</sup>

3. Boh aj jednotlivcov volá na isté vznešenejšie úlohy a tým aj na mimoriadnu hostinu s tým povolaním spojenú. Keď niektorý mladík alebo deva cíti volanie na dokonalejší stav duševný, ako je

<sup>5</sup> Mat. 16, 26.

<sup>6</sup> Zalm 33, 9.

stav kňazský, rehoľnícky alebo misionársky, nech to považuje za hlas boží, ktorému odporovať by bolo nebezpečné. Veď z tisíc jeden dostane takú veľkú milosť, a preto ak sa to volanie dokáže byť pravým, má ho taký mladík alebo panna poslúchnuť, lebo ináč by sa protivili vôli božej a vtedy aj na nich by sa vzťahovali slová toho podobenstva: „Povedám vám, že nikto z tých ľudí, ktorí boli pozvaní, neokúsi mojej večere.“<sup>7</sup> — Opravdivá, veľká, večná a božská hostina bude až v dome nášho Otca, ktorý je v nebesiach. Kto nechce nastúpiť na cestu, ktorá vedie na nebeskú hostinu, ako ju Boh označil, ten „neokúsi jeho večere“, ten bude z nej vylúčený.

Pán Ježiš na inom mieste prirovnáva toto povolanie do kráľovstva božieho aj **k svadbe**, ktorú jeden kráľ prichystal svojmu synovi. I tomu sa protivili pozvaní a pochodili tak, ako v predošlom podobenstve ľudia na večeru pozvaní. Tu je aj to uvedené, že jeden zo svadobných hostí nemal svadobného rúcha, a preto bol vyhodený do zovnútornej tmy. Toto svadobné rúcho znamená posväcujúcu milosť, ktorú keď niekto nemá pri smrti, tiež bude večne zavrhnutý. O túto milosť máme vytrvale prosiť Ducha Sv., lebo len ten bude korunovaný, kto vytrvá až do konca.

<sup>7</sup> Luk. 12, 24.

Pán Ježiš takto koncil podobenstvo: „Mnoho je povolaných, ale málo vyvolených.“<sup>8</sup> V biblickej reči to zmámená, že všetci ľudia sú povolani k večnej spáse, ale nie každý bude spasený, pretože mnohí zavrhnú prijať povolanie na veľkú hostinu Pána a dobrovoľne len o svoje zemské veci sa starajú.

Vy ste ochotne prijali toto povolanie od Krista Kráľa a jeho Cirkvi v deň sv. birmovania, a keď v ňom vytrváte, ani nebeská hostina vás neminie.

<sup>8</sup> Mat. 22, 14.

## **MODLITBY K DUCHU SVÄTÉMU.**

### **Modlitby pred birmovaním.**

Všemohúci, večný Bože, ktorý si mňa tu prítomného pri svätom krste od hriechov očistil, posvätil a do služby svojej prijal, naplň ma svojim Duchom Svätým: Duchom múdrosti a rozumu, rady a sily, vedomosti, pobožnosti a bázne svojej.

Duchu Svätý, udeľ mi svoje dary, aby som tak žil, ako sa to na dobrého kresťana sluší, aby som veril(a) v Ježiša Krista a tak nekonečných zásluh, ktoré nám všetkým na kríži získal, účastným(ou) sa stal(a) pre život večný. Amen.

### **Modlitby za 7 darov Ducha Sv.**

Príď, Duchu Svätý, naplň srdcia svojich veriacich a zapál v nich oheň svojej lásky; príď, Utešiteľu, ktorý si národy rozličných jazykov v jednotu viery a lásky shromaždil.

1. Duchu Svätý, Utešiteľu, podstatná láska Otca i Syna, klaniame sa Ti, veríme a vyznávame, že si tretou osobou Najsvätejšej Trojice, rovný Otcovi i Synovi a jeden Boh s Otcom i Synom. Prosíme Ta, navštív nás svojou milosťou a udeľ nám dar svätej bázne božej, aby sme sa báli každého hriechu ako najväčšieho zla na svete a so synovskou úctou sa správali k Tebe, svojmu najväčšiemu dobrodincovi. — Otče náš, Zdravas.

2. Duchu Svätý, Utešiteľu, studnica živej vody, ktorú Ježiš Kristus sľúbil všetkým, ktorí v neho uveria, prosíme Ta, sostúp do našich srdc so svojou milosťou a udeľ nám ducha pravej pobožnosti, aby sme sa Ta so synovskou láskou pridržali a s detinskou poslušnosťou konali svoje náboženské povinnosti. — Otče náš, Zdravas.

3. Duchu Svätý, Utešiteľu, ktorý temnoty celého sveta osvecuješ a apoštolov si vyučil všetkej pravde, prosíme Ta, sostúp do našich srdc svojou milosťou a udeľ nám dar vedomosti, aby sme poznali márnosť sveta a Tvoje úmysly v jeho spravovaní a vedení svetlom Tvojich svätých právd kráčali bezpečne k večnej spáse. — Otče náš, Zdravas.

4. Duchu Svätý, Utešiteľu, ktorý žehnáš a posilňuješ svojich vyvolených, aby šťastne prekonávali všetky protivenstvá, i smrť, príď, prosíme Ta, so svojou milosťou a láskou a udeľ nám dar sily,

aby sme hrdinsky prerriáhali pokušenia sveta, krotili plameň svojich náruživostí a v dobrom statočne vytrvali až do konca života. — Otče náš, Zdravas.

5. Duchu Svätý, Utešiteľu, oplodňujúca rosa nebeská, ktorý do srdc našich vlievaš pokoj a duši pripravuješ príjemné občerstvenie, sostúp, prosíme Ta, do našich srdc so svojou milosťou a láskou a udeľ nám dar **radý**, aby sme zbadali úklady svojich protivníkov, v pochybnostiach najvhodnejšie prostriedky spásy si vyvolili a tým aj bližných v dobrom napomáhali. — Otče náš, Zdravas.

6. Duchu Svätý, Utešitelu, pokoj duše a útecha srdc, prosíme Ta, sostúp do srdc našich so svojou milosťou a láskou a udeľ nám dar **rozumu**, aby sme zjaveným pravdám správne rozumeli a rozjímaním o nich myseľ svoju odvrátili od pomínelných zemských vecí. — Otče náš, Zdravas.

7. Duchu Svätý, Utešitelu, poklad nesmiernych bohatstiev, prosíme Ta, sostúp do našich srdc so svojou milosťou a láskou a udeľ nám ducha **múdrosti**, aby sme v čnostnom živote stále napredovali, najmä Tvoju lásku oceniť a okúsiť mohli a skrze ňu s Tebou večne spojení byť mohli. — Otče náš, Zdravas.

**Modlime sa.** Mysle naše, prosíme, Pane, Utešiteľ, ktorý od Teba pochádza, nech osvieti a uvedie do všetkej pravdy, ako to Syn Tvoj prisľúbil.

Nech je s nami, prosíme, Pane, moc Ducha Svätého, ktorá by i naše srdcia vyčistila i od všetkých protivenstiev nás chránila. Skrze Krista Pána nášho. Amen.

Milosť Pána nášho Ježiša Krista, láska božia a účasť Ducha Svätého nech je s nami so všetkými teraz i na veky vekov. Amen.

### Modlitby po birmovaní.

Modlime sa. — Nech Boh potvrdí, čo spôsobil vo mne skrze sviatosť birmovania. — Duch Svätý nech prebýva odteraz vždy v srdci mojom a napravuje ma skrze pevnú vieru Kristovu k životu kresťanskému a bohumilému. Amen.

Ďakujem Ti, Duchu Svätý, že si mi ráčil udeliť skrze sviatosť birmovania svoju milosť a proti všetkému pokušeniu a prenasledovaniu ma posilniť; pokorne Ťa prosím, povzbudzuj ma svojím vnútorným vnuknutím, aby som sa vo všetkých nebezpečenstvách pričínil(a) k milosti mne udeľnej a z bázne ľudskej nikdy sa ničoho nedopusť, čo by bolo proti božiemu alebo cirkevnému prikázaniu. Udeľ mi milosti, aby som radšej umrel, ako by som Ťa mal ťažkým hriechom zarmútiť. Amen.

Bože, Duchu Svätý, ktorý od Otca i Syna vychádzaš, ktorý si práve tak všemohúci, najsvätejší



a najmilosrdnejší ako Otec i Syn, Tebe sa klaniam s detinskou pokorou a povďačnosťou. Teba ctím ako darcu všetkých milostí. Tebe ďakujem za vysokú dôstojnosť, že nosím v sebe obraz svojho Boha. V nekonečnej добрote svojej doprial si mi narodiť sa z pobožných rodičov a hneď očistil si ma vo svätom krste od dedičného hriechu a urobil si ma dieťaťom svojej pravej Cirkvi. Dnešný deň znovu si preukázal svoju lásku ku mne, keď si ma obdaril neoceniteľnými darmi, darom múdrosti, vedomosti, rozumu, rady, bázne božej, pobožnosti a sily. Vyvolil si ma za bojovníka Kristovho, aby som smelo, zmužile a vytrvanlive bránil a zastával svoju vieru pred celým svetom a za ňu sa nehanbil. Ďakujem Ti z celého srdca za túto Tvoju láskavosť a dobrotu a sľubujem Ti v tento slávnostný deň, že pomocou Tvojich milostí dnes prijatých budem verným dieťaťom Cirkvi sv. a neohrozeným bojovníkom a rozširovateľom kráľovstva Kristovho. Amen.

## **Duchu Svätý, príď s neba.**

### **I. Duchu Svätý, príď s neba.**

(Veni Sancte Spiritus.)

1. Duchu Svätý, príď s neba,  
a vydať ráč zo seba  
žiaru svetla pravého!
2. Príď k nám, Otče strápených,  
darca darov sľúbených,  
svetlo srdca bôľneho!
3. Najvernejší Tešiteľ  
poslal Ta k nám Spasiteľ,  
Ty sladké občerstvenie.
4. V práci si poľahčenie,  
v sparne si ovlaženie,  
v plači si potešenie.

5. Svetlo plné radosti,  
naplň srdcia temnosti,  
ľudu Tebe verného.
6. Bez pomocnej milosti  
človek žije v hriešnosti,  
nie je v ňom nič dobrého.
7. Očisť duše pramene,  
zaviaž, čo je znavené,  
uzdrav, čo je ranené.
8. Zohni, čo je stuhnuté,  
zohrej, čo je studené,  
naprav, čo je zblúdené.
9. Daruj všetkým veriacim  
a v Teba dúfajúcim,  
dar sedmorých milostí.
10. Odplatu udeľ čnosti,  
slávu po tej časnosti  
a nebeské radosti.  
Amen.

Odpustky 5 rokov. — Plnomocné odpustky raz me  
sačne pod obvyklými podmienkami, ak túto hymnu od  
bavíme každý deň v mesiaci. (Preces et pia opera 261.)

## **Príď, Duchu Stvoriteľu.**

(Veni Creator Spiritus.)

1. Príď, ó Duchu Stvoriteľu,  
svojich verných učiteľu,  
naplň srdcia nám milosťou,  
ktoré stvoril si múdrosťou.
2. Tešiteľom si nazvaný,  
nám od Boha darom daný;  
zdroj si živý, lásky plameň,  
k posväteniu ducha prameň.
3. Pôvod sedmorých milostí,  
sila Otcovej moci;  
Tys' dľa sľubu Bohom daný,  
darca reči požehnaný.
4. Smyslov tmu ráč osvecovať,  
srdcia láskou rozpaľovať,  
dožič pomoc v každú dobu,  
uniesť každú tela mdlobu.
5. Nepriateľa vzdial zlostného,  
pokoja nám daj svätého,  
by sme pri Tvojom sprievode  
vyhýbali duše škode.

6. Daj nám poznať nebies Otca,  
daj tiež poznať jeho Syna;  
daj nám veriť z celej sily  
v Teba Ducha v každej chvíli.

7. Buď česť Otcu vždy večnému,  
Synu zmŕtvych vzkriesenému;  
Svätému tiež Duchu sláva,  
až na veky nech sa vzdáva.

Tieto dva starodávne krásne cirkevné hymny sú nielen velebením všemohúcnosti a nekonečnej lásky Ducha Sv., ale aj výrazné a účinné prosby o pomoc Ducha Sv. v rozličných potrebách, úzkostiach a protivenstvách života. V prvej oslovujeme a vzývame Ducha Sv. ako Otca chudobných, zubožených, svetlo, občerstvenie v práci a potešenie v plači; uznávame, že bez jeho milosti nič dobrého nevieme konať, preto ho prosíme, aby nás očistil od škvŕn hriechov, uzdravil našu ranenú dušu a zohrial naše studené srdce k dobrým skutkom. Za vernosť vo viere prosíme odplatu vo večnosti. — V **druhej piesni** (hymne) stručne a hlboko je **shrnutá** náuka našej viery o Duchu Sv. (Krásu a hlbokosť tohto hymnu obdivoval aj veľký básnik Goethe.)

V prvej slohe vyznávame vieru v božstvo tretej osoby, Ducha Sv. On je Stvoriteľom, teda **Bohom**.

Činnosť troch božských osôb navonok je spoločná, teda aj stvorenie. Všetky tvory on zdokonaľuje, oživuje a spravuje svojou tvoriacou láskou, a to nielen v prirodzenom, ale aj nadprirodzenom poriadku, vo svete božských milostí a darov. Preto ho máme prosiť, aby ako náš Učiteľ, Potešiteľ, oheň lásky a prameň pravý svojou božskou tvorivou silou premenil a ozdobil naše srdcia svojimi milosťami a darmi. To On tak robí, že mrákoty našich smyslov osvecuje, srdcia láskou k Bohu a k bližnému rozpaľuje a podľa potreby aj naše slabé a krehké telo posilňuje a lieči. Takto pod jeho vedením oslobodení od svojich protivníkov dosiahneme vnútorný pokoj duše a zbavíme sa všetkého nám škodlivého. Konečne žiadame si od neho, aby sme mohli správne poznať Boha Otca a koho on poslal, jeho Syna, taktiež pevne veriť, že Duch Sv. ako pravý Boh od oboch pochádza od večnosti. — Toto správne poznanie je prameňom našej lásky k Najsv. Trojici a nášho večného života.

Tieto hymny sa v Cirkvi často odriekajú vo verejných i súkromných službách božích. Prvú spoločne spievajú veriaci v nedeľu a vo sviatok pred kázňou. Aj privátne sa ich modlievajú, najmä pred svätodušnými sviatkami, keď konáme novému, t. j. deväťdňovú pobožnosť sv. Cirkvou odporúčanú na nejaký pobožný úmysel, napr. za obrátenie hriešnikov, pohanov, za cirkevných predstave-

ných, za pokoj, za šťastlivú smrť atď. Novéna, konaná k úcte Duchu Sv. v ktoromkoľvek čase, je spojená s odpustkami 7 rokov každý deň a s plnomocnými po odbavení novény pri obvyklých podmienkach. Ak sa však v tom čase koná taká novéna úradne, ten, kto by ju odbavoval len súkromne, získa tieto odpustky len v tom prípade, ak sa pre vážnu príčinu nemôže zúčastniť úradnej pobožnosti. (Preces et pia opera 263.)

## LITÁNIE O DUCHU SVÄTOM.

(Len pre súkromnú pobožnosť.)

Pane,  
Kriste,           zmiluj sa nad nami.  
Pane,  
                  uslyš nás.  
Kriste,           vyslyš nás.  
Otče s nebies, Bože,  
Synu, Vykupitelu sveta, Bože,       zmiluj sa  
Duchu Svätý, Bože,                   nad nami.  
Svätá Trojica, jeden Bože,  
Duchu Svätý, s Otcom a Synom jeden Boh  
    a Pán,  
Duchu pravdy a lásky,  
Duchu múdrosti a rozumu,  
Duchu rady a sily,  
Duchu vedomosti a pobožnosti,  
Duchu bázne božej,  
Duchu radosti a pokoja,  
Duchu pokory a miernosti,  
Duchu trpezlivosti a zhovievosti,  
Duchu nevinnosti a čistoty,  
Duchu vernosti a pravdomluvnosti,  
Duchu svätosti a spravodlivosti,

T3  
cu  
ti

w  
-a

N



Duchu vyvolených dietok božích,  
Učitelu a Správca Cirkvi,  
Rozdavač všetkých milostí,  
Skúmatelu ľudských srdc,  
Utešiteľu zarmútených,  
Jasné svetlo duší,  
Svätý oheň srdc,  
Prameň života,  
Radosť anjelov,  
Svetlo patriarchov,  
Osvietiteľa prorokov,  
Učitelu apoštolov,  
Sila vyznavačov,  
Čistota panien,  
Rozkoš všetkých svätých.  
Buď nám milostivý, — odpusť nám, Pane.  
Buď nám milostivý, — vyslyš nás, Pane.  
Od všetkého zlého,  
Od každého hriechu,  
Od úkladov diabolských,  
Od ducha bludného a lživého,  
Od ducha pyšného a závistlivého,  
Od ducha nečistoty,  
Od ducha zúfalstva a opovážlivosti,  
Od protivenia sa poznaným pravdám,  
Od zátvrdlivosti a nekajúcnosti,  
Od náhlej a nenadálej smrti,  
Na deň súdny,

My hriešnici,  
Aby si svätú Cirkev spravovať a zachovávať  
ráčil,  
Aby si najvyššieho pastiera, biskupov a kňazov  
osvecovať a posilňovať ráčil,  
Aby si kresťanským kniežatám pokoja a pravú  
jednotu udeliť ráčil,  
Aby si všetkých veriacich posvätiť a svojimi  
dami naplniť ráčil,  
Aby si poblúdivých k poznaniu pravdy pri-  
viestť ráčil,  
Aby si medzi všetkými národmi dielo svojho  
milosrdenstva dokončiť ráčil,  
Aby si nás svojou milosťou predchádzať a na-  
pomáhať ráčil,  
Aby si naše myšlienky, slová a skutky podľa  
svojho zaľúbenia spravovať ráčil,  
Aby si v nás čisté srdce stvoriť a pravého  
ducha obnoviť ráčil,  
Aby si nám milosť vytrvalosti udeliť ráčil,  
Baránku boží, ktorý snímaš hriechy sveta, — od-  
pusť nám, Pane.  
Baránku boží, ktorý snímaš hriechy sveta, — vy-  
slyš nás, Pane.  
Baránku boží, ktorý snímaš hriechy sveta, — zmi-  
luj sa nad nami.  
Kriste, uslyš nás.  
Kriste, vyslyš nás.

Pane, zmiluj sa nad nami.

Kriste, zmiluj sa nad nami.

Pane, zmiluj sa nad nami.

Otče náš, Zdravas.

- il.* Duchu Svätý, naplň srdcia svojich veriacich.  
ġS. A zapál v nich oheň svojej lásky.

**Modlime** sa. Bože, ktorý si srdcia veriacich osvietením Ducha Svätého vyučil, daj nám v tomže Duchu pravé veci smýšlat a z jeho potešenia vždycky sa radovať. Skrze Krista, Pána nášho. Amen.

## O B S A H

Cfvodom	— — — — —	9
---------	-----------	---

### **Boh Duch Svätý.**

Tretia božská osoba	— — — — —	9
O posväcujúcej milosti	— — — — —	16

### **Sviatosť birmovania.**

Ustanovenie sv. birmovania	— — — — —	23
Ako sa pripraviť na prijatie sv. birmovania	— —	28
Ako sa udeľuje sv. birmovania?	— — — — —	33
Účinky sv. birmovania	— — — — —	40

### **Dary Ducha Svätého.**

Ich hodnota	— — — — —	45
Počet darov Ducha Sv.	— — — — —	50
Dar vedomosti	— — — — —	55
Dar rozumu	— — — — —	59
Dar múdrosti	— — — — —	64
Dar rady	— — — — —	69
Dar pobožnosti	— — — — —	73
Dar bázne božej	— — — — —	78
Dar sily	— — — — —	83
Ovocie darov Ducha Svätého	— — — — —	89

### **Cirkev bojujúca.**

Birmovka — odvody Kristových bojovníkov — —	94
Cirkev rozdáva duševné poklady — — — —	100
Prečo máme Cirkev sv. milovať? — — — —	104
Ako máme Cirkev sv. milovať? — — — —	109
Sv. birmovanie a Kat. akcia — — — —	114
Birmovka a misie — — — — — — — —	120

### **Hlavný príkaz — základ blaženosti.**

Láska k Bohu — — — — — — — —	126
Láska k bližnému — — — — — — — —	132
Dvojaké šťastie — — — — — — — —	138
Úcta a láska k rodičom — — — — — — — —	144
Snúbenica Ducha Svätého — — — — — — — —	149
Dvojaký život — — — — — — — —	155
Buďte vďační — — — — — — — —	162
Verká hostina — — — — — — — —	168

### **Modlitby k Duchu Svätému.**

Modlitby pred birmovaním — — — — — —	174
Modlitby za 7 darov Ducha Sv. — — — — —	174
Modlitba po birmovaní — — — — — —	177

### **Hymny k Duchu Svätému.**

Duchu Svätý, príď s neba — — — — — —	179
Príď, Duchu Stvoriteľu — — — — — —	181
Litánie o Duchu Svätom — — — — — —	185

